

**DEVLET HAVA MEYDANLARI
İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**DHMI
BİNA VE TESİSLERİN
YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

**DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ
BAŞKANLIĞI**

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
2 / 82**

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Sorumluluk, Tanım ve Kısaltmalar

1. Amaç	3
2. Kapsam	3
3. Hukuki Dayanak	3
4. Tanım ve Kısaltmalar	3-8

İKİNCİ BÖLÜM

Birinci Kısım

İlkeler, Görevler, Yetkiler, Sorumluluklar ve Yasaklar

İkinci Kısım

Genel Hususlar ve Kurallar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Binaların Kullanım Sınıfları

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tehlike Sınıflandırılması

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bina Bölümlerine ve Tesislere İlişkin Düzenlemeler

ALTINCI BÖLÜM

Elektrik Tesisatı ve Sistemleri

YEDİNCİ BÖLÜM

Periyodik Testler, Bakım ve Denetim

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yangın Söndürme Sistemleri

DOKUZUNCU BÖLÜM

Taşınabilir Söndürme Cihazları

ONUNCU BÖLÜM

Yangın Güvenliği Sorumluluğu

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

ONİKİNCİ BÖLÜM

Ekler

SAYFA NO

9-11

12-13

14-17

18-28

29-37

38-46

47-48

49-55

56-71

72-77

78-79

80-85

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 3 / 82

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Sorumluluk, Tanım ve Kısaltmalar

1. Amaç

1.1. Bu Yönergenin amacı; Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatı; Hava Trafik Kontrol Merkezi Başmüdürlüğü, Havalimanı Başmüdürlükleri, Havalimanı Müdürlükleri ile bu birimlerin uhdesindeki Seyrüsefer Yardımcı İstasyonlarını ve her türlü kiralama suretiyle işleme verilen Terminal Tesisleri/Mütemmimleri ile Havalimanlarına ait her türlü yapı, bina, tesis ve işletmenin, tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı safhalarında çıkabilecek yangınların en aza indirilmesini ve herhangi bir şekilde çıkabilecek yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlamak üzere, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirlerin, organizasyonun, eğitimin ve denetimin usul ve esaslarını belirlemektir.

1.2. Kapsam

1.2.1. Bu Yönerge; Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı; Hava Trafik Kontrol Merkezi Başmüdürlüğü, Havalimanı Başmüdürlükleri, Havalimanı Müdürlükleri ile bu birimlerin uhdesindeki Seyrüsefer Yardımcı İstasyonlarını ve her türlü kiralama suretiyle işleme verilen terminal tesisleri/mütemmimleri ile Havalimanlarına ait her türlü yapı, bina ve tesiste alınacak yangın önleme ve söndürme tedbirlerini,

1.3. Hukuki Dayanak

1.3.1. Bu Yönerge ;

1.3.1.1. Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik",

1.3.1.2. Ulaştırma Bakanlığının 21/01/2009 tarih ve B.11.0SAV.0.00.00.01.952.02/47 sayılı "Ulaştırma Bakanlığı Yangından Korunma Yönergesi" gereği hazırlanmıştır.

1.4. Tanımlar

1.4.1. Bu Yönergenin uygulanmasında;

1.4.1.1. Acil durum: Toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olayları ve bu olayların oluşturduğu kriz halini,

1.4.1.2. Acil durum ekibi: Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilk yardım uygulayan ekibi,

1.4.1.3. Acil durum planları: Acil durumlarda yapılacak müdahale, koruma, arama-kurtarma ve ilk yardım iş ve işlemlerinin nasıl ve kimler tarafından yapılacağını gösteren ve acil durum öncesinde hazırlanması gereken planları,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 4 / 82

1.4.1.4. Acil durum asansörü (İtfaiye asansörü): Binalarda bulunan, kullanımı doğrudan yangın söndürme ve kurtarma ekiplerinin veya ARFF/itfaiyenin denetimi altında bulunan ve ek korunum uygulanmış olan özel asansörü,

1.4.1.5. Açık arazi işletmesi: Tabiat şartlarına açık olan ve otopark, tank sahaları, hurda sahaları, kimyevi madde, kereste deposu, piknik alanı ve turistik tesis gibi amaçlarla kullanılan muhtelif büyüklükteki arazi işletmesini,

1.4.1.6. Alevlenme noktası: Isınan maddeden çıkan gazların, bir alevin geçici olarak yaklaştırılıp uzaklaştırılması sonucunda yanmayı sürdürdüğü en düşük sıcaklığı,

1.4.1.7. Apartman: İçinde bağımsız mutfak ve banyoya sahip en az üç mesken bulunan binayı,

1.4.1.8. ARFF Birimi: Havalimanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele Teşkilatını

1.4.1.9. Atrium: İki veya daha çok sayıda katın içine açıldığı, merdiven yuvası, asansör kuyusu, yürüyen merdiven boşluğu veya su, elektrik, havalandırma, iklimlendirme, haberleşme, tesisat bacaları ve şaftlar hariç, üstü kapalı geniş ve yüksek hacmi,

1.4.1.10. Basınçlandırma: Kaçış yollarındaki iç hava basıncını yapının diğer mekânlarındaki basınca göre daha yüksek tutarak duman sızıntısını önleme yöntemini,

1.4.1.11. Bina yüksekliği: Binanın kot aldığı noktadan saçak seviyesine kadar olan mesafeyi veya imar planında ve bu Yönetmelikte öngörülen yüksekliği,

1.4.1.12. Bodrum katı: Su basman kotunun altında inşa edilen, kısmen tabii veya tesviye edilmiş zemin altında kalan katı,

1.4.1.13. Çıkmaz koridor mesafesi: Mekân içerisinden mekânın koridora bağlanan kapısına kadar olan mesafe göz önüne alınmaksızın, kaçışta, mekânların bağlı olduğu koridorun en uzak noktasından koridor boyunca bir çıkışa veya iki yönde kaçış imkânına sahip olunan noktaya kadar olan mesafeyi,

1.4.1.14. Duman haznesi: İçinde dumanın toplanması amacıyla tavanda tasarlanan hacmi,

1.4.1.15. Duman kontrolü: Yangın hâlinde duman ve sıcak gazların yapı içindeki hareketini veya yayılımını denetlemek için alınan tedbirleri,

1.4.1.16. Duman perdesi: Yükselen dumanın yanıl yayılımını sınırlamak amacıyla tavanda sabit konumda, uzaktan kapatılabilen veya bir algılayıcı uyarısıyla kapanan, yangına karşı dayanıklı bölücü perdeyi,

1.4.1.17. Duman tahliyesi: Dumanın yapının dışına kendiliğinden çıkmasını veya mekanik yollarla zorlamalı olarak atılmasını,

1.4.1.18. Duman yönlendirme bacası: Yangın hâlinde, dumanların istenilen yöne çekilerek yangının genişlemesini önlemeye yönelik bacaları,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 5 / 82

1.4.1.19. EN: Avrupa standartlarını,

1.4.1.20. Genel Müdürlük: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatını,

1.4.1.21. Gaz dedektörü: İlgili standardına uygun elektrik kesilmesine karşı kendinden bataryalı algılama ve uyarı cihazını,

1.4.1.22. Geleneksel cephe kaplaması: Bir yapıda taşıyıcı sistemi ve/veya dış duvarları oluşturan yapı elemanlarının, arada havalandırma boşluğu teşkil edilmeyecek şekilde çeşitli yapı malzemeleri kullanılarak kaplanmasını,

1.4.1.23. Giydirme cephe: Binanın taşıyıcı sistemine kendine ait bir konstrüksiyon yardımı ile asılı olarak yapının kabuğunu oluşturan, binanın yükünü almayan, önceden üretilmiş değişik malzemelerden oluşan dış duvarları,

1.4.1.24. Güvenlik bölgesi: Binadan tahliye edilen şahısların bina dışında güvenli olarak bekleyebilecekleri bölgeyi,

1.4.1.25. Islak borulu yağmurlama sistemi: Boruları sürekli olarak su ile dolu durumda tutulan otomatik söndürme sistemini,

1.4.1.26. İdare : Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Merkez, Havalimanı Başmüdürlükleri ve Havalimanı Müdürlükleri, sorumluluklarındaki Hava Seyrüsefer Yardımcı İstasyonları ile her türlü kirayla verilmiş olan Terminal Tesisleri/Mütemmimleri ve Hava Alanlarını,

1.4.1.27. İlgili standart: Türk standartlarını, bu standartların olmaması hâlinde Avrupa standartlarını, Türk veya Avrupa standartlarında düzenlenmeyen hususlarda, uluslararası geçerliliği kabul edilen standartları,

1.4.1.28. Kademeli yatay tahliye: Kullanıcıların yangından uzaklaşarak aynı kat seviyesinde yer alan yangın geçirimsiz komşu kompartımana sığınmasını,

1.4.1.29. Acil durum aydınlatması: Olağan aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması hâlinde, armatürün kendi gücüyle veya ikinci bir enerji kaynağından beslenerek sağlanan aydınlatmayı,

1.4.1.30. Kaçış (Yangın) merdiveni: Yangın hâlinde ve diğer acil hâllerde binadaki insanların emniyetli ve süratli olarak tahliyesi için kullanılabilen, yangına karşı korunumlu bir şekilde düzenlenen ve tabii zemin seviyesinde güvenli bir alana açılan merdiveni,

1.4.1.31. Kaçış uzaklığı: Herhangi bir katta bir mekân içinde durulabilen en uzak noktada bulunan bir kullanıcının kendisine en yakın kat çıkışına kadar almak zorunda olduğu yürüme yolunun uzunluğunu,

1.4.1.32. Kaçış yolu: Oda ve diğer müstakil hacimlerden çıkışlar, katlardaki koridor ve benzeri geçişler, kat çıkışları, zemin kata ulaşan merdivenler ve bina son çıkışına giden yollar dâhil olmak üzere binanın herhangi bir noktasından yer seviyesindeki cadde veya sokağa kadar olan ve hiçbir şekilde engellenmemiş bulunan yolun tamamını,

	<p style="text-align: center;">DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</p> <p style="text-align: center;">BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ</p>			
<p>Yönerge No: 33</p>	<p>Yür. Tarihi: 13/09/2009</p>	<p>Değ. Tarihi: 27/12/2017</p>	<p>Değ. No: 01</p>	<p>Sayfa: 6 / 82</p>

1.4.1.33. Kamuya açık kullanım: Binanın, herkesin giriş ve çıkışına açık olarak kullanılmasını,

1.4.1.34. Kamuya açık bina: Otel, sinema, tiyatro, hastane, lokanta, okul, yurt, lokal, işyeri, açık ve kapalı spor tesisleri, eğitim ve dinlenme tesisi ve benzeri binaları,

1.4.1.35. Konut: Ticari amaç gözetmeksizin bir veya birçok insanın iş zamanı dışında barınma, dinlenme ve uyuma amacıyla ikamet ettiği, imar planında bu amaca ayrılmış olan yeri

1.4.1.36. Kullanıcı yükü: Herhangi bir anda, bir binada veya binanın esas alınan belirli bir bölümünde bulunma ihtimali olan toplam insan sayısını,

1.4.1.37. Kullanıcı yük katsayısı: Yapılarda kişi başına düşen kullanım alanının metrekaare cinsinden m²/kişi olarak ifadesini,

1.4.1.38. Kuru boru sistemi: Normalde içinde su bulunmayan, yangın hâlinde itfaiyenin zemin seviyesinden su basabileceği boruyu,

1.4.1.39. Kuru borulu yağmurlama sistemi: Çalışma öncesi, kontrol vanasından sonraki boru hattı, basınçlı hava veya inert gaz ile dolu durumda tutulan otomatik söndürme sistemini,

1.4.1.40. Korunumlu koridor veya hol: Bitişik olduğu mekânlardan yangına karşı dayanıklı yapı elemanlarıyla ayrılmak suretiyle yangın etkilerinden korunmuş koridoru veya holü,

1.4.1.41. Korunumlu merdiven: Yangına karşı dayanıklı bir malzeme ile çevrili veya yangından etkilenmeyecek şekilde düzenlenen merdiveni,

1.4.1.42. Mevcut yapı: Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı alınıp yapımı devam eden veya yapımı tamamlanan yapı, bina, tesis ve işletmeyi,

1.4.1.43. Ortak merdiven: Birden çok sayıda kullanım birimine hizmet veren ve kaçış merdiveni olarak da kullanılabilen bina merdivenini,

1.4.1.44. Sertifika: Herhangi bir ekipman, malzeme veya hizmet için, Türk Standartları Enstitüsü veya Türk Standartları Enstitüsü tarafından kabul gören uluslararası bir onay kuruluşu tarafından test edilerek verilen ve ilgili standartlara uygunluğu gösteren belgeyi,

1.4.1.45. Sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG): Petrolden ve doğalgazdan elde edilerek basınç altında sıvılaştırılan propan, bütan ve izomerleri gibi hidrokarbonları veya bunların karışımını,

1.4.1.46. Site: Herhangi bir şekilde çevresinden ayrılan ortak kullanım alanları, güvenlik teşkilatı ve sistemleri ile yönetim bütünlüğü olan konut veya işyeri topluluğunu,

1.4.1.47. Son çıkış: Bir yapıdan kaçış sağlayan yolun yapı dışındaki yol ve cadde gibi güvenli bir alana geçit veren bitiş noktasını,

1.4.1.48. Sulu boru sistemi: Sürekli olarak su ile dolu durumda tutulan boruyu,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 7 / 82

1.4.1.49. Tek yönlü kaçış mesafesi: Bir mekân içindeki kişilerin sadece tek bir yönde hareket ederek bir çıkışa veya alternatifli iki yönde kaçış imkânına sahip olduğu noktaya kadar olan mesafeyi,

1.4.1.50. TS: Türk Standartları Enstitüsünce yürürlüğe konulmuş Türk standartlarını,

1.4.1.51. Yağmurlama (sprinkler) sistemi: Yangını söndürmek, soğutmayı sağlamak ve gelişen yangını itfaiye gelinceye kadar sınırlamak amacı ile kurulan ve su püskürtmesi yapan otomatik sistemi,

1.4.1.52. Yangına karşı dayanım (direnc): Bir yapı bileşeninin veya elemanının yük taşıma, bütünlük ve yalıtkanlık özelliklerini belirlenmiş bir süre koruyarak yangına karşı dayanmasını,

1.4.1.53. Yangına tepki: Belirli şartlar altında bir ürünün yangına maruz kaldığında gösterdiği tepkiyi,

1.4.1.54. Yangın bölgesi (zonu): Yangın hâlinde, uyarı ve söndürme tedbirleri diğer bölümlerdeki sistemlerden ayrı olarak devreye giren bölümü,

1.4.1.55. Yangın kesici: Bina içinde, yangının ve dumanın ilerlemesini ve yayılmasını belirlenmiş bir süre için durduran, yatay veya düşey konumlu elemanı,

1.4.1.56. Yangın duvarı: İki bina arasında veya aynı bina içinde farklı yangın yüküne sahip hacimlerin birbirinden ayrılması gereken hâllerde, yangının ilerlemesini ve yayılmasını belirlenmiş bir süre için durduran düşey elemanı,

1.4.1.57. Yangın güvenlik holü: Kaçış merdivenlerine yangının ve dumanın geçişini engellemek için yapılacak bölümü,

1.4.1.58. Yangın kapısı: Bir yapıda kullanıcılar, hava veya nesnelere için dolaşım imkânı sağlayan, kapalı tutulduğunda duman, ısı ve alev geçişine belirli bir süre direnecek nitelikteki kapı, kapak veya kepengi,

1.4.1.59. Yangın kompartımanı: Bir bina içerisinde, tavan ve taban döşemesi dâhil olmak üzere, her yanı en az 60 dakika yangına karşı dayanıklı yapı elemanları ile duman ve ısı geçirmez alanlara ayrılmış bölgeyi,

1.4.1.60. Yangın perdesi: Korunması gereken nesne, ürün veya alt yapının yangına karşı korunması veya ısının yatay veya düşey olarak yayılmasını engellemek amacıyla kullanılan özel donanımlı bariyerleri,

1.4.1.61. Yangın tahliye projesi: Mimari proje üzerinde, kaçış yollarının, yangın merdivenlerinin, acil durum asansörlerinin, yangın dolaplarının, itfaiye su verme ve alma ağızlarının ve yangın pompalarının yerlerinin renkli olarak işaretlendiği projeyi,

1.4.1.62. Yangın türü: Yanmakta olan maddeye göre;

1.4.1.63. A sınıfı yangınlar: Odun, kömür, kâğıt, ot, doküman ve plastik gibi yanıcı katı maddeler yangını,

1.4.1.64. B sınıfı yangınlar: Benzin, benzol, makine yağları, laklar, yağlı boyalar, katran ve asfalt gibi yanıcı sıvı maddeler yangını,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 8 / 82

1.4.1.65. C sınıfı yangınlar: Metan, propan, bütan, LPG, asetilen, havagazı ve hidrojen gibi yanıcı gaz maddeler yangını,

1.4.1.66. D sınıfı yangınlar: Lityum, sodyum, potasyum, alüminyum ve magnezyum gibi yanabilen hafif ve aktif metaller ile radyoaktif maddeler gibi metaller yangını,

1.4.1.67. Yangın yükü: Bir yapı bölümünün içinde bulunan yanıcı maddelerin kütleleri ile alt ısı değerleri çarpımları toplamının, plandaki toplam alana bölünmesi ile elde edilen ve MJ/m² olarak ifade edilen büyüklüğü,

1.4.1.68. Yapı sahibi: Yapı üzerinde mülkiyet hakkına sahip olan gerçek veya tüzel kişiyi,

1.4.1.69. Yapı sorumluları: Yapı, bina ve tesiste kat, bölüm veya tamamı için en büyük amir veya yetkilendirdiği bina yetkilisi tarafından yangın güvenliği ile ilgili görevlendirilen personelini.

1.4.1.70. Yapı yüksekliği: Bodrum katlar, asma katlar ve çatı arası piyesler dâhil olmak üzere, yapının inşa edilen bütün katlarının toplam yüksekliğini,

1.4.1.71. Yüksek bina: Bina yüksekliği 21.50 m'den, yapı yüksekliği 30.50 m'den fazla olan binaları,

1.4.1.72. Yüksek tehlike: Yüksek tehlike sınıfına giren maddelerin üretildiği, kullanıldığı ve depolandığı yerleri,

1.4.1.73. Dış yüzey cephe kaplaması: Yapıyı dış etkenlere karşı koruyan yapının taşıyıcı sisteminin ve duvarlarının malzeme veya farklı malzeme katmanlarından oluşan sistem ile kaplanmasını,

1.4.1.74. Yapı malzemeleri: Bina ve diğer inşaat işleri de dâhil olmak üzere, bütün yapı işlerinde kalıcı olarak kullanılmak amacı ile üretilen bütün malzemeleri,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 9 / 82

İKİNCİ BÖLÜM

BİRİNCİ KISIM

İlkeler, Görevler, Yetkiler, Sorumluluklar ve Yasaklar

2. Sorumluluk

2.1. 2007/12937 sayılı Yönetmelik ve Ulaştırma Bakanlığı Yangından Korunma Yönergesi ile bu Yönerge hükümlerinin uygulanmasından yapıların sahipleri veya en büyük amirleri adına, bina/tesis yetkilileri sorumludur.

2.2. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı, Hava Trafik Kontrol Merkezi, Havalimanı Başmüdürlükleri, Havalimanı Müdürlükleri ile bu birimlerin uhdesindeki Seyrüsefer Yardımcı İstasyonlarına ait bina ve tesisler içinde mevcut ve yeni inşa edilecek yapılarda ilgili daire amirleri, tasarım ekibi, mimar ve mühendisler, müteahhitler, imalatçılar ve danışmanlar; 2007/12937 sayılı Yönetmelik ile 2009/47 sayılı Yönerge hükümlerine uyulmaması nedeniyle oluşan yangın hasarlarından kusurları oranında sorumlu tutulurlar.

2.3. Yapıların sahipleri veya en büyük amirleri adına, bina/tesis yetkilileri hazırlayacakları yangın talimatlarında yer alan tedbirlere uyulması ve uygulanmasından tüm personeli sorumlu tutarlar.

2.4. Herhangi bir yerde kontrol dışı ateş yandığının veya duman çıktığının görülmesi hâlinde, itfaiyeye haber verilir.

2.5. Kamuya açık telefon ve ücretli telefon kabinlerinin içine, kamu binalarının, ve diğer kurum ve kuruluşlara ait binaların güvenlik ve kontrol sistemlerinin bulunduğu yerlere, kırmızı zemin üzerine fosforlu sarı veya beyaz renkte itfaiyenin güncel telefon numarasının yazılması mecburidir.

2.6. Yangına müdahaleyi kolaylaştırmak bakımından, itfaiye araçlarının yapıya kolayca yanaşmasını sağlamak üzere, yapıların ana girişine ve civarına park yasağı konulması ve bu hususun trafik levha ve işaretleri ile gösterilmesi şarttır.

2.7. Toplam kapalı kullanım alanı 10000 m²'den büyük, otel, toplanma ve eğitim binalarında, binaya ait yangın tahliye projeleri, bina girişinde ve yangın sırasında itfaiyenin kolaylıkla ulaşabileceği bir yerde bulundurulur. Bu projelerde; binanın kaçış yolları, yangın merdivenleri, varsa itfaiye asansörleri, yangın dolapları, itfaiye su verme ağızları, yangın pompaları ile jeneratörün yeri işaretlenir.

2.8. Binada yangın çıkması hâlinde olaya müdahale eden acil durum ekipleri mahalli itfaiye teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren onun emrine girerler ve ona her konuda yardım etmek mecburiyetindedirler.

2.9. Gerek bina acil durum ekiplerinin ve gerekse yangına müdahale eden itfaiye ekiplerinin görev yaptıkları sırada, yetkili itfaiye amirince can ve mal güvenliğini korumak üzere verilecek olan karar ve talimatlar, diğer kamu görevlilerince ve yangın güvenliği sorumlularınca aynen yerine getirilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 10 / 82

2.10. Kamu görevlileri, bina kullanıcıları, bina görevlileri, gönüllü ekipler ve olay yerinde bulunan herkes, itfaiye ekiplerinin görevlerini yerine getirmesine yardımcı olur ve çalışmalarını güçleştirici davranışlardan kaçınır.

2.11. Havalimanı sınırları dışında bulunan binalar için “**YANGIN 110**” Havalimanları için “**Yangın 2222**” güncel telefon numaralarıdır.

2.12. Koru, park, bahçe ve piknik yerlerinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işleticilere ve vatandaşlara ocak yeri olarak ayrılmış yerler dışında ateş yakmak, ateşle ilgili işler yapmak ve anız yakmak yasaktır. Kâğıt, plastik ve naylon gibi kolay yanan maddeler ile kıvılcımlı küllerin ve sigara izmaritlerinin kapalı mekânlara, kapı önlerine, cadde ve sokaklara atılması ve dökülmesi yasaktır.

2.13. Araçların, sokak ve caddelerde yangın söndürme cihazlarının kullanılmasını ve itfaiye araçlarının geçişini zorlaştıracak şekilde park edilmesi, itfaiye araçlarına yol verilmemesi, yaya kaldırımını aşacak şekilde tabela ve afiş asılması, sergi açılarak yolun kapatılması ve dar sokaklara araç park edilmesi gibi fiil ve hareketler yasaktır.

2.14. Her türlü binada, açık arazide, tesiste, sokakta, caddede, meydan ve alanda bulunan sabit ve seyyar yangın söndürme tesisat ve cihazlarını karıştırmak, bozmak, kırmak sökmek, içine kâğıt ve paçavra gibi yabancı maddeler koymak veya bunları kullanılmayacak hâle getirmek veyahut bozuk bir hâlde tutmak, her ne suretle olursa olsun yangın musluklarının önünü kapatmak, bina önüne ip çekmek, tente asmak ve benzeri hareketler yapmak yasaktır. Yangın söndürücü tesis ve malzeme, amacı dışında kullanılamaz.

2.15. Yönetmeliğin bu bölümündeki maddelerinde yer alan yangın güvenliği, itfaiyeye yardım ve yasaklar ile ilgili hususların uygulanmasından; kamu yapılarında binadaki en üst amir, kat mülkiyeti tesis etmiş yapılarda yöneticiler ve site yöneticileri ve diğer binalarda ise, bina malikleri sorumludur.

2.16. Bu Yönergenin hükümlerinin uygulanmasından;

2.16.1. Yatırımcı kuruluşlar,

2.16.2. Yapı sahipleri,

2.16.3. İşveren veya temsilcileri, görevli, yetkili ve sorumludur.

2.17. Yangın söndürme ve algılama, duyuru ve acil aydınlatma gibi aktif yangın güvenlik sistemlerinin yeterli olmamasından; projenin eksik veya hatalı olması veya standartlara uygun olmaması hâlinde proje müellifleri ve yapımın eksik veya hatalı olması veya standartlara uygun olmaması hâlinde ise müteahhit veya yapımcı firma sorumludur. Sistemin uygun çalışmaması işletmeden kaynaklanıyor ise, işletmeci kuruluş doğrudan sorumlu olur. Yangın güvenlik sistemlerinin yaptırılmasının gerekli olduğu yapı sahibine yazılı olarak bildirildiği hâlde, yapı sahibi tarafından yaptırılmamış veya standartlara uygun yaptırılmamış ise, yapı sahibi sorumlu olur.

2.18. Bu Yönerge hükümlerine uyulmaması sebebiyle meydana gelen yangın hasarlarından dolayı;

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 11 / 82

2.18.1. Yapı inşasında yer alan yapı sahipleri, işveren ve işveren temsilcileri,

2.18.2. Tasarımda, uygulamada ve denetimde görevli mimar ve mühendisler,

2.18.3. Yapı denetimi kuruluşları,

2.18.4. Müteahhitler, imalatçılar ve danışmanları, kusurlarına göre sorumludur.

2.19. Binaların yangın algılama ve söndürme projeleri, tesisat projelerinden ayrı olarak hazırlanır. Bir kat alanı 2000 m²'den fazla olan katların tahliye projeleri, mimarî projelerden ayrı olarak hazırlanır. Tahliye projeleri diğer yapılarda mimarî projelerde gösterilir. Projeler; ruhsat vermeye yetkili merciler tarafından onaylanarak uygulanır. Yorumlanması gereken, açıklık gerektiren veya belirsiz olan konularda Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alındıktan sonra işlem ve uygulama yapılır.

2.20. Sigorta şirketleri, yangına karşı sigorta ettirme talebi aldıkları binalarda, tesislerde ve işletmelerde, bu Yönetmelik hükümlerine uyulup uyulmadığını kontrol etmek mecburiyetindedir.

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
12 / 82**

**İKİNCİ BÖLÜM
İKİNCİ KISIM
Genel Hususlar ve Kurallar**

2.21. Genel Hususlar ve Kurallar

2.21.1. Bu Yönerge aşağıdaki maddelerinde yer alan yangın güvenliği, itfaiyeye yardım ve yasaklar ile ilgili hususların uygulanmasından bina/tesis teki en üst amir ile birlikte yapı, bina ve tesisi kullanan bütün birim amirleri ve personel şahsen sorumludur.

2.21.2. Genel sorumluluk ve yasaklar;

2.21.2.1. Yangını Haber Verme: İdare tarafından kullanılmakta olan hizmet bina ve tesislerinin her hangi bir yerinde kontrol dışı ateş yandığını veya duman çıktığını gören personelin bunu doğru tarif ederek ve meşgul etmeden derhal Genel Müdürlük Merkez Binası ve Hava Trafik Kontrol Merkezinde belediye itfaiye teşkilatına/Havalimanlarında ise ARFF teşkilatına haber vermesi zorunludur.

2.21.2.2. Malzemelerine Müdahale: İdarenin bina, açık arazi ve tesislerinde bulunan sabit ve seyyar yangın söndürme tesisat ve cihazlarını karıştırmak, bozmak, kırmak veya kullanılmayacak hale getirmek yasaktır.

2.21.2.3. Bina/Tesis Önünü Açık Bulundurma: Yangına müdahaleyi kolaylaştırmak bakımından, İdare tarafından kullanılmakta olan hizmet bina ve tesislerin ana girişi ve civarında, ARFF/itfaiye araçlarının rahatlıkla yanaşmasını temine yönelik "park yasağı" konulur ve bu husus trafik levha ve işaretleriyle gösterilir.

2.21.2.4. Bina/Tesis Yangın Güvenlik Sorumlusunun İkazlarına Uyma: Bu Yönergenin yangın güvenliği ilgili konularına, ARFF/itfaiyeye yardım ve yasaklarla ilgili hususlara ve bina/tesiste görevlendirilmiş olan yangın güvenlik sorumlusunun ikazlarına uyulması zorunludur.

2.21.2.5. Yangın Söndürücü Cihaz ve Tesisler: İdarenin bina ve tesislerindeki sabit veya seyyar yangın söndürme cihaz ve tesisatını bozmak, kırmak, karıştırmak, sökmek, içine kağıt paçavra gibi yabancı maddeler koymak veya bunları kullanılmayacak hale getirmek veya bozuk bir halde tutmak, her ne suretle olursa olsun yangın musluklarının önünü kapatmak, ARFF/itfaiyenin geçişini güçleştirecek şekilde araç park etmek, bina/tesis önüne ip çekmek, tente astırmak, sergi kurdukmak ve benzeri hareketler yapmak yasaktır. Yangın söndürücü tesis ve malzeme, amacı dışında kullanılamaz.

2.21.2.6. ARFF/İtfaiye Amirinin Talimatlarına Uyma Zorunluluğu: Gerek bina ve tesis Yangın Talimatında belirlenen görevlilerin, gerekse olaya müdahale eden ARFF/itfaiye ekiplerinin görev yaptıkları sırada, yetkili ARFF/itfaiye amirinin can ve mal güvenliğini korumaya yönelik vereceği karar ve talimatlar, diğer personel ve bina/tesis sorumlularınca aynen yerine getirilir.

2.21.2.7. ARFF/İtfaiye Emrine Girmek: İdarenin bina ve tesislerinde yangın çıkması halinde olaya müdahale eden bina/tesis yangın güvenlik sorumluları, Genel Müdürlük Merkez Binası ve Hava Trafik Kontrol Merkezinde mahalli itfaiye teşkilatı amirinin Havalimanlarında ARFF Teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren onun emrine girerler ve kendisine her konuda yardım etmek zorundadırlar.

	<p style="text-align: center;">DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</p> <p style="text-align: center;">BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ</p>			
<p>Yönerge No: 33</p>	<p>Yür. Tarihi: 13/09/2009</p>	<p>Değ. Tarihi: 27/12/2017</p>	<p>Değ. No: 01</p>	<p>Sayfa: 13 / 82</p>

2.21.2.8. ARFF/İtfaiye ile İşbirliği: Bina/tesis personeli, gönüllü ekipler ve olay yerinde bulunan herkes, ARFF/İtfaiye ekiplerinin görevlerini yerine getirmesine yardımcı olurlar ve çalışmasını güçleştirici davranışlarda bulunamazlar.

2.22. Uygulama

2.22.1. Bu Yönerge; 3 ncü maddede belirtilen 2007/12937 sayılı "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yapılmış mevcut bina/tesisler ile yürürlük tarihinden sonra yapılacak yeni yapılar ve kullanım amacı değişen veya ruhsat alma zorunluluğunu gerektiren esaslı onarım ve tadilat yapılacak mevcut yapılarda ve bu Yönergede belirtilen diğer yapı, bina, tesis ve işletmelerde kullanılır.

2.22.2. Proje değişikliği gerektiren esaslı onarım ve tadilat projeleri ile yeni inşa edilecek yapılarda Genel Müdürlük Merkez Binası ve Hava Trafik Kontrol Merkezinde mahalli İtfaiye müdürlüğünün/Havalimanlarında ARFF teşkilatının ve acil durum yönetiminden sorumlu teşkilatın görüşleri de alınarak 2007/12937 sayılı "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" in 1-167 inci maddelerinde yer alan ve uygulanabilir yangın güvenlik tedbirleri aynen uygulanacaktır.

2.22.3. 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde "g) Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek.(Ek cümle: 6/3/2007-5594/4 md.) Ancak, sivil hava ulaşımına açık havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesislere işyeri açma ve çalışma ruhsatı dahil her türlü ruhsat, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından verilir. Bu konuya ilişkin usûl ve esaslar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir."

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 14 / 82

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİNALARIN KULLANIM SINIFLARI

3. Binaların Kullanım Sınıfları

3.1. Kullanım sınıfları

3.1.1. Binaların kullanım özelliklerine göre sınıfları aşağıda belirtilmiştir:

3.1.1.1. Konutlar,

3.1.1.2. Konaklama amaçlı binalar,

3.1.1.3. Kurumsal binalar,

3.1.1.4. Büro binaları,

3.1.1.5. Ticaret amaçlı binalar,

3.1.1.6. Endüstriyel yapılar,

3.1.1.7. Toplanma amaçlı binalar,

3.1.1.8. Depolama amaçlı tesisler,

3.1.1.9. Yüksek tehlikeli yerler,

3.1.1.10. Karışık kullanım amaçlı binalar.

3.2. Konutlar:

3.2.1. Konutlar; bağımsız bölüm sayısına göre, en çok iki bağımsız bölümü olan bir ve iki ailelik evler ve üç veya daha çok bağımsız bölümü bulunan apartmanlar olarak tasnif edilir.

3.3. Konaklama Amaçlı Binalar:

3.3.1. Konaklama amaçlı binalar; konaklama hizmeti veya konaklama hizmeti ile birlikte beslenme, eğlence, gösteri ve animasyon gibi hizmetlerden birinin veya birkaçının sunulduğu yerlerdir. Oteller, moteller, termal tesisler, tatil köyü ve pansiyonlar, kampingler, öğrenci yurtları, kamplar ve benzeri tesisler konaklama amaçlı binalardandır.

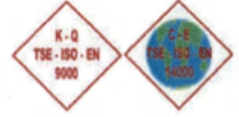
3.4. Kurumsal Binalar:

Kurumsal binalar ve bu binaların kullanım özellikleri aşağıda belirtilmiştir:

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ

Yönerge No: 33

Yür. Tarihi:
13/09/2009

Değ. Tarihi:
27/12/2017

Değ. No:
01

Sayfa:
15 / 82

3.4.1. Eğitim tesisleri: Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü yerlerdir. Eğitim amaçlı binalar; ilköğretim, ortaöğretim kurumları ve yüksek öğretim kurumları dâhil olmak üzere, altı veya daha fazla kişi tarafından günde 4 saat veya daha fazla bir süre ile veya haftada 12 saatten fazla bir süre ile eğitim amacı ile kullanılan binalar veya binaların bu amaçla kullanılan bölümlerini kapsar. Anaokulları, kreşler, çocuk kulüpleri, özel eğitim kurumları, ilköğretim okulları, ortaöğretim kurumları, dershaneler, kütüphaneler, yetiştirme yurtları, yatılı bölge okulları, yüksek öğretim kurumları ve benzeri yerler bu sınıfa girer.

3.5. Büro Binaları:

3.5.1. Büro binaları; ticaret amaçlı binaların kapsamına giren işler hariç olmak üzere, iş amacı ile her türlü büro hizmetlerinin yürütüldüğü, hesap ve kayıt işlemlerinin ve benzeri çalışmaların yapıldığı binalardır. Bankalar, borsalar, kamu hizmet binaları, genel büro binaları, doktor ve diş hekimi muayenehaneleri gibi yerler bu binalardandır.

3.5.2. Başka bir binanın bünyesinde büro hizmetleri için kullanılan bölümler, ana binanın kullanım sınıflandırılmasına tabidir.

3.6. Ticaret Amaçlı Binalar:

3.6.1. Ticaret amaçlı binalar; gıda, giyim, sağlık ve diğer ihtiyaç maddelerinin toptan ve perakende olarak satıldığı yerlerdir. Mağazalar, dükkânlar, marketler, süpermarketler, toptancı siteleri, sebze, meyve ve balık halleri, et borsaları, kapalı çarşılar, pasajlar, tamirhaneler, yedek parça ve malzeme satış yerleri ile benzeri yerler ticaret amaçlı binalardır.

3.6.2. Ticari malların satışı ile bağlantılı olarak kullanılan ve aynı binanın içinde bulunan büro, depo ve hizmet amaçlı bölümler ticaret amaçlı bina sınıfına girer. Esas olarak başka bir kullanım sınıfına giren bir binada bulunan küçük ticaret amaçlı bölümler, binanın esas kullanım sınıflandırılmasına ilişkin hükümlere tabi olur.

3.7. Endüstriyel Yapılar:

3.7.1. Endüstriyel yapılar; her çeşit ürünün yapıldığı fabrika ve işleme, montaj, karıştırma, temizleme, yıkama, paketlenme, depolama, dağıtım ve onarım gibi işlemlere mahsus bina ve yapılarıdır. Her türlü fabrika, bıçkımhaneler, çamaşırhaneler, tekstil üretim tesisleri, enerji üretim tesisleri, gıda işleme tesisleri, dolun ve boşaltım tesisleri, kuru temizleme tesisleri, maden işleme tesisleri, rafineriler ve benzeri yerler bu sınıfa girer.

3.8. Toplanma Amaçlı Binalar:

3.8.1. Toplanma amaçlı binalar; tören, ibadet, eğlence, yeme, içme, ulaşım ve araç bekleme gibi sebeplerle, 50 veya daha fazla kişinin bir araya gelebildiği bütün binaları veya bunların bu amaçla kullanılan bölümlerini ifade eder. Toplanma amaçlı binalar şunlardır:

3.8.1.1. Yeme ve içme tesisleri: Beslenme ile ilgili hizmetlerin sunulduğu açık ve kapalı yerleri kapsar. Kahvehaneler, çay bahçeleri, pastaneler, lokantalar, lokaller, fırınlar, kafeterya ve benzeri yerler bu sınıfa girer.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 16 / 82

3.8.1.2. Müzeler ve sergi yerleri: Sanat ve bilim eserlerinin muhafaza ve teşhir edildiği yerleri kapsar. Müzeler, sergi yerleri, müzayede yerleri, fuarlar ve benzeri yerler bu sınıfa girer.

3.8.1.3. İbadethaneler: İbadet yapılan alanları ve benzeri yerleri kapsar. Camiler, kiliseler, sinagoglar ile benzeri ibadet yerleri bu sınıfa girer.

3.8.1.4. Spor alanları: Spor yapılan alanları ve benzeri yerleri kapsar. Açık ve kapalı spor alanları ve salonları ile benzeri yerler bu sınıfa girer.

3.8.1.5. Terminal ve garlar: Kara ve demiryolu araçlarının yolcu ve yüklerini indirip bindirdikleri yerlerdir.

3.8.1.6. Havalimanları: Üzerindeki her türlü bina, tesis ve donanımlar dâhil olmak üzere, kısmen veya tamamen uçakların iniş, kalkış ve yer hareketlerini yaparken kullanabilmeleri için yapılmış alanlardır.

3.8.1.7. Herhangi bir binada toplanma amaçlı olarak kullanılan, ancak 50'den az kişinin toplanmasına uygun olan bölümler, esas binanın kullanım sınıflandırılmasına tabidir.

3.9. Depolama Amaçlı Tesisler:

3.9.1. Depolama amaçlı tesisler; her türlü mal, eşya, ürün, araç veya hayvanın depolanması veya muhafazası için kullanılan bina ve yapıları ifade eder. Depolama amaçlı tesisler şunlardır:

3.9.1.1. Depolar: Çeşitli mal, malzeme ve maddelerin gerektiğinde kullanılmak üzere muhafaza edildiği yerlerdir. Silolar, tank çiftlikleri, basımevi depoları, antrepolar, ahırlar, ambarlar, eşya emanet ve muhafaza yerleri, arşivler ve benzeri yerler bu sınıfa girer.

3.9.1.2. Otoparklar: Motorlu ulaşım ve taşıma araçlarının bekletildiği ve muhafaza edildiği yerlerdir. Kapalı ve açık otoparklar, bina otoparkları, oto galerileri, kapalı taksi durakları ve benzeri yerler bu sınıfa girer.

3.9.2. Bir binanın içerisinde bulunan 50 m²'den küçük depolama amaçlı bölümler esas binanın bir parçası olarak kabul edilir.

3.10. Yüksek Tehlikeli Yerler:

3.10.1. Parlayıcı ve patlayıcı maddeler ile akaryakıtların imal edildiği, depolandığı, doldurma-boşaltma ve satış işlerinin yapıldığı yerler yüksek tehlikeli yerler olarak değerlendirilir. Aşağıda belirtilen yerler bu sınıfa girer.

3.10.2. Parlayıcı ve patlayıcı gazlarla ilgili yerler, LPG, doğalgaz ve benzeri gazların depolama, taşıma, doldurma-boşaltma ve satış işlerinin yapıldığı yerlerdir.

3.10.3. Patlayıcı maddelerle ilgili yerler, ısı ve basınç tesiri ile kolay tutuşabilen ve patlayabilen maddelerin bulunduğu yerlerdir. Mermi, barut, dinamit kapsül ve benzeri maddelerin imal ve muhafaza edildiği ve satıldığı yerler bu yerlerdendir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 17 / 82

3.10.4. Yanıcı sıvılarla ilgili yerler, yanıcı sıvıların üretildiği, depolandığı ve hizmete sunulduğu satış tesisleri ve benzeri yerlerdir.

3.10.5. Uçuş Kontrol Hangarları.

3.11. Karışık Kullanım Amaçlı Bina/Tesisler

3.11.1. Bir binada iki veya daha fazla kullanım sınıflandırılmasına tabi olacak bölümler var ise ve bu bölümler birbirinden, daha yüksek tehlike sınıfına uygun bir yangın bölmesi ile ayrılmıyor veya iç içe olması sebebiyle ayrı korunma tedbirlerini uygulamak mümkün değil ise, daha yüksek koruma tedbirleri gerektiren sınıflandırmaya ilişkin kurallar bütün bina için uygulanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 18 / 82

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tehlike Sınıflandırması

4. Bina/Tesisin Tehlike Sınıflandırması

4.1. Bina veya bir bölümünün tehlike sınıfı, binanın özelliklerine ve binada yürütülen işlemin ve faaliyetlerin niteliğine bağlı olarak belirlenir. Bir binanın çeşitli bölümlerinde değişik tehlike sınıflarına sahip malzemeler bulunuyor ise, su ve pompa kapasitesi bina en yüksek tehlike sınıflandırmasına göre belirlenir.

4.2. Binada veya bir bölümünde söndürme sistemleri ve kompartıman oluşturulurken, tasarım sırasında aşağıdaki tehlike sınıflandırması dikkate alınır:

4.2.1. Düşük tehlikeli yerler: Düşük yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip malzemelerin bulunduğu, en az 30 dakika yangına dayanıklı ve tek bir kompartıman alanı 126 m²'den büyük olmayan yerlerdir.

4.2.2. Orta tehlikeli yerler: Orta derecede yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip yanıcı malzemelerin bulunduğu yerlerdir.

4.2.3. Yüksek tehlikeli yerler: Yüksek yangın yüküne ve yanabilirliğe sahip ve yangının çabucak yayılarak büyümesine sebep olacak malzemelerin bulunduğu yerlerdir.

4.3. Binada veya bir bölümünde, söndürme sistemleri tasarımında uyulacak bina tehlike sınıflandırılması ile ilgili olarak kullanılan alanlar.

4.4. Kapı Numaraları

4.4.1. Bina/tesis içindeki kapılar numaralanır ve anahtarlarına 3x3 cm. ebadında madeni numara plakası takılır. Anahtarlar mesai saatleri dışında uygun görülen bir yerde kilitli-camlı dolapta saklanır.

4.4.2. Çok katlı binalarda/tesislerde oda anahtarlarını koymak üzere her katta bir "Anahtar Dolabı" idari işlerden sorumlu ünitelerce tesis edilir. Katlardaki büroların kapı anahtarları bu şekilde camlı dolapta muhafaza edilir.

4.5. Bina/Tesislere İlişkin Genel Yangın Güvenliği Hükümleri

4.5.1. Bina/tesisler yangının önlenmesi ve söndürülmesine imkan verecek tarzda inşa edilir. Bu bölümde açıklanan genel hükümler, aksi belirtilmedikçe, özellik ve ayrıcalık gösteren bina/tesisler ve ahşap bina/tesisler için de geçerlidir.

4.5.2. Temel Hükümler

4.5.2.1. Binanın inşası Bir bina, yangın çıkması hâlinde;

4.5.2.2. Binanın yük taşıma kapasitesi belirli bir süre için korunabilecek,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ				
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 19 / 82

4.5.2.3. Yangının ve dumanın binanın bölümleri içerisinde genişlemesi ve yayılması sınırlandırılabilir,

4.5.2.4. Yangının civarındaki binalara sıçraması sınırlandırılabilir,

4.5.2.5. Kullanıcıların binayı terk etmesine veya diğer yollarla kurtarılmasına imkân verecek, İtfaiye ve kurtarma ekiplerinin emniyeti göz önüne alınacak, şekilde inşa edilir.

4.6. Binalara İlişkin Genel Yangın Güvenliği

4.6.1. Binanın inşası

4.6.2. Bir bina, yangın çıkması hâlinde;

4.6.2.1. Binanın yük taşıma kapasitesi belirli bir süre için korunabilir,

4.6.2.2. Yangının ve dumanın binanın bölümleri içerisinde genişlemesi ve yayılması sınırlandırılabilir,

4.6.2.3. Yangının civarındaki binalara sıçraması sınırlandırılabilir,

4.6.2.4. Kullanıcıların binayı terk etmesine veya diğer yollarla kurtarılmasına imkân verecek,

4.6.2.5. İtfaiye ve kurtarma ekiplerinin emniyeti göz önüne alınacak, şekilde inşa edilir.

4.7. Bina/Tesis Ulaşım Yolları

4.7.1. İtfaiye araçlarının yaklaşabildiği son noktadan binanın dış cephesindeki herhangi bir noktaya olan yatay uzaklık en çok 45 m olabilir.

4.7.2. İç ulaşım yolları, herhangi bir binaya ana yoldan erişimi sağlayan yollardır. İç ulaşım yollarında olağan genişlik en az 4 m ve çıkmaz sokak bulunması hâlinde en az 8 m olur. Dönemeçte iç yarıçap en az 11 m, dış yarıçap en az 15 m, eğim en çok % 6 ve düşey karp en az R=100 m yarıçaplı olur. Serbest yükseklik, en az 4 m ve taşıma yükü 10 tonluk arka dingil yükü düşünülerek en az 15 ton alınır.

4.7.3. İç ulaşım yolundan binaya erişim için gerekli açılı mesafe, o bölgeye hizmet verecek itfaiyede bulunan araçların erişim imkânlarından daha uzak ise, itfaiye aracının binaya yaklaşmasına engel olabilecek çevre veya bahçe duvarları, itfaiye aracı tarafından kolaylıkla yıkılabilecek şekilde zayıf olarak yapılır. Bu şekilde zayıf olarak yapılan duvar bölümü, en az 8 m uzunluğunda olur; kolayca görünebilecek şekilde kırmızı çapraz işaret konularak gösterilir ve önüne araç park edilemez.

4.8. Bina taşıyıcı sistemi stabilitesi

4.8.1. Bina taşıyıcı sisteminin yangın direncinin belirlenmesinde, yük taşıma kapasitesi, bütünlüğü ve yalıtımı göz önüne alınır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 20 / 82

4.8.2. Bina taşıyıcı sistem ve elemanlarının, gerek bir bütün olarak ve gerekse her bir elemanı ile, bir yangında insanların tahliyesi veya söndürme süresinde korunmaları için yeterli bir zaman boyunca stabil kalmalarını sağlayacak şekilde hesaplanarak boyutlandırılması mecburidir.

4.8.3. Yapı elemanları ile birleşik olarak kullanılan mamuller dâhil olmak üzere, yapı elemanlarının yangın karşısındaki tepkileri ve dirençleri için ilgili yönetmelikler ve standartlar esas alınır.

4.8.4. Çevreye yangın yayma tehlikesi olmayan ve yangın sırasında içindeki yanıcı maddeler çelik elemanlarında 540 0C üzerinde bir sıcaklık artışına sebep olmayacak bütün çelik yapılar, yangına karşı dayanıklı kabul edilir. Alanı 5000 m²'den az olan tek katlı yapılar hariç olmak üzere, diğer çelik yapılarda, çeliğin sıcaktan uygun şekilde yalıtılması gerekir. Yalıtım, yangına dayanıklı püskürtme sıva ile sıvama, yangına dayanıklı boya ile boyama, yangına dayanıklı malzemeler ile çevreyi sarma, kutuya alma ve kütleli yalıtım şeklinde yapılabilir.

4.9. Yangın Kompartımanları, Duvarlar, Döşemeler, Cepheler ve Çatılar

4.9.1. 2007/12937 sayılı "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"e uygun olarak yapılır.

4.10. Kaçış Yolları, Kaçış Merdivenleri Ve Özel Durumlar

4.10.1. Kaçış Güvenliği Esasları

4.10.2. İnsanlar tarafından kullanılmak üzere tasarlanan her yapı, yangın veya diğer acil durumlarda kullanıcıların hızla kaçışlarını sağlayacak yeterli kaçış yolları ile donatılır. Kaçış yolları ve diğer tedbirler, yangın veya diğer acil durumlarda can güvenliğinin yalnızca tek bir tedbire dayandırılmayacağı biçimde tasarlanır.

4.10.3. Her yapının, yangın veya diğer acil durumlarda yapıdan kaçış sırasında kullanıcıları, ısı, duman veya panikten doğan tehlikelerden koruyacak şekilde yapılması, donatılması, bakım görmesi ve işlevini sürdürmesi gerekir.

4.10.4. Her yapıda, bütün kullanıcılara elverişli kaçış imkânı sağlayacak şekilde, yapının kullanım sınıfına, kullanıcı yüküne, yangın korunum düzeyine, yapısına ve yüksekliğine uygun tip, sayı, konum ve kapasitede kaçış yolları düzenlenir.

4.10.5. Her yapının içinde, yapının kullanıma girmesiyle her kesimden serbest ve engelsiz erişilebilen şekilde kaçış yollarının düzenlenmesi ve bakım altında tutulması gerekir. Herhangi bir yapının içinden serbest kaçışları engelleyecek şekilde çıkışlara veya kapılara kilit, sürgü ve benzeri bileşenler takılamaz. Zihinsel engelli, tutuklu veya ıslah edilenlerin barındığı, yetkili personeli sürekli görev başında olan ve yangın veya diğer acil durumlarda kullanıcıları nakledecek yeterli imkânları bulunan yerlerde kilit kullanılmasına izin verilir.

4.10.6. Her çıkışın açıkça görünecek şekilde yapılması, ayrıca, çıkışa götüren yolun, sağlıklı her kullanıcının herhangi bir noktadan kaçacağı doğrultuyu kolayca anlayabileceği biçimde görünür olması gerekir. Çıkış niteliği taşımayan herhangi bir kapı veya bir çıkışa götüren yol gerçek çıkışla karıştırılmayacak şekilde düzenlenir veya işaretlenir. Bir yangın hâlinde veya herhangi bir acil durumda,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 21 / 82

kullanıcıların yanlışlıkla çıkmaz alanlara girmemeleri ve kullanılan odalardan ve mekânlardan geçmek zorunda kalmaksızın bir çıkışa veya çıkışlara doğrudan erişimleri için gerekli tedbirler alınır.

4.11. Kaçış Yolları

4.11.1. Kaçış yolları, bir yapının herhangi bir noktasından yer seviyesindeki caddeye kadar olan devamlı ve engellenmemiş yolun tamamıdır. Kaçış yolları kapsamına;

4.11.1.1. Oda ve diğer bağımsız mekânlardan çıkışlar,

4.11.1.2. Her kattaki koridor ve benzeri geçitler,

4.11.1.3. Kat çıkışları,

4.11.1.4. Zemin kata ulaşan merdivenler,

4.11.1.5. Zemin katta merdiven ağızlarından aynı katta yapı son çıkışına götüren yollar,

4.11.1.6. Son çıkış,
dâhildir.

4.11.2. Asansörler kaçış yolu olarak kabul edilmez.

4.11.3. Kaçış yollarının belirlenmesinde yapının kullanım sınıfı, kullanıcı yükü, kat alanı, çıkışa kadar alınacak yol ve çıkışların kapasitesi esas alınır. Her katta, o katın kullanıcı yüküne ve en uzun kaçış uzaklığına göre çıkış imkânları sağlanır.

4.11.4. Kaçış merdivenleri bodrum katlar dahil bütün katlara hizmet verebilir.

4.11.5. Değişik bölümleri veya katları, değişik tipte kullanımlar için tasarlanan veya içinde aynı zamanda değişik amaçlı kullanımların sürdürüldüğü yapılarda, yapı bütününe veya kat bütününe ilişkin gerekler, en sıkı kaçış gerekleri olan kullanım tipi esas alınarak tespit edilir veya her bir yapı bölümüne ilişkin gerekler ayrı ayrı belirlenir.

4.11.6. Tuvaletler, soyunma odaları, depolar ve personel kantinleri gibi mekânlar, holler ve koridorlar gibi diğer mekânlara hizmet veren ancak diğer mekânlar ile aynı katta olduğu hâlde aynı zamanda kullanılmayan mekânların döşeme alanları, yer aldıkları katın kullanıcı yükü hesaplanmalarında dikkate alınmayabilir.

4.11.7. Bir katı geçmeyen açık merdivenler ile bir kat inilerek veya çıkılarak bina dışına tahliyesi olan kata ulaşılan yürüyen merdivenler ve rampalar, bina dışına ulaşım noktasına veya korunmuş kaçış noktasına olan uzaklıklar, tek yönde ve iki yönde korunmuş kaçış yollarına olan uzaklıklar ve Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Ek-5/B'de belirtilen uzaklıklara uygun olmak şartıyla, kaçış yolu olarak kabul edilir. Ancak kullanıcı sayısı 50 kişiyi geçen katlarda kaçış yollarının kapasite ve sayı bakımından en az yarısının korunmuş olması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 22 / 82

4.12. Çıkış Kapasitesi ve Kaçış Uzaklığı

4.12.1. Çıkış Kapasitesi ve Kaçış Uzaklığı çıkış kapıları, kaçış merdivenleri, koridorlar ve diğer kaçış yollarının kapasiteleri 2007/12937 sayılı "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" gösterilmiştir.

4.12.2. Zemin kattaki dükkân ve benzeri yerlerde kişi sayısı 50'nin altında ve kaçış uzaklığı en uzak noktadan dış ortama açılan kapıya olan uzaklık 25 m'den az ise, bina dışına tek çıkış yeterli kabul edilir.

4.13. Yangın Güvenlik Holü

4.13.1. Yangın güvenlik holleri; kaçış merdivenlerine dumanın geçişinin engellenmesi, söndürme ve kurtarma elemanlarınca kullanılması ve gerektiğinde engellilerin ve yaralıların bekletilmesi için yapılır. Hollerin, kullanıcıların kaçış yolu içindeki hareketini engellemeyecek şekilde tasarlanması şarttır.

4.13.2. Yangın güvenlik hollerinin duvar, tavan ve tabanında hiçbir yanıcı malzeme kullanılmaz ve bu hollerin, yangına en az 120 dakika dayanıklı duvar ve en az 90 dakika dayanıklı duman sızdırmaz kapı ile diğer bölümlerden ayrılması gerekir.

4.13.3. Yangın güvenlik hollerinin taban alanı, 3 m²'den az, 6 m²'den fazla ve kaçış yönündeki boyutu ise 1.8 m'den az olamaz.

4.13.4. Acil durum asansörü önünde yapılacak yangın güvenlik holü alanı, 6 m²'den az, 10 m²'den çok ve herhangi bir boyutu 2 m'den daha az olamaz.

4.13.5. Döşemeye, asansör holünde çıkış kapısına doğru 1/200'ü aşmayacak bir eğim verilir.

4.13.6. Aksi belirtilmedikçe kaçış merdivenlerine, bir yangın güvenlik holünden veya kullanım alanlarından bir kapı ile ayrılan hol, koridor veya lobiden geçilerek ulaşılır.

4.13.7. Acil durum asansörü ile yapı yüksekliği 51.50 m'den fazla olan binalarda kaçış merdiveni önüne yangın güvenlik holü yapılması zorunludur. Acil durum asansörünün yangın merdiveni önündeki güvenlik holüne açılması gerekir.

4.13.8. Yangın güvenlik hollerinin kullanmaya uygun şekilde boş bulundurulmasından, bina veya işyeri sahibi ve yöneticileri sorumludur.

4.14. Kaçış Yolları Gereklileri

4.14.1. Bütün yapılar için bu Kısımda belirtilen imkânlardan biri veya daha fazlası kullanılarak kaçış yolları sağlanır. Yapının kullanımda olduğu sürece zorunlu çıkışların kolayca erişilebilir, kapıların açılabilir durumda olması ve önlerinde engelleyicilerin bulunmaması gerekir.

4.14.1.1. İç kaçış koridorlarının ve geçitlerin aşağıda belirtilen özelliklerde olması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 23 / 82

4.14.1.2. Bir iç kaçış koridoruna veya geçidine açılan çıkış kapılarının, kaçış merdivenlerine açılan çıkış kapılarına eşdeğer düzeyde yangına karşı dayanıklı olması ve otomatik olarak kendiliğinden kapatan düzenekler ile donatılması mecburidir.

4.14.2. Kaçış koridoru boyunca döşemede yapılacak dört basamaktan az kot farkları, en çok % 10 eğimli rampalarla bağlanır. Bu rampaların zemininin kaymayı önleyen malzeme ile kaplanması şarttır.

4.15. Dış Kaçış Geçitleri

4.15.1. Kaçış yolu olarak, bir iç koridor yerine dış geçit kullanılabilir. Ancak, dış geçide bitişik yapı dış duvarında düzenlenecek duvar boşluklarına konulacak menfezlerin yanmaz nitelikte olması, boşluğun parapet üst kotu ile döşeme bitmiş kotu arasında 1.8 m veya daha fazla yükseklikte kalması ve bu tür havalandırma boşluklarının bir kaçış merdivenine ait herhangi bir duvar boşluğuna 3.0 m'den daha yakın olmaması şarttır.

4.15.2. Bir dış geçide açılan çıkış kapısının, yangına karşı 30 dakika dayanıklı olması ve kendiliğinden kapatan düzenekler ile donatılması gerekir.

4.16. Kaçış Merdivenleri

4.16.1. Yapının ortak merdivenlerinin yangın ve diğer acil hâllerde kullanılacak özellikte olanları, kaçış merdiveni olarak kabul edilir.

4.16.2. Kaçış merdivenleri, yangın ve diğer acil hâl tahliyelerinde kullanılan kaçış yolları bütününe bir parçasıdır ve diğer kaçış yolları öğelerinden bağımsız tasarlanamazlar.

4.16.3. Kaçış merdivenlerinin duvar, tavan ve tabanında hiçbir yanıcı malzeme kullanılamaz ve bu merdivenler, yangına en az 120 dakika dayanıklı duvar ve en az 90 dakika dayanıklı duman sızdırmaz kapı ile diğer bölümlerden ayrılır.

4.16.4. Kaçış merdivenlerinin kullanıma uygun şekilde boş bulundurulmasından, bina veya işyeri sahibi ve yöneticileri sorumludur.

4.17. Acil Çıkış Zorunluluğu

4.17.1. Bütün yapılarda, aksi belirtilmedikçe, en az 2 çıkış tesis edilmesi ve çıkışların korunmuş olması gerekir

4.17.2. Çıkış sayısı, 33 üncü madde esas alınarak belirlenecek sayıdan az olamaz. Aksi belirtilmedikçe, 25 kişinin aşıldığı yüksek tehlikeli mekânlar ile 50 kişinin aşıldığı her mekânda en az 2 çıkış bulunması şarttır. Kişi sayısı 500 kişiyi geçer ise en az 3 çıkış ve 1000 kişiyi geçer ise en az 4 çıkış bulunmak zorundadır.

4.17.3. Çıkışların birbirinden olabildiğince uzakta olması gerekir. Bölünmemiş tek mekânlarda 2 çıkış gerekiyor ise çıkışlar arasındaki mesafe yağmurlama sistemi bulunmadığı takdirde diyagonal mesafenin 1/2'sinden ve yağmurlama sistemi mevcut ise diyagonal mesafenin 1/3'ünden az olamaz.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 24 / 82

4.17.4. Çıkış mesafelerinin kapıdan alındığı bina kullanım sınıflarında, bir koridor içindeki 2 kaçış merdiveni arasındaki mesafe, yağmurlama sistemi olmayan yapılarda koridor uzunluğunun yarısından ve yağmurlama sistemi olan yapılarda ise koridor uzunluğunun 1/3'ünden az olamaz.

4.18. Kaçış Merdiveni Yuvalarının Yeri ve Düzenlenmesi

4.18.1. Yangın hangi noktada çıkarsa çıksın, o kotta bütün insanların çıkışlarının sağlanması için kaçış yollarının ve kaçış merdivenlerinin birbirlerinin alternatifi olacak şekilde konumlandırılması gerekir. Kaçış yolları ve kaçış merdivenleri, yan yana yapılamaz. Kaçış merdivenine giriş ile kat sahanlığının aynı kotta olması gerekir. Genel merdivenlerden geçilerek kaçış merdivenine ulaşılamaz. Kaçış merdiveni yuvalarının yerinin belirlenmesinde, en uzak kaçış mesafesi ve kullanıcı yükü esas alınır.

4.18.2. Merdiven yuvalarının yeri, binadaki insanların güvenlikle bina dışına kaçışlarını kolaylaştıracak şekilde seçilir. Kaçış merdivenlerinin, başladıkları kottan çıkış kotuna kadar süreklilik göstermesi gerekir.

4.19. Kaçış Merdiveni Özellikleri

4.19.1. Kaçış merdivenlerinin kapasite ve sayı bakımından en az yarısının doğrudan bina dışına açılması gerekir.

4.19.2. Kaçış merdiveninin, zemin düzeyindeki dışarı çıkışın görülebildiği ve engellenmediği hol, koridor, fuaye, lobi gibi bir dolaşım alanına inmesi hâlinde, kaçış merdiveninin indiği nokta ile dış açık alan arasındaki uzaklık, kaçış merdiveni bir kattan daha fazla kata hizmet veriyor ise 10 m'yi aşamaz. Yağmurlama sistemi olan yapılarda bu uzaklık en fazla 15 m olabilir. Dışa açık alanın, kaçış merdiveninin indiği noktadan açıkça görülmesi ve güvenli bir şekilde doğrudan erişilebilir olması gerekir. İç kaçış merdivenlerinden boşalan kullanıcı yükünü karşılayacak yeterli genişlikte dışa açık kapı bulunması şarttır.

4.19.3. Kaçış merdivenlerinde her döşeme düzeyinde 17 basamaktan çok olmayan ve 4 basamaktan az olmayan aralıkla sahanlıklar düzenlenir. Bina yüksekliği 15.50 m'den veya bir kattaki kullanıcı sayısı 100 kişiden fazla olan binalarda dengelenmiş kaçış merdivenlerine izin verilmez.

4.19.4. Sahanlığın en az genişliği ve uzunluğu, merdivenin genişliğinden az olamaz. Basamakların kaymayı önleyen malzemeden olması şarttır.

4.19.5. Kaçış merdiveni sahanlığına açılan kapılar hiçbir zaman kaçış yolunun 1/3'ünden fazlasını daraltacak şekilde konumlandırılmaz.

4.19.6. Merdivenlerde baş kurtarma yüksekliğinin, basamak üzerinden en az 210 cm ve sahanlıklar arası kot farkının en çok 300 cm olması gerekir.

4.19.7. Herhangi bir kaçış merdiveninde basamak yüksekliği 175 mm'den çok ve basamak genişliği 250 mm'den az olamaz.

4.19.8. Kaçış için kullanılmasına izin verilen merdivenlerde, basamağın kova hattındaki en dar basamak genişliği, konutlarda 100 mm'den ve diğer yapılarda 125 mm'den az olamaz. Her kaçış merdiveninin her iki yanında duvar, korkuluk veya küpeşte bulunması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 25 / 82

4.19.9. Kaçış merdiveni yuvasına ve yangın güvenlik holüne elektrik ve mekanik tesisat şaftı kapakları açılmaz, kombi kazanı, iklimlendirme dış ünitesi, sayaç ve benzeri cihaz konulamaz.

4.20. Dış Kaçış Merdivenleri

4.20.1. Dışarıda yapılan açık kaçış merdiveni, ilgili gereklere uyulması şartıyla iç kaçış merdivenleri yerine kullanılabilir. Dış kaçış merdiveninin korunumlu yuva içinde bulunması şart değildir.

4.20.2. Çık dış kaçış merdiveninin herhangi bir bölümüne, yanlardan yatay ve alttan düşey uzaklık olarak 3 m içerisinde merdivenin özelliklerinden daha az korunumlu kapı ve pencere gibi duvar boşluğu bulunamaz.

4.20.3. Bina yüksekliği 21.50 m'den fazla olan binalarda, bina dışında açık merdivenlere izin verilmez.

4.21. Dairesel Merdiven

4.21.1. Dairesel merdivenler; yanmaz malzemeden yapılmalı ve en az 100 cm genişlikte olmaları hâlinde, kullanıcı yükü 25 kişiyi aşmayan herhangi bir kattan, ara kattan, veya balkonlardan zorunlu çıkış olarak hizmet verebilir. Belirtilen şartları sağlamayan dairese merdivenler, zorunlu çıkış olarak kullanılamaz.

4.21.2. Dairesel merdivenler 9.50 m'den daha yüksek olamaz.

4.21.3. Basamağın kova merkezinden en fazla 50 cm uzaklıktaki basış genişliği 250 mm'den az olamaz.

4.21.4. Basamak yüksekliği 175 mm'den çok olamaz.

4.21.5. Baş kurtarma yüksekliği 2.50 m'den az olamaz.

4.22. Kaçış Rampaları

4.22.1. İç ve dış kaçış rampaları, aşağıda belirtilen esaslara uygun olmak şartıyla, kaçış merdivenleri yerine kullanılabilir:

4.22.1.1. Kaçış rampalarının eğimi % 10'dan daha dik olamaz. Kaçış rampaları düz kollu olur ve doğrultu değişiklikleri sadece sahanlıklarda yapılır. Ancak, herhangi bir yerindeki eğimi 1/12'den daha fazla olmayan kaçış rampaları kavisli yapılabilir.

4.22.1.2. Bütün kaçış rampalarının başlangıç ve bitiş düzeylerinde ve gerektiğinde ara düzeylerde yatay düzlüklerin, yani sahanlıkların bulunması gerekir. Kaçış rampalarına giriş ve rampalardan çıkış için kullanılan her kapıda, yatay sahanlıklar düzenlenir. Sahanlığın en az genişliği ve uzunluğu, rampa genişliğinden az olamaz. Ancak, düz kollu bir rampada sahanlık uzunluğunun 1 m'den daha büyük olması gerekmez.

4.22.1.3. Kaçış rampalarına, merdivenlere ilişkin gereklere uygun biçimde duvar, korkuluk veya küpeştelerin yapılması mecburidir.

4.22.1.4. Bütün kaçış rampalarında kaymayı önleyen yüzey kaplamalarının kullanılması şarttır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 26 / 82

4.22.1.5. Kaçış rampaları, kaçış merdivenlerine ilişkin gereklere uygun şekilde havalandırılır.

4.22.1.6. Kaçış yolu olarak yalnızca tek bir bodrum kata hizmet veren kaçış rampalarının korunumlu yuva içinde bulunması gerekmez.

4.22.1.7. Bir kat inilerek veya çıkılarak doğrudan bina dışına ulaşılan ve eğimi % 10'dan fazla olmayan araç rampaları, kaçış rampası olarak kabul edilir.

4.23. Kaçış Merdiveni Havalandırması

4.23.1. Bütün korunmuş kaçış merdivenlerinin, doğal yolla veya Altıncı Kısımdaki gereklere uygun olarak mekanik yolla havalandırılması veya basınçlandırılması gerekir. Kaçış merdiveni ve kullanım alanları, aydınlatma ve havalandırma amacı ile aynı aydınlığı veya baca boşluğunu paylaşamaz.

4.24. Bodrum Kat Kaçış Merdivenleri

4.24.1. Bir yapının bodrum katına hizmet veren herhangi bir kaçış merdiveninin, kaçış merdivenlerinde uyulması gereken bütün şartlara uygun olması gerekir.

4.24.2. Normal kat merdiveninin devam ederek bodrum kata hizmet vermesi hâlinde, aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

4.24.3. Merdiven, bodrum katlar dâhil 4 kattan çok kata hizmet veriyor ise, konutlar için özel durumlar hariç olmak üzere, bodrum katlarda merdivene giriş için yangın güvenlik holü düzenlenir.

4.24.4. Herhangi bir acil durumda üst katları terk eden kullanıcıların bodrum kata inmelerini önlemek için, merdivenin zemin düzeyindeki sahanlığının bodrum merdiveninden kapı veya benzeri bir fiziki engel ile ayrılması veya görülebilir uygun yönlendirme yapılması gerekir.

4.25. Kaçış Yolu Kapıları

4.25.1. Kaçış yolu kapılarının en az temiz genişliği 80 cm'den ve yüksekliği 200 cm'den az olamaz. Kaçış yolu kapılarında eşik olmaması gerekir. Dönel kapılar ile turnikeler, çıkış kapısı olarak kullanılamaz.

4.25.2. Kaçış yolu kapıları kanatlarının, kullanıcıların hareketini engellememesi gerekir. Kullanıcı yükü 50 kişiyi aşan mekânlardaki çıkış kapılarının kaçış yönüne doğru açılması şarttır. Kaçış yolu kapılarının el ile açılması ve kilitli tutulmaması gerekir.

4.25.3. Kaçış merdiveni ve yangın güvenlik holü kapılarının; duman sızdırmaz ve 4 kattan daha az kata hizmet veriyor ise en az 60 dakika, bodrum katlara ve 4 kattan daha fazla kata hizmet veriyor ise en az 90 dakika yangına karşı dayanıklı olması şarttır. Kapıların, kendiliğinden kapatma düzenekleri ile donatılması ve itfaiyecilerin veya görevlilerin gerektiğinde dışarıdan içeriye girmelerine imkân sağlayacak şekilde olması gerekir.

4.25.4. Kaçış kapısında, tek kanatlı kapıda temiz genişlik, kapı kasası veya lamba çıkıntısı ile 90 derece açılmış kanat yüzeyi arasındaki ölçüdür. Tek kanatlı bir çıkış kapısının temiz genişliği 80 cm'den az ve 120

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 27 / 82

cm'den çok olamaz. İki kanatlı kapıda temiz genişlik, her iki kanat 90 derece açık durumda iken, kanat yüzeyleri arasındaki ölçüdür.

4.25.5. Merdivenden tabii zemin seviyesinde güvenli bir alana açılan bütün kaçış yolu kapıları ile bir kattaki kişi sayısının 100'ü geçmesi hâlinde, kaçış merdiveni, kaçış koridoru ve yangın güvenlik holü kapıları, kaçış yönünde kapı kolu kullanılmadan açılabilir şekilde düzenlenir.

4.26. Fabrika, İmalathane, Mağaza, Dükkân, Depo, Büro Binaları ve Ayakta Tedavi Merkezi

4.26.1. Fabrika, imalathane, mağaza, dükkân, depo, büro binaları ve ayakta tedavi merkezlerinde en az 2 bağımsız kaçış merdiveni veya başka çıkışların sağlanması gerekir. Ancak,

4.26.1.1. Yapı yüksekliğinin 21.50 m'den az olması,

4.26.1.2. Bir kattaki kullanıcı sayısının 50 kişiden az olması,

4.26.1.3. Yapıda yanmaz ürünler kullanılmış olması,

4.26.1.4. İmalât ve depolamada kolay alevlenici ve parlayıcı maddelerin kullanılmaması, şartlarının hepsinin birlikte gerçekleşmesi hâlinde tek kaçış merdiveni yeterli kabul edilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 28 / 82

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bina Bölümlerine ve Tesislere İlişkin Düzenlemeler

5. Bina Bölümlerine ve Tesislerine İlişkin Düzenlemeler

5.1. Bina Bölümleri ve Tesisler

5.1.1. Binaların yangın bakımından kritik özellikler gösteren kazan daireleri, yakıt depoları, sobalar ve bacalar, sığınaklar, otoparklar, mutfaklar, çatılar, asansörler, yıldırımdan korunma tesisatı, transformatör ve jeneratör gibi kısımlarda alınacak tedbirler bu Kısımda gösterilmiştir.

5.1.2. Birinci fıkrada belirtilen yerlere yanıcı madde atılması veya depolanması yasaktır. Bu yerlerin belirli aralıklarla temizlenmesi şart olup, bina sahibi veya yöneticisi bunu sağlamakla mükelleftir.

5.2. Kazan Daireleri

5.2.1. Kazan dairelerinin ilgili Türk Standartlarına uygun olması şarttır.

5.2.2. Kazan dairesi, binanın diğer kısımlarından, yangına en az 120 dakika dayanıklı bölmelerle ayrılmış olarak merkezi bir yerde ve bütün hâlinde bulunur. Bina dilatasyonu, kazan dairesinden geçemez.

5.2.3. Kazan dairelerinde duman bacalarına ilave olarak temiz ve kirli hava bacaları yaptırılması şarttır

5.2.4. Kazan dairesi kapısının, kaçış merdivenine veya genel kullanım merdivenlerine doğrudan açılmaması ve mutlaka bir ortak hol veya koridora açılması gerekir.

5.2.5. Isıl kapasiteleri 50 kW-350 kW arasında olan kazan dairelerinde en az bir kapı, döşeme alanı 100 m²'nin üzerindeki veya ısı kapasitesi 350 kW'ın üzerindeki kazan dairelerinde en az 2 çıkış kapısı olur. Çıkış kapılarının olabildiği kadar birbirinin ters yönünde yerleştirilmesi, yangına en az 90 dakika dayanıklı, duman sızdırmaz ve kendiliğinden kapanabilecek özellikte olması gerekir.

5.2.6. Kazan dairesi tabanına sıvı yakıt dökülmemesi için gerekli tedbir alınır ve dökülen yakıtın kolayca boşaltılacağı bir kanal sistemi yapılır.

5.2.7. Sıvı yakıtlı kazan dairesinde en az 0.25 m³ hacminde uygun yerde betondan pis su çukuru yapılır. Zemin suları uygun noktalardan bodrum süzgeçleri ile toplanarak pis su çukuruna akıtılır ve bu pis su çukuru kanalizasyona bağlanır. Kot düşük ise, pis su çukuru pompa konularak kanalizasyona bağlanır. Sıvı yakıt akıntıları yakıt ayırıcıdan geçirildikten sonra pis su çukuruna akıtılır ve kontrollü bir şekilde kazan dairesinden uzaklaştırılır.

5.2.8. Kazan dairesinde en az 1 adet 6 kg'lık çok maksatlı kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazı ve büyük kazan dairelerinde en az 1 adet yangın dolabı bulundurulur.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 29 / 82

5.3. Doğalgaz ve LPG Tesisatlı Kazan Daireleri

5.3.1. Kazan dairelerinde doğalgaz ve LPG kullanılması hâlinde, bu madde ile Sekizinci Kısımın ilgili hükümleri uygulanır. Kazan dairesinin doğalgaz ve LPG tesisatı, projesi, malzeme seçimi ve montajı ilgili standartlara ve gaz kuruluşlarının teknik şartnamelerine uygun olarak yapılır.

5.3.2. Sayaçların kazan dairesi dışına yerleştirilmesi gerekir.

5.3.3. Herhangi bir tehlike anında gazı kesecek olan ana kapama vanası ile elektrik akımını kesecek ana devre kesici ve ana elektrik panosu, kazan dairesi dışında kolayca ulaşılabilecek bir yere konulur. Gaz ana vanasının yerini gösteren plaka, bina girişinde kolayca görülebilecek bir yere asılır.

5.3.4. Gaz kullanılan kapalı bölümlerde, gaz kaçağına karşı doğal veya mekanik havalandırma sağlanması gerekir.

5.3.5. Kazan dairesinde doğalgaz veya LPG kullanılması hâlinde, bu gazları algılayacak gaz algılayıcıların kullanılması şarttır.

5.3.6. Kazan dairesi topraklaması 21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğine uygun şekilde yapılır.

5.3.7. Kullanılan gazın özelliği dikkate alınarak, aydınlatma ve açma-kapama anahtarları ile panolar, kapalı tipte uygun yerlere tesis edilir.

5.3.8. Kullanılan gazın özelliği dikkate alınarak, tablolar, anahtarlar, prizler, borular gibi bütün elektrik tesisatının ilgili yönetmeliklere ve Türk Standartlarına uygun olarak tasarlanması ve tesis edilmesi gerekir. Bu tesisat ve sistemlerde kullanılacak her türlü cihaz ve kabloların ilgili standartlara uygun olması gerekir.

5.3.9. Doğalgaz tesisatlı kazan dairesi tavanının mümkün olduğu kadar düz olması ve gaz sızıntısı hâlinde gazın birikeceği ceplerin bulunmaması gerekir.

5.3.10. LPG kullanılan kazan daireleri bodrum katta yapılamaz. Bodrumlarda LPG tüpleri bulundurulamaz.

5.3.11. LPG kullanan ısı merkezlerinde, gaz algılayıcının ortamdaki gaz kaçağını algılayıp uyarması ile devreye giren ve bina girişinde, otomatik emniyet vanası ve ani kapama vanası gibi gaz akışını kesen emniyet vanası bulunması gerekir.

5.3.12. Yetkili bir kurum tarafından verilen kazan dairesi işletmeciliği kursunu bitirdiğine dair sertifikası bulunmayan şahıslar, kazan dairesini işletmek üzere çalıştırılmaz.

5.4. Yakıt Depoları

5.4.1. Yakıt depoları, yangına dayanıklı bölmelerle korunmuş bir hacme yerleştirilir. Yakıt deposu ile kazan dairesinin yangına 120 dakika dayanıklı bir bölme ile ayrılmış olması gerekir. Depoda yeterli havalandırmanın sağlanması ve tank kapasitesinin en az üçte birini alacak şekilde havuzlama yapılması şarttır. Yakıt tankları, ilgili Türk Standartlarına göre hesaplanır ve yerleştirilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 30 / 82

5.4.2. Akaryakıt depoları; merdiven altına, merdiven boşluğuna, mutfığa, banyoya ve yatakhaneye konulamaz.

5.4.3. Kalorifer yakıtı olarak kullanılan sıvı yakıtlar; aşağıda belirtilen şekilde ve miktarlarda depolanabilir:

5.4.3.1. 1000 litreye kadar bodrumda ve varil içinde,

5.4.3.2. 3000 litreye kadar bodrumda ve sızıntısız sac kaplarda,

5.4.3.3. 40000 litreye kadar bina içinde bodrum katta, yangına 120 dakika dayanıklı kâgir odada sızıntısız tanklarda veya bina dışında sızıntısız yeraltı ve yerüstü tanklarında,

5.4.3.4. Stok ihtiyacının 40000 litreden fazla olması hâlinde, yakıt tankları, binadan ayrı, bağımsız, tek katlı bir binaya yerleştirilmiş ve Sekizinci Kısımda belirtilen emniyet tedbirleri alınmış şekilde.

5.5. Akaryakıt depolarının metal bölümleri, ilgili yönetmeliklere göre statik elektriğe karşı topraklanır.

5.6. Akaryakıt yakan kat kaloriferinin yakıt depoları daire içinde merdiven boşluklarına ve mutfığa, banyoya ve yatak odasına konulamaz. Bu depolar, bu Yönetmelikte belirtilen hususlara ve ilgili standartlara uymak kaydıyla, bodrumda en fazla 2000 litre hacminde yapılabilir. Günlük yakıt deposu ise, en fazla 100 litre olmak üzere, daire içinde kapalı bir hacimde yapılabilir. Günlük yakıt deposu sadece havalık ile atmosfere açılır, taşma borusu ana yakıt deposuna bağlanır.

5.7. Kat kaloriferi tesisatı bulunan veya gazyağı kullanan binalarda, en az 1 adet 6 kg'lık kuru ABC tozlu el yangın söndürme cihazı bulundurulması şarttır.

5.8. Kömürlük; kazan dairesine bitişik, taban kotu el ile veya stoker ile yükleme ve boşaltmaya elverişli olarak tesis edilir. Kömürün rahat taşınabilmesi ve cürufun kolay atılabilmesi gerekir. Kömürlük alanı 1.5 m kömür yüksekliği esas alınarak hesaplanır.

5.9. Mutfaklar, Çay Ocakları, Sobalar ve Bacalar

5.9.1. Mutfaklar ve Çay Ocakları

5.9.1.1. Konutlar hariç olmak üzere, alışveriş merkezleri, yüksek binalar içinde bulunan mutfaklar ve yemek fabrikaları ile bir anda 100'den fazla kişiye hizmet veren mutfakların davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılması ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama, gaz kesme ve uyarı tesisatının kurulması şarttır.

5.9.1.2. Mutfakların bodrumda olması ve gaz kullanılması hâlinde, havalandırma sistemleri yapılır. İkinci bir çıkış tesis edilmeksizin gaz kullanılması yasaktır.

5.9.1.3. Mutfak ve çay ocakları binanın diğer kısımlarından en az 120 dakika süreyle yangına dayanıklı bölmeler ile ayrılmış biçimde konumlandırılır. Bölme olarak ahşap ve diğer kolay yanıcı maddeler kullanılamaz.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 31 / 82

5.9.1.4. LPG kullanılan mutfaklarda, LPG tüpleri bodrum katta bulundurulamaz. LPG kullanılan mutfakların bodrum katta olması hâlinde; gaz algılayıcının ortamdaki gaz kaçağını algılayıp uyarması ile devreye giren ve gaz akışını kesen, otomatik emniyet vanası veya ani kapama vanası gibi bir emniyet vanasının ve havalandırmanın bulunması gerekir.

5.10. Soba ve bacalar

5.10.1. Baca tesisatının, ilgili Türk Standartlarındaki esaslara uygun olması şarttır. Her kazan için tercihan ayrı bir baca kullanılır, soba ve şofben boruları kazan bacalarına bağlanamaz.

5.10.2. Kazan dairesi için ayrıca havalandırma bacası yapılır. Baca çekişinin azalmaması bakımından, bacaların mümkün ise, komşu yüksek binalardan en az 6 m uzaklıkta yapılması ve ait olduğu bina mahyasının en az 0.8 m üzerine kadar çıkarılması gerekir.

5.10.3. Uygun olarak tasarlanması ve tesis edilmesi şarttır.

5.10.4. Binalarda kurulacak elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin tasarımı ve uygulaması, ruhsat veren idarenin kontrol ve onayına tabidir. Sistemlerin ve cihazların periyodik kontrolü, test ve bakımları, bina sahibi veya yöneticisi ile bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisince yaptırılır.

5.10.5. Kazana ait baca duvarları 500 0C sıcaklığa dayanıklı olan malzemedir yapılır ve yapılmasında delikli tuğla ve briket kullanılmaz.

5.10.6. Sıcak baca gazlarının yaladığı baca iç yüzeylerinin sıvanmaması hâlinde, projelendirmede en uygun derzendirme biçiminin seçimi gibi tedbirler alınır. Baca duvarlarının dış yüzeyleri uygun şekilde sıvanır.

5.10.7. Sıvı ve katı yakıtlı kazanların bacalarının altında bir kurum temizleme menfezi bulunması ve yılda en az iki defa yetkili kişilere temizlettirilmesi gerekir. Bacaların temizliğinden bina sahibi ve yöneticisi sorumludur.

5.10.8. Isıtma aracı olarak soba kullanılan yerlerde soba, tahta ve boyalı kısımlara zarar vermeyecek şekilde, altına metal kaplı tabla, mermer veya benzeri malzeme konularak kurulur. Taban beton ise, bu tedbirlerin alınması mecburi değildir.

5.10.9. Bağdadi duvardan boru geçirmek mecburiyeti hasıl olursa, duvarın yağlı boya veya ahşap gibi çabuk yanıcı kısmına künk veya büz yerleştirilir ve boru bu delikten geçirilir.

5.10.10. Odada baca yok ise soba borusu; sac konan pencereden çıkarılıp, saçaktan 25 cm açıkta ve 50 cm yüksekte ve ucunda şapka kullanılarak kurulur. Boruların birleştiği yerler çember ile kapatılıp, bu çemberden duvar ve tavana bağlanmak suretiyle, birbirinden ayrılması ve devrilmesi önlenir.

5.10.11. Kullanım sırasında soba kapakları açık bırakılmaz, altında ve yanlarında odun, çıra, kömür, kibrit, benzin, gaz ve benzeri yanıcı ve parlayıcı madde bulundurulmaz. İçindeki ateş, gerektiğinde kapaklı mangala alınır. Sobanın, kullanılmadığı mevsimde kaldırılması gerekir. Sobanın kaldırılmadığı yerlerde, kapaklar açılmayacak şekilde telle bağlanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 32 / 82

5.10.12. Odun ve kömür gibi katı yakıtlar ile yüksek oranda is bırakan sıvı yakıtlar kullanıldığı takdirde, borular ayda bir, bacalar ise iki ayda bir temizlenir.

5.10.13. Baca temizliği, havalimanı ARFF birimi/mahallin itfaiye teşkilatı tarafından yapılır. Ancak, bu konuda itfaiye teşkilatından aldığı izin ile ve belediye encümeninin belirlediği fiyat tarifesi üzerinden faaliyet gösteren özel firmalar var ise, temizlik onlara da yaptırılabilir.

5.10.14. Doğalgaz kullanılan kombi ve şofbenlerin bacaları ile cihazları bacaya bağlayan boruların paslanmaz çelik ve birleşme noktalarındaki kelepçelerin sızdırmaz olması gerekir. Bacaların yapımı, yıllık bakımı ve temizliği gaz dağıtım şirketlerinin belirleyeceği uzman ve eğitilmiş kişiler tarafından yaptırılır ve bu kişiler tarafından bacalar ve temiz hava girişleri kontrol edilir. Baca gazı sensörü olmayan cihazların kullanılmasına izin verilmez.

5.11. Sığınaklar, Otoparklar ve Çatılar

5.11.1. Sığınaklar

5.11.1.1. İlgili mevzuatına uygun olarak 100 m²'den büyük olan sığınaklarda, Altıncı Kısımın İkinci Bölümüne uygun duman tahliye sistemi kurulması ve Üçüncü Kısımın İkinci Bölümünde belirtilen esaslara uygun ve en az 2 çıkışın sağlanması mecburidir. Bu Yönetmeliğe göre algılama, uyarı ve söndürme sistemlerinin yapılması mecburi olan binaların sığınaklarında, belirtilen bu sistemlerin kurulması şarttır.

5.12. Otoparklar

5.12.1. Motorlu ulaşım ve taşıma araçlarının park etmeleri için kullanılan otoparkların açık otopark olarak kabul edilebilmesi için, dışarıya olan toplam açık alanın, döşeme alanının % 5'inden fazla olması gerekir. Aksi takdirde bu otoparklar kapalı otopark kabul edilir. Açık otoparklarda, dışarıya olan açıklıklar iki cephede ise bunların karşılıklı iki cephede bulunması ve her bir açıklığın gerekli toplam açıklık alanının yarısından büyük olması gerekir. Açıklıkların kuranglez şeklinde bir boşluğa açılması hâlinde, söz konusu boşluğun genişliğinin en az otopark kat yüksekliği kadar olması ve kurangleze açılan ilâve her kat için en az kat yüksekliğinin yarısı kadar artırılması gerekir. Alanlarının toplamı 600 m²'den büyük olan kapalı otoparklarda otomatik yağmurlama sistemi, yangın dolap sistemi ve itfaiye su alma ağızları yapılması mecburidir.

5.12.2. Toplam alanı 2000 m²'yi aşan kapalı otoparklar için mekanik duman tahliye sistemi yapılması şarttır. Duman tahliye sisteminin binanın diğer bölümlerine hizmet veren sistemlerden bağımsız olması ve saatte en az 10 hava değişimi sağlaması gerekir.

5.12.3. Araçların asansör ile alındığı kapalı otoparklarda doğal veya mekanik havalandırma sistemi yapılması şarttır.

5.12.4. LPG veya sıkıştırılmış doğalgaz (CNG) yakıt sistemli araçlar kapalı otoparklara giremez ve alınmaz.

5.13. Çatılar

5.13.1. Çatı aralarında kolay alevlenici, parlayıcı ve patlayıcı madde bulundurulamaz.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 33 / 82

5.13.2. Isıtma, soğutma, haberleşme ve iletişim alıcı ve verici elektrikli cihazlarının çatı arasına yerleştirilmesi gerektiği takdirde, elektrikli cihazlar için, yangına dayanıklı kablo kullanılması ve çelik boru içerisinden geçirilmesi gibi, yangına karşı ilave tedbirler alınarak yetkili kişiler eliyle ilgili yönetmeliklere uygun elektrik tesisatı çekilebilir.

5.13.3. Çatı giriş kapısı devamlı kapalı ve kilitli tutulur. Çatıya bina sahibi, yöneticisi veya bina yetkilisinin izni ile çıkılabilir. Çatı araları periyodik olarak temizlenir.

5.13.4. Çatı arası veya katında, tavanı ve tabanı betonarme ve duvarları tuğla ve benzeri yapı malzemesinden yapılan, yangına en az 120 dakika dayanıklı bölmeler ile ayrılmış olan, girişinde yangın güvenlik holü oluşturulması kaydıyla ve yakıtın çatı katı veya arasında depolanmaması, doğalgaz tesisatı ve projesi, malzeme seçimi ve montajı ilgili standartlara ve gaz kuruluşlarının teknik şartnamelerine uygun olmak şartıyla, içerisinde doğalgaz ile çalışan kaskad ve benzeri ısıtma sistemi yer alan ısı (teshin) merkezi odaları tesis edilebilir.

5.14. Asansörler

5.14.1. Asansörlerin özellikleri Asansör sistemleri, 31/1/2007 tarihli ve 26420 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Asansör Yönetmeliğine (95/16/AT) ve 18/11/2008 tarihli ve 27058 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliğine uygun olarak imal ve tesis edilir.

5.14.2. Asansör kuyusu ve makina dairesi, yangına en az 60 dakika dayanıklı ve yanıcı olmayan malzemeden yapılır.

5.14.3. Aynı kuyu içinde 3’den fazla asansör kabini düzenlenemez. 4 asansör kabini düzenlendiği takdirde, ikişerli gruplar hâlinde araları yangına 60 dakika dayanıklı bir malzeme ile ayrılır.

5.14.4. Asansör kuyusunda en az 0.1 m² olmak üzere kuyu alanının 0.025 katı kadar bir havalandırma ve dumandan arındırma bacası bulundurulur veya kuyular basınçlandırılır. Aynı anda bodrum katlara da hizmet veren asansörlere, bodrum katlarda korunmuş bir koridordan veya bir yangın güvenlik holünden ulaşılması gerekir. Asansörlerin kapıları, koridor, hol ve benzeri alanlar dışında doğrudan kullanım alanlarına açılmaz. (Ek cümle: 16/3/2015-2015/7401 K.) Otoparklara asansörlerin ve yürüyen merdivenlerin önüne lamine cam ile hol oluşturulması durumunda otopark bölümü ve cam, yağmurlama sistemi ile korunur.

5.14.5. Yüksek binalarda ve topluma açık yapılarda kullanılan asansörlerin aşağıda belirtilen esaslara uygun olması gerekir:

5.14.5.1. Asansörlerin, yangın uyarısı aldıklarında kapılarını açmadan doğrultuları ne olursa olsun otomatik olarak acil çıkış katına dönecek ve kapıları açık bekleyecek özellikte olması gerekir. Ancak, asansörlerin gerektiğinde yetkililer tarafından kullanılacak elektrikli sisteme sahip olması da gerekir.

5.14.5.2. Asansörlerin, yangın uyarısı alındığında, kat ve koridor çağrılarını kabul etmemesi gerekir.

5.14.5.3. Birinci ve ikinci derece deprem bölgelerinde bulunan yüksek binalarda, deprem sensöründen uyarı alarak asansörlerin deprem sırasında durabileceği en yakın kata gidip, kapılarını açıp, hareket etmeyecek tertibat ve programa sahip olması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 34 / 82

5.15. Asansör kapısı, yangın merdiven yuvasına açılmaz.

5.16. Asansör kat kapılarının TS EN 81-58 standardında belirtilen özellikleri haiz ve 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Ek-3/B'de belirtilen yangın dayanım özelliklerine sahip olması gerekir.

5.17. Asansör kabini dışında asansör holünde, kolayca okunabilecek büyüklükte "YANGIN SIRASINDA KULLANILMAZ" levhasının olması zorunludur.

5.18. Acil Durum Asansörü

5.18.1. Acil durum asansörü; bir yapı içinde yangına müdahale ekiplerinin ve bunların kullandıkları ekipmanın üst ve alt katlara makul bir emniyet tedbiri dâhilinde hızlı bir şekilde taşınmasını sağlamak, gerekli kurtarma işlemlerini yapmak ve aynı zamanda engelli insanları tahliye edilebilmek üzere tesis edilir. Asansör, aynı zamanda normal şartlarda binada bulunanlar tarafından da kullanılabilir. Ancak, bir yangın veya acil durumda, asansörün kontrolü acil durum ekiplerine geçer.

5.18.2. Yapı yüksekliği 51.50 m'den daha fazla olan yapılarda, en az 1 asansörün acil hâllerde kullanılmak üzere acil durum asansörü olarak düzenlenmesi şarttır

5.18.3. Acil durum asansörleri önünde, aynı zamanda kaçış merdivenine de geçiş sağlayacak şekilde, her katta 6 m²'den az, 10 m²'den çok ve herhangi bir boyutu 2 m'den az olmayacak yangın güvenlik holü oluşturulur.

5.18.4. Acil durum asansörünün kabin alanının en az 1.8 m², hızının zemin kattan en üst kata 1 dakikada erişecek hızda olması ve enerji kesilmesi hâlinde, otomatik olarak devreye girecek özellikte ve 60 dakika çalışır durumda kalmasını sağlayacak bir acil durum jeneratörüne bağlı bulunması gerekir.

5.18.5. Acil durum asansörlerinin elektrik tesisatının ve kablolarının yangına karşı en az 60 dakika dayanıklı olması ve asansör boşluğu içindeki tesisatın sudan etkilenmemesi gerekir,

5.18.6. Acil durum asansörünün makina dairesi ayrı olur ve asansör kuyusu basınçlandırılır.

5.19. Yıldırımdan Korunma Tesisatı, Transformator ve Jeneratör

5.19.1. **Yıldırımdan korunma tesisatı** Binaların yıldırım tehlikesine karşı korunması için ilgili yönetmelik ve standartların gereğinin yerine getirilmesi şarttır. Elektrik yükünün yapı veya yapı içindeki diğer tesisat üzerinde risk yaratmaksızın toprağa iletilebileceği yeterli bağlantının sağlanması ve bir toprak sonlandırma ağı oluşturulması gerekir.

5.20. Transformator

5.20.1. Transformatorün kurulacağı odanın bütün duvarları, tabanı ve tavanı en az 120 dakika süreyle yangına dayanabilecek şekilde yapılır.

5.20.2. Yağlı transformator kullanılması durumunda;

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 35 / 82

5.20.2.1. Yağ toplama çukurunun yapılması gerekir.

5.20.2.2. Transformatörün içinde bulunacağı odanın bina içinde konumlandırılması hâlinde; bir yangın hâlinde transformatörden çıkan dumanların ve sıcaklığın binadaki kaçış yollarına sirayet etmemesi ve serbest hareketi engellememesi gerekir.

5.20.2.3. Uygun tipte otomatik yangın algılama ve söndürme sistemi yapılır. (3) Ana elektrik odalarından ve transformatör merkezlerinden temiz su, pis su, patlayıcı ve yanıcı sıvı ve gaz tesisatı donanımı ve ekipmanları geçirilemez ve üst kat mahallerinde ıslak hacim düzenlenemez.

5.21. Jeneratör

5.21.1. Bir mahal içerisinde tesis edilen birincil veya ikincil enerji kaynağı olarak jeneratör kullanılan bütün bina ve yapılarda aşağıdaki tedbirlerin alınması şarttır:

5.21.1.1. Jeneratörün kurulacağı odanın duvarları, tabanı ve tavanı en az 120 dakika süreyle yangına dayanabilecek şekilde yapılır.

5.21.1.2. Jeneratörün içinde bulunacağı odanın bina içinde konumlandırılması hâlinde; bir yangın hâlinde çıkan dumanların ve sıcaklığın binadaki kaçış yollarına sirayet etmemesi ve serbest hareketi engellememesi gerekir.

5.21.1.3. Jeneratörün ana yakıt deposunun bulunacağı yer için, 56 ncı maddede belirtilen şartlara uyulur.

5.21.1.4. Jeneratör odalarından temiz su, pis su, patlayıcı ve yanıcı sıvı ve gaz tesisatı donanımı ve ekipmanları geçirilemez ve üst kat mahallerinde ıslak hacim düzenlenemez.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 36 / 82

ALTINCI BÖLÜM Elektrik Tesisatı ve Sistemleri

6. Elektrik Tesisatı ve Sistemleri

6.1. Elektrik Tesisatı ve Sistemlerin Özellikleri

6.1.1. Binalarda kurulan elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, yangın hâlinde veya herhangi bir acil hâlde, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek, binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak ve güvenli bir ortam oluşturacak şekilde tasarlanması, tesis edilmesi ve çalışır durumda tutulması gerekir.

6.1.2. Her türlü elektrik tesisatının, kaçış yolları aydınlatmasının, acil durum aydınlatma ve yönlendirmesinin ve yangın algılama ve uyarı sistemlerinin, ilgili tesisat yönetmeliklerine ve standartlarına

6.2. İç Tesisat

6.2.1. Her türlü binada elektrik iç tesisatı, koruma teçhizatı, kısa devre hesapları, yalıtım malzemeleri, bağlantı ve tespit elemanları, uzatma kabloları, elektrik tesisat projeleri ve kuvvetli akım tesisatı; 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğine, 21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliğine, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğine ve ilgili diğer yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tesis edilir.

6.2.2. Yapı yüksekliği 51.50 m'den fazla olan binalarda şaft içinde bus-bar sisteminin bulunması mecburidir.

6.3. Yangın Bölmelerinden Geçişler

6.3.1. Bütün bina ve yapılarda elektrik tesisatının bir yangın bölmesinden diğer bir yangın bölmesine yatay ve düşey geçişlerinde yangın veya dumanın veyahut her ikisinin birden geçişini engellemek üzere, bütün açıklıkların yangın durdurucu harç, yastık, panel ve benzeri malzemelerle kapatılması gerekir.

6.4. Acil Durum Aydınlatması ve Yönlendirmesi

6.4.1. Kaçış yollarında, kullanıcıların kaçışı için gerekli aydınlatmanın sağlanmış olması şarttır. Acil durum aydınlatması ve yönlendirmesi için kullanılan aydınlatma ünitelerinin normal aydınlatma mevcutken aydınlatma yapmayan tipte seçilmesi hâlinde, normal kaçış yolu aydınlatması kesildiğinde otomatik olarak devreye girecek şekilde tesis edilmesi gerekir.

6.5. Kaçış Yollarının Aydınlatılması

6.5.1. Bütün kaçış yollarının ve kaçış merdivenlerinin aydınlatılması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 37 / 82

6.5.1.1. Kaçış yollarında aydınlatmanın, bina veya yapıda kaçış yollarının kullanılmasının gerekli olacağı bütün zamanlarda sürekli olarak yapılması şarttır. Aydınlatma bina veya yapının genel aydınlatma sistemine bağlı aydınlatma tesisatı ile sağlanır ve doğal aydınlatma yeterli kabul edilmez.

6.6. Acil Durum Aydınlatması Sistemi

6.6.1. Acil durum aydınlatma sistemi; şehir şebekesi veya benzeri bir dış elektrik beslemesinin kesilmesi, yangın, deprem gibi sebeplerle bina veya yapının elektrik enerjisinin güvenlik maksadıyla kesilmesi ve bir devre kesici veya sigortanın açılması sebebiyle normal aydınlatmanın kesilmesi hâllerinde, otomatik olarak devreye girerek yeterli aydınlatma sağlayacak şekilde düzenlenir.

6.6.2. Bütün kaçış yollarında, toplanma için kullanılan yerlerde, asansörde ve yürüyen merdivenlerde, yüksek risk oluşturan hareketli makineler ve kimyevi maddeler bulunan atölye ve laboratuvarlarda, elektrik dağıtım ve jeneratör odalarında, merkezi batarya ünitesi odalarında, pompa istasyonlarında, kapalı otoparklarda, ilk yardım ve emniyet ekipmanının bulunduğu yerlerde, yangın uyarı butonlarının ve yangın dolaplarının bulunduğu bölümler ile benzeri bölümlerde ve aşağıda belirtilen binalarda, acil durum aydınlatması yapılması şarttır:

6.6.2.1. Kullanıcı yükü 200'den fazla olan bütün binalarda,

6.6.2.2. Zemin seviyesinin altında 50 veya daha fazla kullanıcısı olan binalarda,

6.6.2.3. Penceresiz binalarda,

6.6.2.4. Otel, ve yatakhanelerde,

6.6.2.5. Yüksek tehlikeli yerlerde,

6.6.2.6. Yüksek binalarda.

6.7. Acil durum aydınlatmasının normal aydınlatmanın kesilmesi hâlinde en az 60 dakika süreyle sağlanması şarttır. Acil durum çalışma süresinin kullanıcı yükü 200'den fazla olduğu takdirde en az 120 dakika olması gerekir.

6.8. Kaçış yolları üzerinde aydınlatma ünitesi seçimi ve yerleştirilmesi, tabanlarda, döşemelerde ve yürüme yüzeylerinde, kaçış yolunun merkez hattı üzerindeki herhangi bir noktada acil durum aydınlatma seviyesi en az 1 lux olacak şekilde yapılır. Acil durum çalışma süresi sonunda bu aydınlatma seviyesinin herhangi bir noktada 0.5 lux'den daha düşük bir seviyeye düşmemesi gerekir. En yüksek ve en düşük aydınlatma seviyesine sahip noktalar arasındaki aydınlatma seviyesi oranı 1/40'dan fazla olamaz.

6.9. Acil Durum Aydınlatması;

6.9.1. Kendi akümülatörü, şarj devresi, şebeke gerilimi denetleyicisi ve lamba sürücü devresine sahip bağımsız aydınlatma armatürleri,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 38 / 82

6.9.2. Bir merkezi akümülatör bataryasından doğru gerilim veya bir invertör devresi aracılığı ile alternatif gerilim sağlayan bir merkezi batarya ünitesinden beslenen aydınlatma armatürleri, ile sağlanır.

6.9.3. Normal aydınlatma maksadıyla kullanılan aydınlatma armatürleri, acil durum dönüştürme kitleri doğrudan armatür muhafazasının içerisinde veya hemen yakınında monte edilerek ve gerekli bağlantılar yapılarak bağımsız acil durum aydınlatma armatürlerine dönüştürülebilir.

6.9.4. Merkezi batarya veya jeneratörden beslenen acil aydınlatma sistemlerinde, merkezi ünite ile aydınlatma armatürleri arasındaki bağlantılar metal tesisat boruları içerisinde veya mineral izolasyonlu veyahut benzeri yangına dayanıklı kablolar ile yapılır. Kendi başlarına acil durum aydınlatması yapabilen aydınlatma armatürlerine yapılacak şebeke gerilimi bağlantıları normal aydınlatmada kullanılan tipte kablolarla yapılabilir.

6.9.5. Birinci ve ikinci derece deprem bölgelerinde, kaçış koridorları ve merdivenlerindeki acil aydınlatmanın, kendi başlarına çalışabilen bataryalı acil aydınlatma armatürleri ile sağlanması gerekir.

6.10. Acil Durum Yönlendirmesi

6.10.1. Birden fazla çıkışı olan bütün binalarda, kullanıcıların çıkışlara kolaylıkla ulaşabilmesi için acil durum yönlendirmesi yapılır. Acil durum hâlinde, bina içerisinde tahliye için kullanılacak olan çıkışların konumları ve bina içerisindeki her bir noktadan planlanan çıkış yolu bina içindekilere gösterilmek üzere, acil durum çıkış işaretlerinin yerleştirilmesi şarttır.

6.10.2. Yönlendirme işaretlerinin aydınlatması 72 nci maddede belirtilen özelliklere sahip acil aydınlatma üniteleri ile dışarıdan aydınlatma suretiyle yapılır veya bu aydınlatmada, aynı özelliklere ve içeriden aydınlatılan işaretlere sahip acil durum yönlendirme üniteleri kullanılır.

6.10.3. Acil durum yönlendirmesinin normal aydınlatmanın kesilmesi hâlinde en az 60 dakika süreyle sağlanması gerekir. Kullanıcı yükünün 200'den fazla olması hâlinde, acil durum yönlendirmesinin çalışma süresinin en az 120 dakika olması şarttır.

6.10.4. Yönlendirme işaretleri; yeşil zemin üzerine beyaz olarak, ilgili yönetmelik ve standartlara uygun sembolleri ve normal zamanlarda kullanılacak çıkışlar için “**ÇIKIŞ**”, acil durumlarda kullanılacak çıkışlar için ise, “**ACİL ÇIKIŞ**” yazısını ihtiva eder. Yönlendirme işaretlerinin her noktadan görülebilecek şekilde ve işaret yüksekliği 15 cm'den az olmamak üzere, azami görülebilirlik uzaklığı; dışarıdan veya kenarından aydınlatılan yönlendirme işaretleri için işaret boyut yüksekliğinin 100 katına, içeriden ve arkasından aydınlatılan işaretlere sahip acil durum yönlendirme üniteleri için işaret boyut yüksekliğinin 200 katına eşit olan uzaklık olması gerekir. Bu uzaklıktan daha uzak noktalardan erişim için gerektiği kadar yönlendirme işareti ilave edilir.

6.10.5. Yönlendirme işaretleri, yerden 200 cm ilâ 240 cm yüksekliğe yerleştirilir.

6.10.6. Kaçış yollarında yönlendirme işaretleri dışında, kaçış yönü ile ilgili tereddüt ve karışıklık yaratabilecek hiçbir ışıklı işaret veya nesne bulundurulamaz.

	<p style="text-align: center;">DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</p> <p style="text-align: center;">BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ</p>			
<p>Yönerge No: 33</p>	<p>Yür. Tarihi: 13/09/2009</p>	<p>Değ. Tarihi: 27/12/2017</p>	<p>Değ. No: 01</p>	<p>Sayfa: 39 / 82</p>

6.10.7. Yönlendirme işaretlerinin hem normal aydınlatma ve hem de acil durum aydınlatma hâllerinde kaçış yolu üzerinde bütün erişim noktalarından görülebilir olması gerekir. Dışarıdan aydınlatılan yönlendirme işaretleri aydınlatmasının, görülebilen bütün doğrultularda en az 2 cd/m² olması ve en az 0.5 değerinde bir kontrast oranına sahip bulunması şarttır.

6.11. Algılama ve Uyarı Sistemi

6.11.1. Yangın algılama ve uyarı sisteminin, el ile, otomatik olarak veya bir söndürme sisteminden aldığı uyarılardan biri veya birkaçı ile devreye girmesi gerekir.

6.11.2. El ile yangın uyarısı, yangın uyarı butonları ile yapılır. Yangın uyarı butonları yangın kaçış yollarında tesis edilir. Yangın uyarı butonlarının, bir kattaki herhangi bir noktadan o kattaki herhangi bir yangın uyarı butonuna yatay erişim uzaklığının 60 m'yi geçmeyecek şekilde yerleştirilmesi gerekir. Engelli veya yaşlıların bulunduğu yerlerde bu mesafe azaltılabilir. Tüm yangın uyarı butonlarının görülebilir ve kolayca erişilebilir olması gerekir. Yangın uyarı butonları, yerden en az 110 cm ve en fazla 130 cm yüksekliğe yerleştirilir. Aşağıda belirtilen binalarda yangın uyarı butonlarının kullanılması mecburidir:

6.11.2.1. Konutlar hariç, kat alanı 400 m²'den fazla olan iki kat ile dört kat arasındaki bütün binalarda,

6.11.2.2. Konutlar hariç, kat sayısı dörtten fazla olan bütün binalarda,

6.11.2.3. Konutlar dâhil bütün yüksek binalarda.

6.11.3. Yapı yüksekliği veya toplam kapalı alanı 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" in Ek-7'deki değerleri aşan binalara otomatik yangın algılama cihazları tesis edilmesi mecburidir.

6.11.4. Algılama sisteminin gerekli olduğu ve fakat duman algılama cihazlarının kullanımının uygun veya yeterli olmadığı mahallerde, sabit sıcaklık, sıcaklık artış, alev veya başka uygun tip algılama cihazı kullanılır.

6.11.5. 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" in Ek-7'de belirtilen binalardaki bütün mahallere, TS EN 54-14'e göre algılayıcılar yerleştirilir. Yangın anında normal baca niteliği olmayan, içinde yanmaya elverişli madde bulunmayan ve erişilmesi mümkün olmayan boşluklara duman algılayıcı takılması gerekli değildir.

6.11.6. Bütün algılama cihazlarının periyodik testler ve bakımlar için ulaşılabilir olması gerekir.

6.11.7. Binada otomatik yağmurlama sistemi bulunuyor ise, yağmurlama başlığının açılması hâlinde yangın uyarı sisteminin otomatik algılama yapması sağlanır. Bu amaçla, her bir zon hattına su akış anahtarları tesis edilir ve bu akış anahtarlarının kontak çıkışları yangın alarm sistemine giriş olarak bağlanır. Otomatik yağmurlama sistemi olan yerler, otomatik sıcaklık algılayıcıları donatılmış gibi işlem görür. Bu mahallerde otomatik sıcaklık artış algılayıcılarının kullanılması mecburi değildir.

6.11.8. Binada veya yapıda otomatik veya el ile çalışan diğer gazlı, kuru kimyevi tozlu veya benzeri sabit söndürme sistemi bulunuyor ise, bunların devreye girdiğinin yangın alarm sistemi tarafından otomatik

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 40 / 82

olarak algılanması gerekir. Bunu sağlamak üzere, söndürme sistemlerinden, söndürme sisteminin devreye girdiğini bildiren kontak çıkışları yangın alarm sistemine giriş olarak bağlanır.

6.12. Alarm Verme

6.12.1. Bir yangın algılama ve uyarı sisteminin devreye girmesi hâlinde, sesli ve ışıklı olarak veya data iletişimi ile alarm verme;

6.12.1.1. Ana kontrol panelinde ve diğer izleme noktalarındaki tali kontrol panellerinde veya tekrarlayıcı panellerde sesli, ışıklı veya alfa nümerik göstergeleri,

6.12.1.2. Binanın kullanılan bütün bölümlerinde yaşayanları yangın veya benzeri bir acil durumdan haberdar etmek için sesli ve ışıklı uyarı cihazları,

6.12.1.3. Binada bulunan yangın ve acil durum mücadele ekiplerinin uyarılması ve itfaiyeye haber verilmesi için sesli ve ışıklı uyarı cihazları ve direkt hatlar veya diğer iletişim ortamları üzerinden data iletişimi, ile yapılır.

6.13. Yangın Kontrol Panelleri (1)

6.13.1. Yangın kontrol panelleri ve tekrarlayıcı paneller aşağıda belirtilen şekilde olur:

6.13.1.1. Kontrol ve tekrarlayıcı paneller, binanın, tercihen zemin katında veya kolay ulaşılabilir bölümünde ve sürekli olarak görevli personel bulunan bir yerinde tesis edilir.

6.13.1.2. Yangın kontrol panelinin tesis edildiği yerde personelin bulunmadığı zaman aralıkları var ise bu sürelerde sürekli personel bulunan ikinci bir mahalde veya daha fazla mahalde tekrarlayıcı paneller tesis edilir.

6.14. Yağmurlama Sistemi Alarm İstasyonları

6.14.1. Bir binada yağmurlama sistemi ve otomatik algılama sistemi kurulması hâlinde, yağmurlama sistemi alarm istasyonları ve akış anahtarları yangın alarm sistemine bağlanır. Yağmurlama sisteminden gelen alarm uyarıları ayrı bir bölgesel izleme panelinde veya yangın kontrol panelinde ayrı bölgesel alarm göstergeleri oluşturularak izlenir. Hat kesme vanalarının izleme anahtarlarının ve yağmurlama sistemine ilişkin diğer arıza kontaklarının da aynı şekilde yangın alarm sistemi tarafından sürekli olarak denetlenmesi gerekir.

6.15. Gazlı Söndürme Sistemi Alarm ve Arıza Çıkışları

6.15.1. Bir binada gazlı söndürme sistemi kurulması hâlinde, binada algılama ve uyarı sistemi var ise, söndürme sisteminin alarm ve arıza çıkışları, yangın alarm sistemine bağlanarak ayrı bölgesel göstergelerle izlenir.

	<p style="text-align: center;">DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</p> <p style="text-align: center;">BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ</p>		
<p>Yönerge No: 33</p>	<p>Yür. Tarihi: 13/09/2009</p>	<p>Değ. Tarihi: 27/12/2017</p>	<p>Değ. No: 01</p> <p style="text-align: right;">Sayfa: 41 / 82</p>

6.16. Duman Kontrol Ve Basınçlandırma Sistemleri Kontrol ve İzlemeleri

6.16.1. Bir binada duman kontrol ve basınçlandırma sistemleri kurulması hâlinde, bu sistemler ile ilgili arıza ve konum değiştirme sinyalleri ayrı bir bölgesel izleme panelinde veya yangın kontrol panelinde ayrı bölgesel durum ve arıza göstergeleri oluşturularak izlenir ve kontrol edilir. Duman kontrol ve basınçlandırma sistemlerinin el ile kontrolleri ayrı bir kontrol panelinden yapılabileceği gibi, yukarıda belirtilen izleme panelleri ile birleştirilerek yangın alarm sistemi bünyesinde de gerçekleştirilebilir.

6.17. Sesli ve Işıklı Uyarı Cihazları

6.17.1. Bir binanın kullanılan bütün bölümlerinde yaşayanları yangından veya benzeri acil hâllerden haberdar etme işlemleri, sesli ve ışıklı uyarı cihazları ile gerçekleştirilir. Yangın uyarı butonunun mecburi olduğu yerlerde uyarı sistemi de mecburidir.

6.17.2. Yangın alarm sinyali gecikmesiz olarak, yangın mücadele ekipleri ve yangına müdahale konusunda eğitilmiş personele ulaştırılmak şartıyla, yangın alarm sinyalinin gerçekliğinin araştırılmasına imkân verecek şekilde bir ön uyarı sistemine izin verilir. Tehlikeli maddelerin bulundurulduğu veya işlendiği endüstriyel binalarda ve depolama amaçlı yapılarda herhangi bir yangın algılamasının otomatik olarak bina tahliye uyarı sistemlerini harekete geçirmesi gerekir. Bu bina ve yapılarda ön uyarı sistemine izin verilmez.

6.17.3. Tahliye uyarıları, aşağıda belirtilen istisnalar dışında, hem sesli ve hem de ışıklı olarak yapılır:

6.17.3.1. İşitme engelli kişilerin bulunma ihtimali olmayan alanlarda ışıklı uyarı cihazı kullanılması mecburi değildir.

6.17.3.2. Sağlık hizmeti amaçlı binalar için öngörüldüğü takdirde sadece ışıklı uyarı cihazları kullanılmasına izin verilir.

6.17.4. Tahliye uyarı sistemlerinin, aşağıda belirtilen istisnalar dışında, yapının tamamında devreye girmesi gerekir:

6.17.4.1. Yapısı itibarıyla tamamının birden boşaltılması mümkün olmayan binalarda, başlangıçta sadece yangından etkilenen ve etkilenecek olan bölgelerde uyarı sistemleri devreye girer. Böyle bir hâlde, binanın düzenli bir şekilde boşaltılabilmesi için, uyarı sistemi, diğer bölgelerde kademeli olarak devreye sokulacak şekilde tesis edilir.

6.17.4.2. Yaşlılık, fiziksel veya zihinsel yetersizlik ve benzeri sebeplerle kendi başlarına dışarı çıkamayacak kişiler bulunan binalarda, sadece bu kişilerin bakımları ve binadan tahliyeleri ile görevli personele yangın uyarısı verilmesine izin verilir.

6.17.5. Sesli uyarı cihazları binanın her yerinde, yerden 150 cm yükseklikte ölçülecek ve ses seviyesi ortalama ortam ses seviyesinin en az 15 dBA üzerinde olacak şekilde yerleştirilir. Uyuma maksatlı bölümler ile banyo ve duşlarda, ses seviyesinin en az 75 dBA olması gerekir. Sesli uyarı cihazlarının 3 m uzaklıkta en az 75 dBA ve en çok 120 dBA ses seviyesi elde edilecek özellikte olması şarttır. Acil anons sistemi hoparlörü olan hacimlerde ayrıca siren sistemi konulması gerekli değildir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 42 / 82

6.17.6. Sesli yangın uyarı cihazlarının seslerinin, binada başka amaçlarla kullanılan sesli uyarıcılardan ayırt edilebilecek özellikte olması gerekir.

6.17.7. Aşağıda belirtilen yerlerde, otomatik olarak yayınlanan ses mesajları ve yangın merkezinden mikrofonla yayınlanan canlı ses mesajları ile binada yaşayanların tahliyesini veya bina içerisinde yer değiştirmelerini sağlayacak şekilde anons sistemleri kurulması mecburidir:

6.17.8. Binadaki yatak sayısı 200'den fazla olan otel, ve yatakhanelerde.

6.17.9. Yapı inşaat alanı 5000 m²'den büyük olan veya toplam kullanıcı sayısı 1000 kişiyi aşan topluma açık binalarda, alışveriş merkezlerinde, süpermarketlerde, endüstri tesislerinde ve benzeri binalarda,

6.17.10. Yapı yüksekliği 51.50 m'yi geçen bütün binalarda.

6.17.11. Sesli ve ışıklı uyarı cihazları, sadece yangın uyarı sistemi ve diğer acil durum uyarıları için kullanılır. Anons sistemleri ise, yangın uyarı sistemi ve diğer acil durum anonsları öncelik almak ve otomatik olarak diğer kullanım amaçlarını devre dışı bırakmak şartıyla, genel anons ve fon müziği yayını gibi başka amaçlar ile de kullanılabilir.

6.18. Acil Durum Kontrol Sistemleri

6.18.1. Yangın hâlinde otomatik olarak gerekli kontrol fonksiyonlarını yerine getirecek acil durum kontrol sisteminin;

6.18.1.1. Yangın sırasında kapanması gereken yangın kapılarını ve diğer açıklıkları kapatma amaçlı cihazları normal hâlde açık durumda tutan elektromanyetik kapı tutucu ve benzeri cihazlarının serbest bırakılması

6.18.1.2. Merdiven yuvaları ve asansör kuyuları basınçlandırma cihazlarının devreye sokulması,

6.18.1.3. Duman kontrol sistemlerinin işlemlerini yerine getirmesi,

6.18.1.4. Acil durum aydınlatma kontrol işlemlerini gerçekleştirmesi,

6.18.1.5. Güvenlik ve benzeri sebeplerle kilitli tutulan kapıların ve turnikelerin açılması,

6.18.1.6. Asansörlerin yapılış özelliklerine bağlı olarak yangın esnasında kullanımının engellenmesi veya tahliye amacıyla itfaiye veya eğitilmiş bina yangın mücadele ekipleri tarafından kullanılmasının sağlanması,

6.18.1.7. Mahalli itfaiye ile elektrik işletmesine, belediyeye, polise veya jandarmaya, kurum amirine, bina sahibine ve gerekli görülen diğer yerlere yangının otomatik olarak haber verilmesi, özellik ve fonksiyonlarına sahip olması lazımdır.

6.18.1.8. Acil durum kontrol işlemleri, yangın alarm sisteminin donanım ve yazılım bütünlüğü içerisinde bulunan kontrol birimleri ile gerçekleştirilir. Kontrol edilen sistemin ve cihazlar ile ilişkisi bulunan güvenlik sistemlerinin, bina otomasyon sistemleri gibi diğer sistemler tarafından yapılabilecek her türlü

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
43 / 82**

kontrol ve kumanda işlemlerinin, yangın veya benzeri bir acil durumda yangın kontrol panelinden yapılacak acil durum kontrol işlemlerini hiçbir şekilde engellememesi gerekir.

6.19. Kablolar

6.19.1. Bir yangın sırasında çalışır durumda kalması gereken;

6.19.1.1. Yangın kontrol panellerinden, sesli ve ışıklı uyarı cihazlarına, sesli tahliye sistemi amplifikatör ve hoparlörlerine ve acil durum kontrol cihazlarına giden sinyal ve besleme kablolarının,

6.19.1.2. İtfaiye ve yangın mücadele ekiplerine haber vermek için kullanılan kabloların bina içerisinde kalan kısımlarının,

6.19.1.3. Ana yangın kontrol paneli ile tali yangın kontrol panelleri ve tekrarlayıcı panellerin birbirleri arasındaki haberleşme ve besleme kablolarının,

6.19.1.4. Bütün yangın kontrol panellerine ve tekrarlayıcı panellere enerji sağlayan besleme kablolarının, yangına karşı en az 60 dakika dayanabilecek özellikte olması şarttır.

6.19.2. Yangına karşı dayanıklı olması gereken kabloların, ilgili standartlara uygun olarak deneye tabi tutulmuş ve sertifikalı olması gerekir.

6.19.3. Bir yangının algılanmasından sonra uzun süre çalışır durumda kalması gerekli olmayan yangın uyarı butonlarında, algılayıcılarda ve yangın kontrol panelleri arasındaki kablolarda ve enerjisi kesildiğinde tehlikeli bir durum oluşmayan elektromanyetik kapı tutuculara ve benzeri cihazlara giden kablolarda yangına dayanıklılık özelliği aranmayabilir.

6.19.4. Yangın alarm sistemi kablolarının, sistemin sağlıklı ve güvenilir çalışmasını sağlayacak şekilde yangın algılama, kontrol ve uyarı ekipmanı üreticilerinin spesifikasyonlarına uygun tipte olması ve elektriksel gürültü ve benzeri etkilerden korunacak şekilde, diğer sistemlerden ve enerji taşıyan kablolardan ayrılarak tesis edilmesi gerekir.

6.19.5. Sağlık hizmeti amaçlı binalarda, 100'den fazla kişinin bulunduğu konaklama amaçlı binalarda ve kullanıcı sayısı 1000'i geçen toplanma amaçlı binalarda her türlü besleme ve dağıtım kabloları ve kablo muhafazalarında kullanılan malzemelerin halojenden arındırılmış ve yangına maruz kaldığında herhangi bir zehirli gaz üretmeyen özellikte olması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 44 / 82

YEDİNCİ BÖLÜM

Periyodik Testler, Bakım ve Denetim

7.1. Periyodik Testler, Bakım ve Denetim

7.1.1. Bu Yönergede öngörülen acil aydınlatma, yönlendirme ve yangın algılama ve uyarı sistemleri; bina sahibinin ve yöneticinin veya bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisinin sorumluluğu altında, ilgili standartlarda belirtilen sistemin gerektirdiği periyodik kontrole, teste ve bakıma tabi tutulur.

7.2. Duman Kontrol Sistemleri

7.2.1. Binalarda duman kontrol sistemi olarak yapılan basınçlandırma, havalandırma ve duman tahliye tesisatının; binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve binanın emniyetli bir şekilde boşaltılmasını sağlayacak güvenli bir ortamı oluşturacak şekilde tasarlanması, tesis edilmesi ve çalışır durumda tutulması gerekir.

7.2.2. Kurulması gereken basınçlandırma, havalandırma ve duman tahliye tesisatının yerleştirilmesi ve kullanılacak teçhizatın cinsi ve miktarı, binanın kullanım sınıfına, tehlike sınıfına, binada bulunanların hareket kabiliyetine ve binada bulunan yangın önleme sistemlerinin özelliklerine göre belirlenir.

7.2.3. Her türlü basınçlandırma, havalandırma ve duman tahliye tesisatının, ilgili yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tasarlanması, tesis edilmesi ve işletilmesi gerekir.

7.2.4. 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"te öngörülen her türlü sistemin, cihazın ve ekipmanın, montaj ve işletme süresince performans ve çalışma sürekliliği sağlanacak şekilde kabul testinin yapılması, periyodik kontrol, test ve bakıma tabi tutulması gerekir. Binalarda kurulacak basınçlandırma, havalandırma ve duman tahliye tesisatı da, binanın yangın sorumlusunun gözetiminde test ve bakıma tabi tutulur.

7.2.5. Duman tahliyesinde kullanılacak fanların ve basınçlandırma fanlarının besleme kablolarının yangına en az 60 dakika dayanıklı olması ve jeneratörden beslenecek şekilde tesis edilmesi gerekir.

7.3. Duman Kontrolü

7.3.1. Yapı yüksekliği 51.50 m'nin üzerinde olan binaların hol ve koridor gibi ortak alanlarında duman kontrol sistemi yapılması mecburîdir.

7.4. Kazan Dairesi, Jeneratör Odası, Mutfak, Otoparklar ve Tahıl Depolarında Duman Kontrolü

7.4.1. Dizel pompa ve acil durum jeneratörünü çalıştırabilmek için mekanik havalandırmanın gerekli olduğu yerlerde, bu bölümlerin duman tahliye sistemlerinin; diğer bölümlere hizmet veren sistemlerden bağımsız olarak dizayn edilmesi, havanın doğrudan dışardan ve herhangi bir egzoz çıkış noktasından en az 5 m uzaktan alınması ve mahallin egzoz çıkışının da doğrudan dışarıya ve herhangi bir hava giriş noktasından en az 5 m uzağa atılması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 45 / 82

7.4.2. Otel, restoran, kafeterya ve benzeri yerlerin mutfaklarındaki pişirme alanlarının mekanik egzoz sisteminin; binanın diğer bölümlerine hizmet veren sistemlerden bağımsız olması, egzoz kanallarının, korunmamış yanabilir malzemelerden en az 50 cm açıktan geçmesi, egzozun doğrudan dışarıya atılması ve herhangi bir hava giriş açıklığından en az 5 m uzakta olması gerekir. Mutfak dışından geçen egzoz kanalının; geçtiği bölümün veya mutfak bölümünün yapısal olarak yangına dayanma süresi kadar bir malzeme ile kaplanması, şayet kanal bir tuğla şaftı içerisinden geçiyor ise, şaftın diğer bölümlerinden ve diğer kanallardan veya servis elemanlarından ayrılması şarttır. Mutfak egzoz kanallarına yangın damperi konulamaz.

7.4.3. Toplam alanı 2000 m²'yi aşan kazan dairelerinde, kapalı otopark alanlarında ve bodrum katlardaki depolarda mekanik duman tahliye sistemi yapılması mecburidir. Duman tahliye sisteminin, binanın diğer bölümlerine hizmet veren sistemlerden bağımsız olması ve saatte en az 10 defa hava değişimi sağlaması gerekir.

7.4.4. Un, tahıl, kepek, nişasta ve şeker gibi parlayıcı organik tozlar meydana getiren maddelerin işlendiği, imal veya depo edildiği yerlerde, bu maddelerin tozlarının toplanmasını önleyecek özel havalandırma tertibatı yapılması mecburidir. Bu yerlerde soba, ocak ve benzeri açık ateş kaynağı bulundurulması ve tedbir alınmaksızın kaynak yapılması yasaktır.

7.4.5. Doğalgaz, LPG veya tehlikeli maddeler ile çalışılan yerlerde fanların ve havalandırma motorlarının patlama ve kıvılcım güvenli (ex-proof) olması gerekir. Kablo ve pano tesisatlarının da kıvılcım güvenli olması şarttır.

7.5. Basınçlandırma Sistemi

7.5.1. Konutlar hariç olmak üzere, bütün binalarda, merdiven kovasının yüksekliği 30.50 m'den fazla ise, kaçış merdivenlerinin basınçlandırılması gerekir. Bodrum kata ve üst katlara hizmet veren kaçış merdiveni aynı yuvada olsa bile, zemin seviyesinde, yangına 120 dakika dayanıklı ve duman sızdırmaz bir duvar ile ayrılmış ve ayrı çıkış düzenlenmiş ise, merdiven yuvası için üst katların yüksekliği esas alınır.

7.5.2. Bodrum kat sayısı 4'den fazla olan binalarda bodrum kata hizmet veren kaçış merdivenleri basınçlandırılır.

7.5.3. Yapı yüksekliği 51.50 m'den yüksek olan konutların kaçış merdivenlerinin basınçlandırılması şarttır.

7.5.4. Yangın anında acil durum asansör kuyularının yangın etkisi altında kalmaması için acil durum asansörü kuyularının basınçlandırılması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 46 / 82

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yangın Söndürme Sistemleri

8.1. Yangın Söndürme Sistemleri

8.1.1. Yangın söndürme sistemleri, bu Yönetmelik kapsamındaki bütün yapı ve binalar ile tünel, liman, dok, metro ve açık arazi işletmeleri gibi yapılarda yangın öncesinde ve sırasında kullanılan sabit söndürme tesisatıdır. Binalarda kurulan yangın söndürme tesisatının, binada bulunanlara zarar vermeyecek, panik çıkmasını önleyecek ve yangını söndürecek şekilde tasarlanması, tesis edilmesi ve çalışır durumda tutulması gerekir.

8.1.2. Yangın söndürme sistemlerinin; her yapıda meydana gelebilecek olan yangını söndürecek kapasitede olması ve yapının ekonomik ömrü boyunca, otomatik veya el ile gereken hızda devreye girerek fonksiyonunu yerine getirebilmesi gerekir.

8.1.3. Kurulması gereken sabit yangın söndürme sistemlerinin ve tesisatının nitelikleri, kullanılacak teçhizatın cinsi, miktarı ve yerleştirilmeleri; binanın ve binada bulunabilecek malzemelerin yangın türüne göre belirlenir. Sistemde kullanılacak bütün ekipmanın sertifikalı olması şarttır.

8.1.4. Her türlü yangın söndürme sistemlerinin, ilgili yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tasarlanması, tesis edilmesi ve işletilmesi mecburidir.

8.1.5. Binalarda kurulacak söndürme sistemlerinin tasarımı ve uygulaması, yetkili merci tarafından kontrol edilir ve onaylanır. Periyodik kontrol, test ve bakım gerektiren sistemlerin ve cihazların kontrolü, testi ve bakımı bina sahibi, yöneticisi veya bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisince yaptırılır.

8.2. Yangın Söndürme Sistemleri

8.2.1. Sabit boru tesisatı, yangın dolapları sistemi, hidrant sistemi ve yağmurlama sistemi gibi sulu söndürme sistemleri için yapılmış hidrolik hesaplar neticesinde gerekli olan su basınç ve debi değerleri, merkezi şebeke veya şehir şebekeleri tarafından karşılanamıyor ise yapılarda, kapasiteyi karşılayacak yangın pompa istasyonu ve deposu oluşturulması gerekir.

8.3. Su Depoları ve Kaynaklar

8.3.1. Sistemde en az bir güvenilir su kaynağı bulunması şarttır.

8.3.2. Sulu söndürme sistemleri için kullanılacak su depolarının yangın rezervi olarak ayrılmış bölümlerinin başka amaçla kullanılmaması ve sadece söndürme sistemlerine hizmet verecek şekilde düzenlenmesi gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 47 / 82

8.3.3. Sulu söndürme sistemleri tasarımında 19 uncu maddedeki bina tehlike sınıfları dikkate alınır. Su deposu hacmi, düşük tehlike için 30 dakika, orta tehlike için 60 dakika ve yüksek tehlike için 90 dakika esas alınarak bulunur.

8.3.4. Yağmurlama sistemi, yangın dolabı ve hidrant sistemi bulunan sulu söndürme sistemleri su deposu hacmi, ön hesap için 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" in Ek-8/A tablosunda yer alan veriler esas alınarak veya beşinci fıkrada belirtilen usule göre hesaplanabilir. Tablo kullanılırken yükseklik olarak yağmurlama başlığının kullanıldığı en üst kod esas alınır. Su deposu hacmi hidrolik hesap yapılarak hesaplanır ise hidrolik hesap metoduyla bulunan su deposu hacmi esas alınır.

8.3.5. Su deposu hacmi ön hesaplaması, 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" in Ek-8/B'ye göre hesaplanan yağmurlama sistemi su debisine, Ek-8/C'de belirtilen yangın dolabı su debisi ve hidrant sistemi var ise hidrant debisi de ilave edilerek, tehlike sınıfına göre üçüncü fıkrada belirtilen sürenin çarpılması ile hesaplanabilir.

8.3.6. Yapıda sulu söndürme sistemi olarak sadece yangın dolapları sistemi mevcut ise su kapasitesi, TS EN 671-1 ve TS EN 671-2'ye uygun sistemlerde 94 üncü maddede verilen tasarım debi değerlerinin tehlike sınıfları için bu maddenin üçüncü fıkrasında verilen süreler ile çarpımı ile hesaplanır. Kullanım alanı yüksek tehlike sınıfı değilse ve yapıda sadece yangın dolapları sistemi mevcutsa yangın dolapları binanın kullanım suyu sistemine bağlanabilir ve ayrı bir sistem istenmez.

8.3.7. Yapıda sadece çevre hidrant sistemi bulunması hâlinde, su ihtiyacı, en az 1900 l/dak debiyi 90 dakika süre ile karşılayacak kapasitede olmak üzere, bina tehlike sınıfına göre yapılacak hidrolik hesaplar ile belirlenir.

8.4. Yangın Pompaları

8.4.1. Yangın pompaları; sulu söndürme sistemlerine basınçlı su sağlayan, anma debi ve anma basınç değeri ile ifade edilen pompalardır. Pompaların, kapalı vana (sıfır debi) basma yüksekliği anma basma yüksekliği değerinin en fazla % 140'ı kadar olması ve % 150 debideki basma yüksekliği anma basma yüksekliğinin % 65'inden daha küçük olmaması gerekir. Bu tür pompalar, istenen basınç değerini karşılamak şartıyla, anma debi değerlerinin % 130'u kapasitedeki sistem talepleri için kullanılabilir.

8.4.2. Sistemde bir pompa kullanılması hâlinde, aynı kapasitede yedek pompa olması gerekir. Birden fazla pompa olması hâlinde, toplam kapasitenin en az % 50'si yedeklenmek şartıyla, yeterli sayıda yedek pompa kullanılır.

8.4.3. Pompanın çevrilmesi, elektrik motoru yanı sıra içten yanmalı motorlar veya türbinler ile olabilir.

8.4.4. Yedek dizel motor tahrikli pompa kullanılmadığı takdirde, yangın pompalarının enerji beslemesi güvenilir kaynaktan ve binanın genel elektrik sisteminden bağımsız olarak sağlanır

8.4.5. Yangın pompalarının, otomatik hava boşaltma valfi ve sirkülasyon rahatlatma valfi gibi yardımcı elemanlarının bulunması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 48 / 82

8.4.6. Her pompanın ayrı bir kumanda panosu ve panonun da kilitli olması gerekir. Elektrik kumanda panosunun, faz hatasının, faz sırası hatasının ve kumanda fazı hatasının bilgi ışıkları ile donatılması gerekir. Pano ana giriş devre kesicisine pano kilidi açılmadan erişilememesi gerekir.

8.4.7. Her pompanın ayrı bir kumanda basınç anahtarının olması gerekir. Basınç anahtarlarının; kumanda panosunun içine yerleştirilmiş, su basıncını boru bağlantısıyla hisseden, su darbelerine karşı korumalı, alt ve üst değerler ayrı ayrı ve bağımsız olarak ayarlanabilir ve ayarlandıktan sonra kilitlenebilir olması şarttır.

8.4.8. Pompa kontrolü basınç kumandalı; tam veya yarı otomatik olabilir.

8.4.9. Pompa odası veya pompa istasyonunda elektrik motor tahrikli pompalar için +4 °C ve dizel motor tahrikli pompalar için +10 °C üzerinde sıcaklığın sürekli sağlanabilmesi için uygun gereçler sağlanır.

8.4.10. Pompa istasyonunda, servis, muayene ve ayar gerektiren cihazların çalışma alanı etrafında acil aydınlatma sağlanması şarttır.

8.4.11. Zemin yeterli bir drenaj için eğimli hazırlanarak suyun pompadan, sürücünden ve kontrol panosu gibi kritik cihazlardan uzaklaştırılması sağlanır.

8.5. Sabit Boru Tesisatı ve Yangın Dolapları

8.5.1. Tesisatın amacı, bina içinde yangın ile mücadelede güvenilir ve yeterli suyun sağlanmasıdır. Bunun için, bina içinde itfaiye su alma hattı ve yangın dolapları tesis edilir:

8.5.1.1. İtfaiye su alma hattı; yangın ile mücadelede, itfaiye personeli ve eğitilmiş personel tarafından kullanılmak üzere tesis edilir. İtfaiye su alma hattı tesisinde aşağıda belirtilen şartlara uyulur:

8.5.1.1.1. Yüksek binalar ile kat alanı 1000 m²'den fazla olan alışveriş merkezlerinde, otoparklarda ve benzeri yerlerde ıslak veya kuru sabit boru sistemi üzerinde, itfaiye personelinin ve eğitilmiş personelin kullanımına imkân sağlayan bağlantı ağızları bırakılması ve bu bağlantı ağızlarının kaçış merdiveni veya yangın güvenlik holü gibi korunmuş mekânlarda olması şarttır. Bir boyutu 60 m'yi geçen katlarda yangın dolabı ve itfaiye su alma ağızı yapılması gerekir.

8.5.1.1.2. Herhangi bir noktadan su alma ağızına olan mesafe 60 m'den fazla olamaz.

8.5.1.1.3. Sabit boru tesisatı üzerinde bulunan bütün hortum bağlantıları, itfaiyenin kullandığı normlarda storz tip 50 mm veya 65 mm çapında olur.

8.5.1.1.4. Bağlantı ağızlarının, binanın yağmurlama ve yangın dolapları sistemine suyu sağlayan sabit boru tesisatında bırakılması hâlinde, bu bağlantıların ana kolonlar üzerinden doğrudan yapılması gerekir.

8.5.1.1.5. Yangın dolapları tesisatı; bina içindeki kişilerin yakındaki küçük bir yangını kontrol etmesini ve söndürmesini sağlayabilmek üzere, bina içine tesis edilen sabit bir tesisatı ifade eder. Tesisat, duvarlar üzerine veya kabinler içine monte edilmiş ve kalıcı olarak bir su temin tesisatına bağlanmış olan sabit birimlerden oluşur. Yangın dolaplarının tesisinde aşağıdaki şartlara uyulur:

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 49 / 82

8.5.1.1.6. Yüksek binalar ile toplam kapalı kullanım alanı 1000 m²'den büyük imalathane, atölye, depo, konaklama, sağlık, toplanma amaçlı ve eğitim binalarında, alanlarının toplamı 600 m²'den büyük olan kapalı otoparklarda ve ısıtma kapasitesi 350 kW'ın üzerindeki kazan dairelerinde yangın dolabı yapılması mecburidir.

8.5.1.1.7. Yangın dolapları, her katta ve yangın duvarları ile ayrılmış her bölümde aralarındaki uzaklık 30 m'den fazla olmayacak şekilde düzenlenir. Yangın dolapları mümkün olduğu kadar koridor çıkışı ve merdiven sahanlığı yakınına kolaylıkla görülebilecek şekilde yerleştirilir. Binanın yağmurlama sistemi ile korunması ve katlara itfaiye su alma ağzı bırakılması hâlinde, yangın dolapları, ıslak tip yağmurlama branşman hattından beslenebilir ve aralarındaki uzaklık 45 m'ye kadar çıkarılabilir.

8.5.1.1.8. Hortumların saklandığı dolabın ve kabinlerin gerekli cihazların döşenmesine izin verecek büyüklükte olması şarttır. Bunların yangın sırasında hortum ve cihazların kullanılmasını zorlaştırmayacak şekilde tasarlanması ve sadece yangın söndürme amacı için kullanılması gerekir.

8.5.1.1.9. Hortumları serme ve bağlama gibi becerilere sahip eğitilmiş personeli veya itfaiye görevlisi olmayan yapılarda, yuvarlak yarı-sert hortumlu yangın dolaplarının TS EN 671-1'e uygun olması şarttır. Hortumun, yuvarlak yarı-sert TS EN 694 normuna uygun, çapının 25 mm olması, uzunluğunun 30 m'yi aşmaması ve lüle (lans) kapama, püskürtme veya fıskiye veyahut her üçünü birden yapabilmesi gerekir.

8.5.1.1.10. İçinde itfaiye su alma ağzı olmayan yuvarlak yarı-sert hortumlu yangın dolaplarında tasarım debisinin 100 l/dak ve tasarım basıncının 400 kPa olması şarttır. Lüle girişindeki basıncın 900 kPa'ı geçmesi hâlinde, basınç düşürücülerin kullanılması gerekir.

8.5.1.1.11. Yetişmiş yangın söndürme görevlisi bulundurulmak mecburiyetinde olan yapılarda kullanılacak yassı hortumlu yangın dolaplarının TS EN 671-2 standardına uygun olması şarttır. Yassı hortumun; anma çapının 50 mm'yi, uzunluğunun 20 m'yi geçmemesi ve lüle kapama, püskürtme veya fıskiye veyahut her üçünü birden yapabilmesi gerekir. Dolap tasarım debisinin 400 l/dak ve tasarım basıncının en az 400 kPa olması şarttır. Lüle girişindeki basıncın 900 kPa'ı geçmesi hâlinde, basınç düşürücü kullanılır.

8.5.1.1.12. Binalarda bulunan yangın dolaplarının ve hortum makara sistemlerinin TS EN 671-3 standardında belirtilen periyodik bakımlarının, bina sahibi, yönetici veya sorumlu bina yetkilisi tarafından yaptırılması mecburidir.

8.6. Hidrant Sistemi

8.6.1. Yapıların yangından korunmasında, ilk müdahalede söndürülemeyen yangınlara dışarıdan müdahale edebilmek için mümkün olduğunca yapının veya binanın bütün çevresini kapsayacak şekilde tesis edilecek hidrant sistemi bünyesinde yerleştirilecek hidrantların, itfaiye ve araçlarının kolay yanaşabileceği ve bağlantı yapabileceği şekilde düzenlenmesi gerekir.

8.6.2. Hidrant sistemi dizayn debisinin en az 1900 l/dak olması şarttır. Debi, binanın tehlike sınıfına göre artırılır. Hidrant çıkışında 700 kPa basınç olması gerekir.

8.6.3. Hidrantlar arası uzaklık çok riskli bölgelerde 50 m, riskli bölgelerde 100 m, orta riskli bölgelerde 125 m ve az riskli bölgelerde 150 m alınır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 50 / 82

8.6.4. Normal şartlarda hidrantlar, korunan binalardan ortalama 5 ilâ 15 m kadar uzağa yerleştirilir.

8.6.5. Hidrant sistemine suyu sağlayan boru donanımında ring sistemi mevcut değil ise, kullanılacak en düşük borunun çapının 100 mm olması ve hidrolik hesaba göre belirlenmesi gerekir.

8.6.6. Sistemde kullanılacak hidrantların, ilgili Türk Standartlarına uygun yerüstü yangın hidrantı olması gerekir. Hidrant sisteminde, hidrant yenilenmesini ve bakım işlemlerinin yapılmasını kolaylaştıracak uygun noktalarda ve yerlerde yeraltı veya yerüstü veyahut hem yeraltı ve hem de yerüstü hat kesme vanaları temin ve tesis edilir.

8.6.7. İçerisinde her türlü kullanım alanı bulunan ve genel yerleşme alanlarından ayrı olarak planlanan yerleşim alanlarında yapılacak binaların taban alanları toplamının 5000 m²'den büyük olması halinde dış hidrant sistemi yapılması mecburidir.

8.6.8. Sorumluluk bölgelerinde hizmette bulunan araçların giremeyeceği veya manevra yapamayacağı, ulaşım imkânı olmayan yerleşim mahalleri olan belediyeler, buralarda meydana gelebilecek yangınlara etkili bir şekilde müdahale yapılabilmesi bakımından, bu yerleşim yerlerinin uygun yerlerine yerüstü yangın hidrantları veya pompa ile teçhiz edilmiş yeterli kapasitede yangın havuzları ve sarnıçları yaptırmak mecburiyetindedir.

8.7. Yağmurlama Sistemi

8.7.1. Yağmurlama sisteminin amacı; yangına erken tepki verilmesinin sağlanması ve yangının kontrol altına alınması ve söndürülmesi için belirli bir süre içerisinde tasarım alanı üzerine belirlenen miktarda suyun boşaltılmasıdır. Yağmurlama sistemi, aynı zamanda bina içine alarmlara alarm verilmesi ve itfaiyenin çağrılması gibi çeşitli acil durum fonksiyonlarını da aktif hâle getirebilir. Yağmurlama sistemi; yağmurlama başlıkları, borular, bağlantı parçaları ve askılar, tesisat kontrol vanaları, alarm zilleri, akış göstergeleri, su pompaları ve acil durum güç kaynağı gibi elemanlardan meydana gelir. Yağmurlama sistemi elamanlarının TS EN 12259'a uygun olması şarttır.

8.7.2. Aşağıda belirtilen yerlerde otomatik yağmurlama sistemi kurulması mecburidir:

8.7.2.1. Yapı yüksekliği 30.50 m'den fazla olan konut haricindeki bütün binalarda,

8.7.2.2. Yapı yüksekliği 51.50 m'yi geçen konutlarda,

8.7.2.3. Alanlarının toplamı 600 m²'den büyük olan kapalı otoparklarda ve 10'dan fazla aracın asansörle alındığı kapalı otoparklarda,

8.7.2.4. Birden fazla katlı bir bina içerisindeki yatılan oda sayısı 100'ü veya yatak sayısı 200'ü geçen otellerde, yurtlarda, pansiyonlarda, misafirhanelerde ve yapı yüksekliği 21.50 m'den fazla olan bütün yataklı tesislerde,

8.7.2.5. Toplam alanı 2000 m²'nin üzerinde olan katlı mağazalarda, alışveriş, ticaret ve eğlence yerlerinde,

8.7.2.6. Toplam alanı 1000 m²'den fazla olan, kolay alevlenici ve parlayıcı madde üretilen veya bulundurulmuş yapılarda.

	<p style="text-align: center;">DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</p> <p style="text-align: center;">BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ</p>			
<p>Yönerge No: 33</p>	<p>Yür. Tarihi: 13/09/2009</p>	<p>Değ. Tarihi: 27/12/2017</p>	<p>Değ. No: 01</p>	<p>Sayfa: 51 / 82</p>

8.7.3. Yanıcı malzeme içermeyen ve yanıcı malzeme depolanmayan ıslak hacimlere, yanıcı malzeme ihtiva etmeyen ve yangına dirençli yapı elemanları ile ayrılan yangın merdiveni yuvalarına, asansör kuyusuna ve gazlı, kuru toz, su sprey ve benzeri diğer otomatik söndürme sistemleri ile korunan mahallere yağmurlama sistemi yapılmaz.

8.7.4. Su ile genişleyen veya reaksiyona girerek yangının büyümesine sebep olabilecek maddelerin bulunduğu mahallere yağmurlama sistemi yapılmaz.

8.7.5. Yağmurlama sistemi tasarımının TS EN 12845'e göre yapılması gerekir. Yağmurlama başlıklarının yerleştirilmesi, kullanım alanının tehlike sınıfı ve yağmurlama başlığının koruma alanı dikkate alınarak yapılır. Düşük Tehlike ve Orta Tehlike-1 kullanım alanlarında, bir adet standart yağmurlama başlığı en çok 21 m² alanı koruyacak şekilde yerleştirilebilir.

8.7.6. Birinci ve ikinci derece deprem bölgelerinde, sismik hareketlere karşı ana kolonların herhangi bir yöne sürüklenmemesi için, dört yöllü destek kullanılması ve 65 mm ve daha büyük nominal çaplı boruların katlardan ana dağıtım borularına bağlanmasında esnek bağlantılar ile boruların tavanlara tutturulmasında iki yöllü enlemesine ve boylamasına sabitleme askı elemanları kullanılarak boruların kırılmasının önlenmesi gerekir. Dilatasyon geçişlerinde her üç yönde hareketi karşılayacak detaylar uygulanır.

8.7.7. Yağmurlama sistemi ana besleme borusu birden fazla yangın zonuna hitap ediyor ise, her bir zon veya kolon hattına akış anahtarları, test ve drenaj vanası ve izleme anahtarlı hat kesme vanası konulur.

8.7.8. Muhtemel küçük çaplı yangınlarda yağmurlama başlığının patlaması veya birkaçının hasara uğraması hâlinde, hemen değiştirilir ve yangın güvenlik sisteminin sürekliliğini sağlamak için 6 adetten az olmamak kaydıyla sistemin büyüklüğüne göre yeterli miktarda yedek yağmurlama başlığı ve başlığın değiştirilmesi için özel anahtarlar bulundurulur.

8.7.9. Yağmurlama sistemini besleyen borular üzerinde kesme vanaları bulunur. Boru hatlarında bulunan vanaların, bölgesel kontrol vanalarının ve su kaynağı ile yağmurlama sistemi arasında bulunan bütün vanaların devamlı açık kalmasını sağlayacak tedbirlerin alınması gerekir.

8.7.10. Sistemde basınç düşürücü vana kullanılması hâlinde, her bir basınç düşürücü vananın önüne ve arkasına 1'er adet manometre konulur.

8.8. İtfaiye Su Verme Bağlantısı

8.8.1. Yüksek binalarda veya bina oturma alanı 1000 m²'den büyük binalarda veya cephe genişliği 75 m'yi aşan binalarda, itfaiyenin sisteme dışarıdan su basabilmesi için, sulu yangın söndürme sistemlerine en az 100 mm nominal çapında itfaiye su verme bağlantısı yapılması şarttır. İtfaiye su verme bağlantısında 2 adet 65 mm storz tip rakor ve sistemde çek valf bulunur ve çek valf ile itfaiye bağlantısı arasındaki borulardaki suyun otomatik olarak boşalmasını sağlayacak elemanlar konulur. İtfaiye araçlarının bağlantı ağzına ulaşma mesafesi 18 m'den fazla olamaz.

8.9. Köpüklü, Gazlı ve Kuru Tozlu Sabit Otomatik Söndürme ve Önleme Sistemleri (1)

8.9.1. Köpüklü, gazlı ve kuru tozlu sabit otomatik söndürme sistemleri; tesisin nitelik ve ihtiyaçlarına bağlı olarak uygun, güncel, sertifikalı ve ilgili standartlara göre tasarlanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 52 / 82

8.9.2. Suyun söndürme etkisinin yeterli görülmediği veya su ile reaksiyona girebilecek maddelerin bulunduğu, depolandığı ve üretildiği hacimlerde uygun tipte söndürme sistemi tesis edilir.

8.9.3. Gazlı yangın söndürme sistemlerinin tasarımında TS ISO 14520 standardı esas alınır. Her türlü gazlı söndürme sistemleri kurulurken; otomatik gaz boşaltımı sırasında veya sistemin devreye girdiğini işleticiye ve mahalde çalışan personele bildiren ve kişilerin söndürme mahallini tahliye etmesini sağlayacak olan sesli ve ışıklı uyarılar temin ve tesis edilmek zorundadır.

8.9.4. Gazlı yangın söndürme sistemi uygulanacak hacimlerdeki, doğal havalandırma amaçlı pencerede, kapıda veya duvarda bulunan menfez ve varsa havalandırma bacalarının yangın algılama ve gaz boşalım anında otomatik olarak kapanacak şekilde dizayn edilmesi gerekir.

8.9.5. Halon alternatifi gazlar ile tasarımı yapılmış gazlı yangın söndürme sistemlerinde kullanılan söndürücü gazın, ilgili standartlara göre belgelenmiş uzun süreli kullanım geçerliliğinin olması gerekir.

8.9.6. Sürekli insan yaşamının olmadığı kapalı alanlarda (depo, arşiv, bilişim sistem odaları ve benzeri) yangın oluşumunu önleyen ve akreditasyona tabi ulusal veya uluslararası sertifikasyon sistemine sahip oksijen azaltma sistemleri uygulanabilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 53 / 82

DOKUZUNCU BÖLÜM **Taşınabilir Söndürme Cihazları**

9.1. Taşınabilir Söndürme Cihazları

9.1.1. Taşınabilir söndürme cihazlarının tipi ve sayısı, mekânlarda var olan durum ve risklere göre belirlenir. Buna göre;

9.1.1.1. A sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle çok maksatlı kuru kimyevi tozlu veya sulu,

9.1.1.2. B sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu, karbondioksitli veya köpüklü,

9.1.1.3. C sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru kimyevi tozlu veya karbondioksitli,

9.1.1.4. D sınıfı yangın çıkması muhtemel yerlerde, öncelikle kuru metal tozlu, söndürme cihazları bulundurulur. Hastanelerde, misafirhanelerde ve benzeri yerlerde sulu veya temiz gazlı söndürme cihazlarının tercih edilmesi gerekir.

9.1.2. Düşük tehlike sınıfında her 500 m², orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında her 250 m² yapı inşaat alanı için 1 adet olmak üzere, uygun tipte 6 kg'lık kuru kimyevi tozlu veya eşdeğeri gazlı yangın söndürme cihazları bulundurulması gerekir.

9.1.3. Otoparklarda, depolarda, tesisat dairelerinde ve benzeri yerlerde ayrıca tekerlekli tip söndürme cihazı bulundurulması mecburidir.

9.1.4. Söndürme cihazları dışarıya doğru, geçiş boşluklarının yakınına ve dengeli dağıtılarak, görülebilecek şekilde işaretlenir ve her durumda kolayca girilebilir yerlere, yangın dolaplarının içine veya yakınına yerleştirilir. Söndürme cihazlarına ulaşma mesafesi en fazla 25 m olur. Söndürme cihazlarının, kapı arkasında, yangın dolapları hariç kapalı dolaplarda ve derin duvar girintilerinde bulundurulmaması ve ısıtma cihazlarının üstüne veya yakınına konulmaması gerekir. Ancak, herhangi bir sebeple söndürme cihazlarının doğrudan görünmesini engelleyen yerlere konulması halinde, yerlerinin uygun fosforlu işaretler ile gösterilmesi şarttır.

9.1.5. Taşınabilir söndürme cihazlarında söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla alınabilecek şekilde yerleştirilir ve 4 kg'dan daha ağır ve 12 kg'dan hafif olan cihazların zeminden olan yüksekliği yaklaşık 90 cm'yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

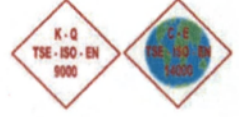
9.1.6. Arabalı yangın söndürme cihazlarının TS EN 1866 ve diğer taşınabilir yangın söndürme cihazlarının TS 862- EN 3 kalite belgeli olması şarttır.

9.1.7. Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrolü ve bakımı TS ISO 11602-2 standardına göre yapılır. Söndürme cihazlarının bakımını yapan üreticinin veya servis firmalarının dolum ve servis yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Servis veren firmalar, istenildiğinde müşterilerine belgelerini göstermek zorundadır. Söndürme cihazlarının standartlarda belirtilen hususlar doğrultusunda yılda bir kez yerinde genel kontrolleri yapılır ve dördüncü yılın sonunda içindeki söndürme maddeleri yenilenerek hidrostatik

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
54 / 82**

testleri yapılır. Cihazlar dolum için alındığında, söndürme cihazlarının buldukları yerleri tehlike altında bırakmamak için, servisi yapan firmalar, bakıma aldıkları yangın söndürme cihazlarının yerine, aldıkları söndürücü cihazın özelliğinde ve aynı sayıda kullanıma hazır yangın söndürme cihazlarını geçici olarak bırakmak zorundadır.

9.1.8. Binalara konulacak yangın söndürme cihazlarının cinsi, miktarı ve yerlerinin belirlenmesi konusunda, gerekirse ARFF biriminin/mahalli itfaiye teşkilatının görüşü alınabilir.

9.2. Periyodik Testler ve Bakım

9.2.1. Bu Yönetmelikte öngörülen yangın söndürme sistemlerinin, bina sahibi, yöneticisi veya bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisinin sorumluluğu altında, ilgili standartlarda belirtilen sistemin gerektirdiği periyodik kontrole, teste ve bakıma tabi tutulması şarttır.

9.3. Tehlikeli Maddeler İle İlgili Olarak Uygulanacak Hükümler

9.3.1. Tehlikeli maddelerin depolanması, doldurulması, kullanılması, üretilmesi ve satışa sunulması hakkında bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde ilgili mevzuat ve standartlara uyulur.

9.4. Tehlikeli Maddelerin Sınıflandırılması

9.4.1. Tehlikeli maddelerin sınıfları aşağıda belirtilmiştir:

9.4.1.1. Patlayıcı maddeler,

9.4.1.2. Parlayıcı ve patlayıcı gazlar,

9.4.1.3. Yanıcı sıvılar,

9.4.1.4. Yanıcı katı maddeler,

9.4.1.5. Oksitleyici maddeler,

9.4.1.6. Zehirli ve iğrendirici maddeler,

9.4.1.7. Radyoaktif maddeler,

9.4.1.8. Dağlayıcı maddeler,

9.4.1.9. Diğer tehlikeli maddeler.

9.5. Depolama Hacimlerinin Genel Özellikleri

9.5.1. Tehlikeli maddelerin depolandığı ve üretildiği yerlerde aşağıda belirtilen hususlara uyulması mecburidir:

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 55 / 82

9.5.1.1. Topluma açık yerlerde ve konutların altında veya bitişiğinde tehlikeli maddeler ile ilgili olarak yapılan işlerin, ilgili standartlarda belirtilen şartlara uygun olması gerekir.

9.5.1.2. Parlayıcı ve patlayıcı maddeler üretilen veya işlenen veya depolanan tek katlı binalarda duvarların yanmaz veya yangına 120 dakika dayanıklı olması gerekir. Çok katlı binalarda ise, binaların en üst katında olmak şartıyla ilgili tüzük ve yönetmeliklerde öngörülen ölçüde bu maddelerin üretilmesine veya işletilmesine veya depolanmasına müsaade edilir.

9.5.1.3. Herhangi bir amaçla tehlikeli madde bulundurulmuş yapılarda, tehlikeli maddenin miktarlarına ve tehlike sınıfına bağlı olarak çevre güvenliği sağlanır.

9.5.1.4. Binaya ulaşım yollarının sürekli olarak açık tutulması ve bu yollar üzerine park yapılmaması gerekir.

9.5.1.5. Üretimin ve tehlikeli maddenin özelliğine göre binaların tabanlarının statik elektriği iletici özellikte yapılması ve kapıların statik elektriğe karşı topraklanması şarttır.

9.5.1.6. Binalardaki giriş ve çıkış kapılarının, pencerelerin, panjurların ve havalandırma kanallarının kapaklarının basınç karşısında dışarıya doğru açılması ve tehlike anında bina içinde bulunanların kolayca kaçabilmelerini veya tahliye edilebilmelerini sağlayacak biçimde yapılması gerekir.

9.5.1.7. Binanın pencerelerinde parmaklık veya kafes bulunamaz. Birden çok bölümü bulunan işyeri binalarında bölümlerden her birinin, biri doğrudan doğruya dışarıya, diğeri ana koridora açılan en az 2 kapısının bulunması şarttır. İç bölmelerin, meydana gelebilecek en yüksek basınca dayanıklı, çatlaksız düz yüzeyli, yanmaz malzemedeki yapılmış, açık renkte boyanmış veya badanalanmış, kolayca yıkanabilir şekilde olması gerekir. Hafif eğimli yapılan tabanlar bir drenaj sistemiyle beraber bir depoya veya dinlendirme kuyusuna bağlanır. Tehlikeli maddelere uygun özellikteki atık su arıtma tesisleri de bu amaçla kullanılabilir.

9.5.1.8. Binaların tavanlarının ve tabanlarının yanmaz, sızdırmaz, çarpma ile kıvılcım çıkarmaz ve kolay temizlenir malzemedeki, hafif eğimli olarak, pencerelerin ise, büyük parçalar hâlinde, etrafa dağılmayacak ve zarar vermeyecek telli cam veya kırılmaz cam gibi maddelerden yapılması gerekir.

9.6. Patlayıcı Maddeler

9.6.1. Bu Yönergeye göre patlayıcı maddeler; sürtme, darbe ve ısı etkisi altında başka bir maddenin katılmasına gerek olmadan hızla reaksiyona giren ve çevreye zarar veren maddelerdir.

9.6.2. Kolay yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddeler ile benzeri maddelerin depo ve satış yerleri altında, üstünde ve bitişiğinde, oteller, eğlence yerleri ve kahvehaneler gibi topluma açık yerler bulunamaz.

9.6.3. Bu Yönetmeliğe göre normal sıcaklık ve basınç altında buhar fazında bulunan maddeler gaz olarak kabul edilir. Kritik sıcaklığı 10 °C'ın altında olan gazlara basınçlı gazlar ve kritik sıcaklığı 10 °C'ın üzerinde olup mutlak buhar basınçları 50 °C de 300 kPa'ı aşan gazlar sıvılaştırılmış gazlar olarak isimlendirilir. Her iki tip gaz bir çözücü içinde çözülmüş hâlde ise, basınç altında çözülmüş gazlar sınıfına girer.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 56 / 82

9.6.4. Gaz hâlinde veya bir sıvıda çözülmüş hâlde veya sıvılaştırılmış hâlde basınçlı gaz ihtiva eden bütün tüplerin, içinde bulunan basınçlı gazın özelliklerine, tekniğin gerektirdiği esaslara ve ilgili mevzuat ve standartlara uygun olarak yapılması şarttır.

9.6.5. Her tüpün dip tarafının, yere değmeyecek şekilde, belirli bir yükseklikte, çemberle çevirili olması ve LPG tüpleri hariç olmak üzere, diğer tüplerin vana ve emniyet supaplarının içinde gazların birikmesini önleyecek şekilde havalandırma delikleri olan bir koruyucu başlığın bulunması gerekir.

9.6.6. Tüpler, hiçbir zaman izin verilenden fazla bir basınçla ve tüp üzerinde belirtilen ağırlığın üzerinde basınçlı gaz ile doldurulamaz. Tüplerin doldurulmadan önce ilgili mevzuata göre yeniden doldurulmaya müsait olup olmadığına dikkat edilir, kritik sıcaklıkları genel olarak çevre sıcaklığından fazla olan gazların konulduğu tüpler, tamamen doldurulmayarak tehlikeli basınçların meydana gelmesi önlenir. Basınçlı gazların doldurulduğu tüpler, ilgili mevzuatta belirtilen esaslar dâhilinde doldurulur ve dolum öncesinde ve sonrasında ağırlık kontrolüne tabi tutulur.

9.6.7. Basınçlı gaz tüplerinin depolanmasında aşağıda belirtilen şartlara uyulması mecburidir:

9.6.7.1. Dolu tüplerin sıcaklık değişmelerine, güneş ışınlarına, radyasyon ısısına ve neme karşı korunması bakımından ilgili standard hükümlerine uyulur.

9.6.7.2. Dolu tüpler, işyerlerinde tehlike yaratmayacak miktarda depolanır. Tüpler, yangına en az 120 dakika dayanıklı ayrı binalarda veya bölmelerde, radyatör ve benzeri ısı kaynaklarından uzakta bulundurulur ve tüplerin devrilmemesi veya yuvarlanmaması için gerekli tedbirler alınır.

9.6.7.3. Tüpler, içinde bulunan gazın özelliğine göre sınıflanarak depolanır ve boş tüpler ayrı bir yerde toplanır.

9.6.7.4. Tüplerin depolandığı yerlerin, uygun havalandırma tertibatının ve yeteri kadar kapısının bulunması gerekir.

9.6.7.5. Yanıcı basınçlı gaz ihtiva eden tüplerin depolandığı yerlerde ateş ve ateşli maddeler kullanma yasağı uygulanır.

9.6.7.6. Tüplerin depolandığı yerlere ikaz levhaları konulur.

9.7. LPG Tüplerinin Depolanmasına İlişkin Esaslar

9.7.1. LPG depolanacak binaların;

9.7.1.1. Müstakil ve tek katlı olması,

9.7.1.2. Döşemesinin, tavanın ve duvarlarının yangına en az 120 dakika dayanıklı malzeme ile yapılması,

9.7.1.3. Çatısında hafif malzemeler kullanılması,

9.7.1.4. Dış duvarlarında veya çatısında, her 3 m³ depo hacmi için en az 0.2 m²'lik kırılmaz cam veya benzeri hafif malzeme ile kaplanmış bir boşluk bırakılması,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 57 / 82

9.7.1.5. Depo kapılarının yangına karşı en az 90 dakika dayanıklı malzemeden yapılması, şarttır.

9.7.2. Tüplerin depolama mahallinde, aşırı sıcaklık artışına ve insan veya araç trafiğine maruz kalmayacak ve fiziki hasar görmeyecek tarzda yerleştirilmesi gerekir. Tüp içerisindeki LPG'nin gaz fazıyla doğrudan temas hâlinde olması için, tüplerin, emniyet valfleri LPG sıvı fazı seviyesinden yukarıda olacak konumda, yana yatırılmış veya baş aşağı durumda olmaksızın dik olarak depolanması gerekir.

9.7.3. Depolarda ısıtma ve aydınlatma amacı ile açık alevli cihazlar kullanılamaz.

9.7.4. Depoların döşeme hizasında ve bölme duvarlarının tabana yakın kısımlarında açılıp kapanabilen havalandırma menfezleri bulundurulur.

9.7.5. Doğal havalandırma uygulanması hâlinde, dış duvarların her 600 cm'si için en az 1 adet menfez bulunması şarttır. Dış duvar uzunluğunun 600 cm'yi geçmesi hâlinde, menfez adeti aynı oranda artırılır. Menfezlerin her birinin alanının en az 140 cm² ve menfezlerin toplam alanının, döşeme alanının her metrekaresi için en az 65 cm² olması gerekir.

9.7.6. Havalandırma fan ile yapılıyor ise;

9.7.6.1. Patlama ve kıvılcım güvenli (ex-proof) malzeme kullanılması,

9.7.6.2. Havalandırma debisinin döşemenin her bir m²'si için en az 0.3 m³/dak olması,

9.7.6.3. Havalandırma çıkış ağzının diğer binalardan en az 3 m uzaklıkta bulunması,

9.7.6.4. Havalandırma kanalının zeminden itibaren tespit edilmesi,

9.7.6.5. Kablo ve pano tesisatının kıvılcım güvenli olması, şarttır.

9.7.7. Depoların döşemeleri tabii veya tesviye zemin seviyesinden aşağıda olamaz. Döşemenin doldurulmuş durumda olması ve havalandırılması gerekir.

9.7.8. Tüpler, depoların çıkış kapıları ve merdiven boşlukları yakınına konulamaz ve kaçış yollarını engelleyecek şekilde depolanamaz.

9.7.9. Tüpler, vanalarının üzerinde emniyet tıpası takılmış olarak ve dolu tüpler ise, vanalarının üzerinde ilk kullanım kapağı takılmış olarak depolanır.

9.7.10. Boş tüpler tercihen açıkta depolanır. Bina içinde depolanacaklar ise, depolama miktarının hesaplanmasında dolu tüp gibi kabul edilir.

9.7.11. Depo binalarının elektrik sistemleri, ankastre olarak kıvılcım ve kısa devre oluşturmeyen özellikteki malzeme ile yapılır. Elektrik anahtarlarının binanın dış yüzeyinde ve zeminden 2 m yükseklikte bulunması ve aydınlatma armatürlerinin tavana monte edilmiş olması gerekir.

9.7.12. Depolarda ısıtma sadece merkezi sistem ile yapılır ve ısı merkezi dışarıda olur. Tüplerin kalorifer radyatörlerinden en az 2 m uzaklıkta bulundurulması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 58 / 82

9.7.13. Özel olarak inşa edilmiş LPG dağıtım depolarında, tüplere doldurulmuş durumda en çok 10000 kg gaz bulundurulabilir. Bu binaların okul ve cami gibi kamuya açık binaların arsa sınırından en az 25 m ve diğer binaların arsa sınırından en az 15 m uzaklıkta bulunması gerekir. LPG ve ticari propan tüpleri, birbiriyle karışmayacak şekilde depolanır.

9.7.14. Bina dışında LPG'nin tüplere doldurulmuş hâlde depolandığı mahallin emniyet şeridinin, asgari emniyet uzaklıklarının 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"nin Ek-9'daki gibi olması şarttır.

9.7.15. Bina dışındaki özel tüp depolarının bulunduğu güvenlik sahası, tel çit veya duvar ile çevrilir ve üzerine ikaz levhaları konulur

9.7.16. Tüp depolanmasında kullanılan özel binaların girişine ikaz levhaları konulur.

9.8. LPG'nin Dökme Olarak Depolanması

9.8.1. LPG'nin dökme olarak depolandığı yeraltı ve yerüstü tanklarının, binalara, bina gruplarına, komşu arsa sınırına ve ana trafik yollarına veya demir yollarına olan uzaklıkları ile tankların birbirlerine olan uzaklıklarının 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"nin Ek-10'da belirtilen şekilde olması mecburidir.

9.8.2. LPG'nin yerüstü tanklarında dökme olarak depolanması hâlinde;

9.8.2.1. Dökme LPG depolama tankları, taş veya beton bir zemin üzerine oturtulmuş olarak ve yanmaz yapıda ayaklar üzerine tesis edilir.

9.8.2.2. Dökme LPG depolama tankları, fuel-oil, benzin ve motorin gibi diğer bir yanıcı sıvı depolanan tanklar ile aynı havuzlama duvarı ile çevrilmiş bir mahalde tesis edilemez ve bu duvarlardan en az 3 m uzaklıkta kurulur.

9.8.2.3. Dökme LPG depolanacak yatay tanklar, genişmeye ve daralmaya imkân verecek destekler üzerine yerleştirilir. Tankların temele veya ayaklara değen kısımları, korozyona karşı korunur.

9.8.3. LPG'nin yeraltı tanklarında dökme olarak depolanması hâlinde;

9.8.3.1. Yeraltı depolama tanklarının en üst yüzeyinin toprak seviyesinden en az 300 mm aşağıda kalacak şekilde olması şarttır.

9.8.3.2. Yeraltı depolama tanklarının, motorlu araçların trafik etkisine ve aşındırıcı fiziki etkilerin söz konusu olduğu yerlerde bu fiziki etkilere karşı korunmuş olması gerekir.

9.8.3.3. Yeraltı depolama tankları ve yeraltı boru donanımı, toprak özellikleri dikkate alınarak korozyona karşı korunur.

9.8.3.4. Toprak altına konulacak olan tanklar, yeraltı su seviyelerine göre uygun bir şekilde tasarlanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 59 / 82

9.9. LPG Tüplerinin Kullanılması

9.9.1. Lojman olarak kullanılan evlerde 2'den fazla LPG tüpü bulundurulamaz.

9.9.2. LPG tüpleri dik konumda bulundurulur. Tüp ile ocak, şofben, kombi ve katalitik gibi cihazlar arasında hortum kullanılması gerektiğinde, en fazla 150 cm uzunluğunda ve ilgili standartlara uygun eksiz hortum kullanılır ve bağlantılar kelepçe ile sıkılır.

9.9.3. Tüpler, mümkünse balkonlarda bulundurulur. Kapalı veya az havalandırılan bir yerde tüp bulundurulacak ise bu bölümün havalandırılması sağlanır.

9.9.4. Tüplerin konulduğu yerin doğrudan doğruya güneş ışınlarına maruz kalmaması ve radyatörlerin, soba veya benzeri ısıtıcıların yakınına tüp konulmaması gerekir.

9.9.5. LPG kullanılan sanayi tipi büyük mutfaklarda gaz kaçağını tespit eden ve sesli olarak uyarı veren gaz uyarı cihazının bulundurulması mecburidir.

9.9.6. İşyeri veya topluma açık her türlü binada zemin seviyesinin altında kalan tam bodrum katlarında LPG tüpü bulundurulamaz.

9.9.7. Tüpler ve bunlarla birlikte kullanılan cihazlar, uyuma mahallerinde bulundurulamaz.

9.9.8. Bina dışındaki tüplerden bina içindeki tesisata yapılacak bağlantıların, çelik çekme veya bakır borular ile rakor kullanılmadan kaynaklı olması gerekir. Ana bağlantı borusuna kolay görülen ve kolay açılan bir ana açma-kapama valfi takılır. Tesisat, duvar içerisinden geçirilemez.

9.9.9. LPG, tavlama ve kesme gibi işlemler için kullanıldığında, iş sonuçlanır sonuçlanmaz tüpler depolama yerlerine kaldırılır.

9.9.10. Sanayi tesisleri içersinde LPG kullanıldığında, tüpler bina içinde depolanacak ise; tesisden özel bölmelerle ayrılmış, depolama kurallarına uygun, havalandırılması sağlanan özel bir yere konulur.

9.9.11. Tüplerin değiştirilmesinde gaz kaçaklarının kontrolü için bol köpürtülmüş sabundan faydalanılır ve ateş ile kontrol yapılmaz. Ev tipi ve sanayi tipi tüplerin değiştirilmeleri, tüpleri satan bayilerin eğitilmiş elemanları tarafından ve bayilerin sorumluluğu altında yapılır.

9.9.12. Kesme, kaynak ve tavlama gibi ısıya bağlı işlemler sırasında, oksijen tüplerinin ve beraberinde kullanılan LPG tüplerinin bağlantılarında alev tutucu emniyet valflerinin takılı olması gerekir.

9.10. Doğalgaz kullanım esasları

9.10.1. Doğalgaz kullanımını konusunda, doğalgaz ile ilgili mevzuat ve standart hükümlerine ve aşağıda belirtilen hususlara uyulur.

9.10.1.1. Doğalgazın kazan dairelerinde kullanılması hâlinde, kazan dairesinde bulunan ve enerjinin alınacağı enerji tablosunun, etanj tipi patlama ve kıvılcım güvenli olması, kumanda butonlarının pano ön kapağına monte edilmesi ve kapak açılmadan butonlar ile çalıştırılması ve kapatılması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ	 		
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 60 / 82

9.10.1.2. Kazan dairelerinde, muhtemel tehlikeler karşısında, kazan dairesine girilmesine gerek olmaksızın dışarıdan kumanda edilerek elektriğinin kesilmesini sağlayacak biçimde ilave tesisat yapılır.

9.10.1.3. Kazan dairelerinde aydınlatma sistemleri; tavandan en az 50 cm sarkacak şekilde veya üst havalandırma seviyesinin altında kalacak şekilde veya yan duvarlara etanj tipi fluoresan veya contalı glop tipi armatürler ile yapılır ve tesisat antigrön olarak tesis edilir.

9.10.1.4. Isı merkezlerinin girişinde 1 adet emniyet selonoid vanası bulunması ve bu vananın en az 2 adet patlama ve kıvılcım güvenli kademe ayarlı gaz sensöründen kumanda alarak açılması gerekir. Büyük tüketimli ısı merkezlerinde, entegre gaz alarm cihazı kullanılması da gerekir.

9.10.1.5. Cebri havalandırma gereken yerlerde fan motorunun brülör kumanda sistemi ile paralel çalışması ve fanda meydana gelebilecek arızalarda brülör otomatik olarak devre dışı kalacak şekilde otomatik kontrol ünitesi yapılması gerekir. Hava kanalında gerekli hava akışı sağlanmayan hâllerde, elektrik enerjisini kesip brülörü devre dışı bırakması için, cebri hava kanalında duyarlı sensör kullanılır. Brülör ve fan ayrı ayrı kontaktör termik grubu ile beslenir.

9.10.1.6. Kazan dairelerinde bulunan doğalgaz tesisatının veya bağlantı elemanlarının üzerinde ve çok yakınında yanıcı maddeler bulundurulamaz.

9.10.1.7. Doğalgaz kullanım mekânlarında herkesin görebileceği yerlere doğalgaz ile ilgili olarak dikkat edilecek hususları belirten uyarı levhaları asılır.

9.10.1.8. Herhangi bir gaz sızıntısında veya yanma hadisesinde, gaz akışı, kesme vanasından otomatik olarak durdurulur.

9.10.1.9. Brülörlerde alev sezici ve alevin geri tepmesini önleyen armatürler kullanılır.

9.10.1.10. Bina servis kutusu, ilgili gaz kuruluşunun acil ekiplerinin kolaylıkla müdahale edebileceği şekilde muhafaza edilir. Servis kutusu önüne, müdahaleyi zorlaştıracak malzeme konulamaz ve araç park edilmez.

9.10.1.11. Bina içi tesisatın, gaz kesme tüketim cihazlarının ve bacaların periyodik kontrolleri ve bakımları yetkili servislerle yaptırılır.

9.10.1.12. Doğalgaz kullanıcılarının tesisatlarını tanıması, gaz kesme vanalarının yerlerini öğrenmesi ve herhangi bir gaz kaçağı olduğunda buna karşı hareket tarzına dair bilgi sahibi olması gerekir.

9.10.1.13. Birinci ve ikinci derece deprem bölgelerinde bulunan otel ve motel gibi konaklama tesisleri, toplanma amaçlı binalar, sağlık, eğitim, ticaret ve sanayi binaları ile *yüksek* binaların ana girişinde, sarsıntı olduğunda gaz akışını kesen tertibat, gaz dağıtım şirketi veya yetkili kıldığı kuruluş tarafından yaptırılır ve belediye gaz dağıtım şirketi tarafından kontrol edilir. Gaz akışını kesen tertibat herhangi bir nedenle gaz akışını kestiği takdirde kesilen gazın tekrar açılması için bir bedel talep edilemez.(1)

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 61 / 82

9.11. Yanıcı ve Parlayıcı Sıvılar Azami Depolama Miktarları Ve Depolama Şekilleri

9.11.1. Koridorda, geçişlerde, merdiven sahanlığında, merdiven altında, bodrumda, herkesin girebileceği hol ve fuayelerde, kaçış yollarında, çalışılan yerlerde, lokanta ve kahvehane gibi umuma açık yerlerde parlayıcı ve yanıcı sıvı depolanamaz.

9.11.2. Diğer kullanım alanlarından yangına en az 90 dakika dayanıklı duvar ve döşemeler ile ayrılan ve tali derecedeki işlemler yürütülen binalarda, depolama odasında veya 200 °C'de 10 dakika yangına dayanıklı dolap içerisinde;

9.11.2.1. Sınıf IA sıvılar 100 litre orijinal kabında,

9.11.2.2. Sınıf IB, Sınıf IC, Sınıf II ve Sınıf IIIA sıvılar, toplam 500 litre orijinal kabında,

9.11.2.3. Sınıf IB, Sınıf IC, Sınıf II ve Sınıf IIIA sıvılar, toplam 2500 litre taşınabilir tanklarda, depolanabilir.

9.11.3. Diğer kullanım alanlarından yangına en az 90 dakika dayanıklı duvar ve döşemeler ile ayrılan perakende satış yerlerinde yanıcı ve parlayıcı sıvılar, 200 °C'de 10 dakika yangına dayanıklı kabin ve orijinal ambalaj içinde aşağıda belirtilen miktarları aşmamak şartıyla, beher m² taban alanı için 5 litre bulundurulabilir.

9.11.3.1. Sınıf IA sıvılar, en fazla 100 litre,

9.11.3.2. Sınıf IB, Sınıf IC, Sınıf II ve Sınıf IIIA sıvılar, toplam kapasite miktarı orijinal kaplarında en fazla 1000 litre,

9.11.3.3. Sınıf IIIB sıvılar, en fazla 2500 litre, bulundurulabilir.

9.11.4. Sınıf II ve Sınıf III yanıcı sıvılar dökme hâlde bulunduruluyor ise, 119 uncu ve 120 nci madde hükümleri uygulanır.

9.12. Tehlike bölgelerinin tanımları

9.12.1. İlgili yönetmelik ve standartlara uygun olmak şartıyla, tehlike bölgeleri üçe ayrılır:

9.12.1.1. 0. Bölge: Patlayıcı gaz-hava karışımının devamlı surette veya uzun süre mevcut olduğu boru ve kap içleri gibi bölgelerdir.

9.12.1.2. 1. Bölge: Patlayıcı gaz-hava karışımının normal çalışma sırasında oluşma ihtimalinin olduğu dolmuş borusu civarı ve armatürler gibi bölgelerdir.

9.12.1.3. 2. Bölge: Patlayıcı gaz-hava karışımının normal çalışma sırasında oluşma ihtimalinin olmadığı fakat olması hâlinde yalnız kısa bir süre için mevcut olduğu, tankların yakın çevresi gibi bölgelerdir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 62 / 82

9.13. Tehlike bölgelerindeki sınırlamalar

9.13.1. Tehlike bölgelerindeki sınırlamalar aşağıda belirtildiği şekilde olur:

9.13.1.1. 0. Tehlike Bölgesinde, beklenen yüksek işletme tehlikesi sebebiyle yalnız bu Bölgede kullanılmasına müsaade edilmiş ve var ise Türk Standartları Enstitüsü sertifikalı veya uygunluk belgeli olan cihazların kullanılması mecburidir.

9.13.1.2. 1. Tehlike Bölgesinde, yalnız patlama ve kıvılcım güvenli cihaz ve sistemler kullanılır. Bu bölgeye taşıma araçlarının girmesine, ancak patlayıcı karışımların oluşmasını önleyecek tedbirlerin alınmış olması hâlinde müsaade edilir.

9.13.1.3. 2. Tehlike Bölgesinde, sadece kıvılcım oluşturmeyen ve buhar hava karışımının tutuşma sıcaklığının 4/5 sıcaklığına erişmeyen cihaz ve sistemler kullanılabilir. Bu Bölgede basınçlı, sıvılaştırılmış veya basınç altında çözülmüş gazlar, yanmayan ve sağlığa zararlı olmayan gazlar ve söndürme cihazları hariç olmak üzere, sadece yangına en az 120 dakika dayanıklı kapalı hacimlerde depolanabilir.

9.14. Depo binası içinde depolama

9.14.1. Yanıcı ve parlayıcı sıvıların depolandığı depo binaları en az 120 dakika yangına dayanıklı şekilde yapılır. Sınıf I parlayıcı sıvıların depolandığı binaların bodrum katının bulunmaması gerekir. Sınıf II sıvılar, bodrum katta depolanamazlar. Sınıf IIIA ve Sınıf IIIB sıvılar bodrum katta depolanacaklar ise, depolanacak miktar 40000 litreyi geçemez.

9.14.2. Bir kapalı hacimde beher yığında 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"nin Ek-12/A'da belirtilen değerleri aşmamak kaydıyla, en fazla 5 ayrı yığın oluşturarak, her bir yığının birbirlerine olan mesafesi 3 m olmak üzere parlayıcı sıvı depolanabilir. Aynı hacimde çeşitli tehlike sınıflarına giren sıvılar birlikte depolanıyor ise, toplam depolanacak miktar, en yüksek tehlike sınıfına göre alınır ve;

9.14.2.1. Sınıf IA + Sınıf IB/2

9.14.2.2. Sınıf IA + Sınıf IC/4

9.14.2.3. Sınıf IA + Sınıf II/12

9.14.2.4. Sınıf IA + Sınıf IIIA/40

9.14.2.5. Sınıf IA + Sınıf IIIB/80

şeklinde depolanır. Sınıf IA cinsinden depolanacak toplam sıvı miktarı, 12500 litreyi geçemez.

9.14.3. Yanıcı ve parlayıcı sıvıların, bunların işlendiği fabrika ve atölye binalarında depolanmasına, Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Ek-12/B'de belirtilen değerleri aşmaması ve işlemin yürütüldüğü alandan tecrit edilmiş bir alan içinde yer alması şartı ile izin verilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 63 / 82

9.14.4. Depo hacimleri 1. Tehlike Bölgesidir. Depo hacminden dışarıya açılan kapılardan ve pencerelerden ve diğer açıklıklardan itibaren 5 m yarıçapındaki bölge, döşemeden 0.8 m yüksekliğe kadar 2. Tehlike Bölgeleridir.

9.14.5. Depo hacimlerine işi olmayanların girmesi yasaklanır ve uygun bir levha ile bu yasak belirtilir.

9.14.6. Komşu hacimlere boru geçişlerinin ve tavan deliklerinin yanıcı olmayan yapı malzemeleri ile buhar hava karışımı geçmeyecek şekilde tıkanması mecburidir.

9.14.7. Depo binaları, konutlara ve insanların bulunduğu hacimlere bitişik olamaz.

9.14.8. Döşemelerin depolanan sıvı için geçirgen olmaması ve yanıcı olmayan malzemeden yapılması gerekir. Dökülen yanıcı sıvının, atık su çukurlarına, kanallara, borulara ve boru ve tesisat kanallarına sızması önlenir. Kapılar en az 120 dakika yangına dayanıklı olur.

9.14.9. Depo hacimlerinin yeteri kadar havalandırılması ve elektrik ile teknik kurallara uygun şekilde aydınlatılması gerekir. Doğal çekim yetiştiriyor ise, döşeme düzeyinde etkili, saatte en az 6 hava değişimi yapacak patlama ve kıvılcım güvenli mekanik bir düzen kurulur.

9.15. Açıkta yerüstü depolama

9.15.1. Açıkta kurulan yerüstü tanklarının meskun yerlerden ve kara ve demir yollarından uzaklığı Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Ek-12/C'de verilen esaslara göre belirlenir.

9.15.2. Havuzlama;

9.15.2.1. Havuzlama hacmi, aynı büyüklükte tanklar kurulu ise bir tankın hacmine, çeşitli boylarda tanklar var ise en büyük tankın hacmine eşit olur.

9.15.2.2. Havuzlama hacmi, taşınabilir tankların toplam hacimlerinin % 75'ine veya en az en büyük taşınabilir bir tankın hacmine eşit olur.

9.15.2.3. Ham petrol ve karbonsülfür depolandığında, havuzlama hacmi, toplam hacme eşit alınır.

9.15.2.4. Ham petrol ve karbonsülfür dışındaki, Sınıf I, Sınıf II ve Sınıf III yanıcı sıvılar, toplam hacim Sınıf IA parlayıcı cinsinden 12500 litreyi geçmediği sürece, tek havuzlama bölgesinde depolanabilir.

9.15.2.5. Ham petrol veya karbonsülfür için, depolanan hacim 15000 m³'ü ve havuzlama yüzeyi 700 m²'yi geçmediği sürece, bir havuzlama bölgesi yapılabilir.

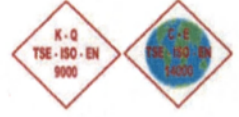
9.15.2.6. (119.2.1.) ve (119.2.2.)) bentlerinde belirtilen esaslar, sınıfı, Sınıf I, Sınıf II ve Sınıf III sıvılar ile beraber depolandığında da geçerlidir.

9.15.2.7. Havuzlama bölgesi hafriyat veya setler ile yapılabilir. Sızdırmazlığı sağlayan folyo dışında bütün malzemenin yanmaz olması ve cidarların yangın hâlinde sızdırmaz kalması gerekir. Folyolar yanıcı ise, yangına karşı korunması şarttır.

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
64 / 82**

9.15.2.8. Tankların, yüksekliklerinin 4/5'inden daha alçak olan set ve duvarlardan en az 3 m uzaklıkta olması gerekir. Bu konudaki ölçüm, tank cidarından yapılır.

9.15.2.9. Havuzlama hacimlerinin set ve duvar depolarından boru geçiyor ise, bunların sızdırmaz şekilde yerleştirilmesi ve havuzlama hacminden su boşaltma imkânı bulunması gerekir. Akıntıların kapanabilir ve yanıcı sıvıyı ayırabilen düzen ile donatılması şarttır.

9.15.2.10. Havuzlama hacmi içinde bölmeler yapılmış ise, bunların yüksekliği dış duvarların yüksekliğinin 4/5'inden daha az olamaz ve kanal var ise, üstünün açık olması gerekir. Bu amaçla kanal üzerine ızgara konulabilir.

9.15.2.11. Havuzlama bölgesinde, tanklar dışında yalnız armatür ve boru bulunabilir.

9.16. Koruma bölgesi:

9.16.1. Yerüstü tanklarında yapılan depolamada, tankların çevresinde koruyucu uzaklık bırakılması gerekir. Bu uzaklıklar, 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"inin Ek-12/C'de verilen değerlere göre belirlenir.

9.16.2. Depolama taşınabilir kaplar ile yapılıyor ise, uzaklıklar Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Ek-12/D'de verilen değerlere uygun olarak belirlenir. Uzaklıklar, depolanan kap topluluğunun dış sınırlarından itibaren ölçülür.

9.16.3. Koruyucu bölge genişliği tank cidarından itibaren ölçülür ve en az 2/3'ünün havuzlama bölgesi dışında olması gerekir. Ölçümde, havuzlama duvarının iç kenarının üstü esas alınır.

9.16.4. Gerekli olan emniyet havuzlama bölgesi dışında kurulu, yangına 120 dakika dayanıklı, tankın en az 4/5'i yüksekliğinde bir duvar veya set ile sağlanıyor ise; koruyucu bölge, itfaiyenin görüşü alınarak daha dar tutulabilir.

9.16.5. Koruyucu bölgede depo işletmesinin yapılabilmesi için gerekli olan tesis ve binalar, havuzlama bölgesi dışında olmak şartı ile kurulabilir.

9.16.6. Tehlike bölgeleri:

9.16.6.1. Aşağıdaki maddelerde aksi belirtilmediği sürece tank cidarından itibaren 5 m'lik bir uzaklık, zeminden 0.8 m yüksekliğine kadar 2. Tehlike Bölgesidir.

9.16.6.2. Yanıcı sıvılar bir havuzlama bölgesi içinde depolanmış ise, bu bölge havuz setinin üst kenarının 0.8 m üstüne kadar 1. Tehlike Bölgesidir.

9.16.6.3. Yanıcı sıvıların yerüstünde açıkta depolandığı arazinin, genel trafik akışına açık olmaması gerekir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 65 / 82

9.16.6.4. Depolama sahasına işi olmayanların girişinin yasaklanması ve bu yasağın uygun bir levha ile gösterilmesi gerekir.

9.17. Depolama tankları

9.17.1. Yeraltı tanklarında, yerüstü tanklarında ve taşınabilir kapların doldurulduğu ve boşaltıldığı yerlerde uyulması mecburi olan hususlar bu maddede belirtilmiştir:

9.18. Yeraltı tankları:

9.18.1. Yeraltı tankı, yeraltına tamamen gömülü, üzerindeki toprak tabakası en az 60 cm olan ve ayrıca üstü en az 10 cm'lik bir beton tabakası ile örtülen tankı ifade eder. Yeraltı tankı üzerinde araç trafiği olacak veya olma ihtimali var ise, üzerinden geçecek araçların vereceği zararı önlemek üzere, tankın üzerinin en az 60 cm kalınlığında sıkıştırılmış dolgu malzemesi ile ve dolgunun üzerinin de 15 cm kalınlığında demir takviyeli beton plaka ile kapatılması şarttır. Beton plaka kullanıldığında, plakanın yatay düzlemde her yönde, tankın oluşturduğu alanın kenarlarından en az 50 cm taşması gerekir. Beton plaka ile üzeri kapatılmayan tankların üzerinden araç geçişini önlemek üzere, tankın gömülü olduğu alanın etrafı en az 180 cm yüksekliğinde tel örgü ile çevrilir.

9.18.2. Tankların meskun yerlere olan uzaklığı ile kendi aralarındaki uzaklık için 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"inin Ek-12/Ç'deki değerler esas alınır.

9.18.3. Yeraltı tanklarının içi, 0. Tehlike ve bakım işlerinin yapıldığı kanal veya kapak bölümü, 1. Tehlike Bölgesidir.

9.18.4. Yeraltı tanklarının beklenen mekanik etkilerde ve yangın hâlinde sızdırmaz kalabilmesi gerekir.

9.18.5. Korozyona dayanıklı olmayan malzemeden yapılmış yeraltı tankları, korozyon tehlikesine karşı, dışından zedesiz ve zarar görmemiş bir yalıtım tabakası ile korunur.

9.18.6. Tankların kamuya ait boru ve diğer şebekelerden en az 1 m uzaklığa yerleştirilmesi gerekir.

9.18.7. Tankın, toprak doldurulmadan önce, en az 200 mm kalınlığında, yanmaz ve izolasyonuna etki etmeyen bir tabaka ile örtülmesi şarttır.

9.18.8. Tanklar tesis edilecekleri yerde imal edilmiyor ise, izolasyonun sağlamlığı ve yerleştirilirken sağlam kaldığı, yetkili bir kişi tarafından tankın yerleştirilmesi sırasında tespit edilir. Tankların zedelenmeden, hazırlanan çukura yerleştirilmeleri gerekir.

9.18.9. Tankların kapatılmaz bir havalandırma borusunun bulunması ve bu borunun doldurma sırasında gaz sıkışmasına meydan vermeyecek ebatta olması şarttır. Bu şart, bölmeli tanklarda her bölme için geçerlidir. Havalandırma borularının kapalı hacimlere açılmaması ve zeminden en az 4 m yüksekte açık havaya çıkması gerekir. Boru uçları, yağmur ve yabancı madde girişine karşı korunur.

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
66 / 82**

9.19. Yerüstü tankları:

9.19.1. Yerüstü tanklarının içi, 0. Tehlike Bölgesidir.

9.19.2. Yerüstü tanklarının beklenen mekanik etki ve yangın hâlinde sızdırmaz kalması gerekir.

9.19.3. Tank cidarları dıştan korozyona maruz ve korozyona dayanıksız malzemeden yapılmış ise, uygun şekilde bu etkilerden korunur.

9.19.4. Tanklar içindeki sıvı sebebiyle içerden korozyona maruz ise, tankların içi de uygun şekilde korunur.

9.19.5. Tanklar ve bölmeli tankların her bölmesi havalandırma boruları ile donatılır.

9.19.6. Birkaç tank, ayrı tehlikeli gruba ait sıvılar ihtiva etmiyor veya içlerindeki sıvıların karışmalarından tehlikeli bir reaksiyon beklenmiyor ise, ortak boru hattı üzerinden havalandırılabilir.

9.19.7. Her tank veya tank bölümünde, sıvı seviyesini gösteren bir düzen bulunur. Gösterge olarak cam veya benzeri borular kullanılıyor ise, bu boruların çabuk kapatılabilir bir vana ile donatılması ve vananın yalnız ölçüm için açılması gerekir.

9.19.8. Tankın sıvı hacmine bağlanan her boru bir vana ile kapatılır. Vanalar, kolay ulaşılır ve görülen bir şekilde, tanka yakın olarak düzenlenir.

9.19.9. Sınıf I, Sınıf II ve Sınıf III sıvıların doldurulduğu tanklar, elektrostatik yüklemeye karşı emniyete alınır.

9.19.10. Taşınabilir kapların doldurulduğu ve boşaltıldığı yerler:

9.19.10.1. Taşınabilir veya araç üstü tankların doldurulup boşaltıldığı yerlerdeki teçhizat, tankın elektrostatik yüklenme tehlikesini önleyecek tedbirler alınır.

9.19.10.2. Dolum ve boşaltım yapılan yerlerde, akan sıvının yerüstü ve yeraltı su kaynaklarına ve kanalizasyona karışması önlenir.

9.19.10.3. Dolum yapılan yerlerin 15 m yarıçapa ve zeminden 0.8 m yüksekliğe kadar ve dolum ağzından itibaren 5 m yarıçapa ve ağzdan 3 m yüksekliğe kadar olan civarı, 1. Tehlike Bölgesidir.

9.19.10.4. Boşaltma yapılan yerlerden ve boşaltma sırasında açılan hava tahliye ağzından (buhar haznesinden) yanıcı buharların çıkabileceği açıklıkların 5 m yarıçapa ve zeminden 0.8 m yüksekliğe kadar olan civarı, 2. Tehlike Bölgesidir.

9.20. Akaryakıt servis istasyonları

9.20.1. Servis istasyonları kurulurken bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında, Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik ve ilgili standart hükümlerine uyulur.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ				
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 67 / 82

9.20.2. Servis istasyonları kurulurken, Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Ek-13'de verilen uzaklıklara uyulur ve yeterli havalandırma sağlanır.

9.20.3. İkmal kolonlarının içi, 1. Tehlike Bölgesidir. Kolonların orta noktalarından 1 m yarıçaplı çevresi, kolon yüksekliğine kadar 2. Tehlike Bölgesidir.

9.20.4. Akaryakıt istasyonlarının düzenlenmesinde aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

9.20.4.1. Akaryakıt servis istasyonlarında, akaryakıt, ancak 120 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yeraltı tanklarında depolanabilir.

9.20.4.2. Tanklar, betonarme havuz içerisine yerleştirilir. Tank başına 45000 litreyi geçmemek şartı ile, bir istasyonda 250000 litre akaryakıt depolanabilir.

9.20.4.3. Akaryakıt servis istasyonunun tamamı, merkezi ve gelişmiş bir topraklama sistemine bağlanır. Topraklama hattından bir seyyar uç, dolun ağzı muhafazası içine alınarak boşaltım yapan tankerlerin topraklanmasında kullanılır.

9.20.4.4. Enerji nakil hatları ve yeraltı kabloları ile ilgili hususlar hakkında, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrikli Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

9.20.4.5. İkmal kolonları ve ikmal sistemleri, devrilmeye ve araç çarpmalarına karşı emniyete alınır. Bunlar, zemin seviyesinin altına ve özellikle bodrumlara konulamaz.

9.20.4.6. İkmal kolonunun 5 m yarıçaplı çevresinde, daha alt kotlardaki hacimlere giden kanal, boru ve tesisat açıklıklarının bulunmaması gerekir. Boru ve kabloların geçtiği kanallarda yanıcı buhar karışımları meydana gelmesi, kum doldurulması gibi yollarla önlenir.

9.20.4.7. Boşaltma ünitesi, depo dolduğunda otomatik olarak kapanan bir vana ile donatılır veya vananın açma kolunda sabitleştirme düzeni bulunmaması gerekir.

9.20.4.8. İstasyonda, her dispenser adasının yanında ve her binanın içerisinde, TS 862-EN 3'e uygun en az 1 adet 6 kg'lık kuru kimyevi tozlu, ilave olarak istasyon içerisinde farklı yerlerde ve fakat doldurma ağzına 7 m'den yakın ve 25 m'den uzak olmayacak şekilde, asgari 89 B söndürme etkisi olan en az 2 adet 50 kg'lık kuru kimyevi tozlu tekerlekli yangın söndürme cihazı olması şarttır.(1)

9.20.4.9. İstasyonda, yıldırım tehlikesine karşı ilgili yönetmeliklere ve standartlara uygun yıldırımdan korunma tesisatı yapılır.

9.21. Genel Olarak Yangından Korunma İşlemleri

9.21.1. Yanıcı sıvıların depolandığı, doldurulduğu ve nakledildiği tesislerin, yeterli yangın önleme sistemleri ile donatılması, bu sistemlerin daima kullanıma hazır olacak şekilde tutulması ve bakımlarının yapılması gerekir. Gerekli düzen, deponun durumuna göre sabit, hareketli veya kısmen hareketli olabilir. Söndürücü olarak, özellikle köpük, karbondioksit, kuru kimyevi toz ve su kullanılabilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 68 / 82

9.21.2. Yağmurlama tesisatının, bir tank yangınında, komşu tankın ısınarak tutuşmasını ve patlamasını önleyecek kapasitede olması gerekir.

9.21.3. Yanıcı sıvıların naklinde kullanılan pompalar gibi cihazların, bir yangın hâlinde hızlı ve engelsiz bir şekilde ulaşılabilir bir yerden kontrol edilebilir olması şarttır. Bu şart, diğer sınıftaki sıvılar ile beraberce depolanan sınıf IIIA ve Sınıf IIIB yanıcı sıvılar için de geçerlidir.

9.21.4. Tanklar ve tanklar ile iletken şekilde bağlanmış tesis bölümleri, toprağa karşı bir gerilime sahip olmayacak şekilde kurulur. Topraklama hatlarının bağlantı uçları ve birleşme noktaları, kolay ulaşılabilir şekilde düzenlenir ve gevşemeye karşı emniyete alınır. Bu hususta ayrıca topraklama ile ilgili yönetmelik hükümlerine uyulur.

9.21.5. Tank ve bağlı bölümleri, yalnız başına topraklayıcı hat olarak kullanılamaz. Topraklayıcı hat malzemesi, tank ve borularda korozyon yapmayacak malzemeden seçilir.

9.21.6. Tankların dolumu sırasında, tanktan dışarı çıkan buharın, hava karışımının orada çalışanlara ve başkalarına zarar vermeyecek şekilde açık havaya atılması gerekir. Yapıdan kaynaklanan sebeplerle, bu karışımın uygun bir yerden dışarı atılması mümkün değil ise, karışımın uygun bir hortum veya boru hattı ile yanıcı sıvıyı boşaltan tanka geri beslenmesi sağlanır.

9.22. Bu Bölümdeki Hükümlerin Uygulanmayacağı Alanlar

9.22.1. Bu Bölümde yer alan hükümler;

9.22.1.1. Herhangi bir ticari veya endüstriyel faaliyet için yapılmayan, ısıtma merkezi kazan daireleri ve yakıt depoları gibi depolama ve doldurma işleri hakkında,

9.22.1.2. Araç depoları, yer değiştirebilen tesisler ve 300 litreye kadar depo hacmi olan sabit tesisler ile söz konusu araç ve tesislerin ayrılmaz parçası olan yakıt kapları hakkında

9.22.1.3. İşletmelerde, herhangi bir yanıcı sıvının, üretimde işlenmesi veya ürün veya ara ürün olarak kısa süre için depolanması hâlinde, uygulanmaz.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ				
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 69 / 82

ONUNCU BÖLÜM Yangın Güvenliği Sorumluluğu

10. Denetim, İşbirliği, Ödenek Ve İç Düzenlemeler

10.1. Yangın Güvenliği Sorumluluğu

10.1.1. Yapı ve bina/tesis yangın güvenliğinden en büyük amir veya yetkilendirdiği bina/tesis yetkilisi sorumludur..

10.2. Yangın Güvenliği Sorumlusunun Belirlenmesi

10.2.1. Çalışma saatleri içinde görevli sayısına ve binadaki en büyük amirin takdirine göre, binanın her katı, bölümü veya tamamı için görevliler arasından yangın güvenliği sorumlusu seçilir. Sorumlu, çalışma saatinin başlangıcından bitimine kadar sorumlu olduğu bölümde, yangına karşı korunma önlemlerini kontrol etmek ve aldırarakla yükümlüdür.

10.2.1.1. Her birimin Yangın Talimatında (Örnek EK-A) belirlediği personel, biriminin görev yaptığı çalışma alanının Yangın Güvenlik Sorumlusudur.

10.2.1.2. Üst Makamların çalışma alanında ise bu sorumluluk Özel Kalem Müdürlüğü/Sekreteryalara aittir. Yemekhane, Isı merkezi, Atölye, Akaryakıt Dolum Tesisi (Benzinlik), Garaj, Jeneratör Dairesi, Telefon Santral Odası, Matbaa, Arşiv, Ayniyat ve Levazım Depoları gibi yerlerin yetkilileri aynı zamanda bu mekanların Yangın Güvenlik Sorumlularıdır.

10.2.1.3. Sosyal Tesislerin Yangın Güvenlik Sorumlusu Tesis Müdürüdür.

10.2.1.4. Lojmanlarda Yangın Güvenlik Sorumluları Lojman Yöneticileridir.

10.2.1.5. İdareye ait bina/tesislerin araç park ve bahçeleri ile mesai saatleri dışındaki tüm bina/tesis ve açık alanların Yangın Güvenlik Sorumlusu Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı / Koruma ve Güvenlik Grup Şefi/Güvenlik Birimidir.

10.2.2. Ekiplerin Kuruluşu, Görevleri ve Çalışma Esasları

10.3. Ekiplerin kuruluşu

10.3.1. Yapı yüksekliği 30.50 m.'den fazla olan konut binaları ile içinde 50 kişiden fazla insan bulunan konut dışı her türlü yapıda, binada, tesiste, işletmede ve içinde 200'den fazla kişinin barındığı sitelerde aşağıdaki acil durum ekipleri oluşturulur.

10.3.1.1. Söndürme ekibi,

10.3.1.2. Kurtarma ekibi,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 70 / 82

10.3.1.3. Koruma ekibi,

10.3.1.4. İlk yardım ekibi.

10.3.2. Birinci fıkrada belirtilenler dışındaki yapı, bina, tesis ve işletmelerde ise; bina sahibinin, yöneticisinin veya amirinin uygun göreceği tedbirler alınır.

10.3.3. Ekipler, 136 ncı madde uyarınca çıkarılan iç düzenlemeleri yürütmekle görevlendirilen amirin belirleyeceği ihtiyaca göre, en büyük amirin onayıyla kurulur. Söndürme ve kurtarma ekipleri en az 3'er kişiden; koruma ve ilk yardım ekipleri ise, en az 2'ser kişiden oluşur. Kurumda sivil savunma servisleri kurulmuş ise, söz konusu ekiplerin görevleri bu servislerce yürütülür.

10.3.4. Her ekipte bir ekip başı bulunur. Ekip başı, aynı zamanda iç düzenlemeleri uygulamakla görevli amirin yardımcısıdır.

10.3.5. Acil durum ekiplerinin görevleri ile isim ve adres listeleri bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

10.4. Ekiplerin görevleri

10.4.1. Ekiplerin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

10.4.1.1. **Söndürme ekibi;** binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek yangının genişlemesine mani olmak ve söndürmek,

10.4.1.2. **Kurtarma ekibi;** yangın ve diğer acil durumlarda can ve mal kurtarma işlerini yapmak,

10.4.1.3. **Koruma ekibi;** kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek,

10.4.1.4. **İlk Yardım ekibi;** yangın sebebiyle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapmak.

10.5. Ekiplerin çalışma esasları

10.5.1. Acil durum ekiplerinin birbirleriyle işbirliği yapmaları ve karşılıklı yardımlaşmada bulunmaları esastır.

10.5.2. Ekiplerin yangın anında sevk ve idaresi, Genel Müdürlük Merkez Binası ve Hava Trafik Kontrol Merkezinde mahalli itfaiye teşkilatı/Havalimanlarında ARFF teşkilatı gelinceye kadar iç düzenlemeyi (Yönerge/Talimatı) uygulamakla görevli amir veya yardımcılara aittir. Bu süre içinde ekipler, amirlerinden emir alırlar. Genel Müdürlük Merkez Binası ve Hava Trafik Kontrol Merkezinde mahalli itfaiye teşkilatı/Havalimanlarında ARFF teşkilatı gelince, söndürme ve kurtarma ekipleri derhal ARFF/itfaiye amirinin emrine girerler.

10.5.3. Bina/tesis sahibi ve yöneticileri ile Bina/tesis yetkilileri; ekiplerin, İdareye ait bina/tesislerde meydana gelecek yangınlara müdahale etmeleri ve kurtarma işlemlerini yürütmelerinde kullanmaları için

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 71 / 82

gereken malzemeleri bulundurmak zorundadırlar. Yapının büyüklüğüne, kullanım amacına, mevcut koruma sistemlerine ve oluşturulan ekip özelliklerine göre, mahalli itfaiye teşkilatı/Havalimanı ARFF Birimi AFAD Müdürlüğünün görüşü alınarak, gerekli ise gaz maskesi, teneffüs cihazı, yedek hortum, lans, hidrant anahtarı ve benzeri malzemeler bulundurulur. Bulundurulacak malzemeler, ARFF/itfaiye teşkilatında kullanılan malzemelere uygun olmak zorundadır. Araç-gereç ve malzemenin bakımı ve korunması, iç düzenlemeyi uygulamakla görevli amirin sorumluluğu altında görevliler tarafından yapılır.

10.5.4. Yangın haberini alan acil durum ekipleri, kendilerine ait araç-gereç ve malzemelerini alarak derhal olay yerine hareket ederler.

Olay yerinde;

10.5.4.1. Söndürme ekibi yangın yerinin altındaki, üstündeki ve yanlarındaki odalarda gereken tertibatı alır, yangının genişlemesini önlemeye ve söndürmeye çalışırlar.

10.5.4.2. Kurtarma ekibi önce canlıları kurtarır. Daha sonra yangında ilk kurtarılabilecek evrak, dosya ve diğer eşyayı, olay yerinde bulunanların da yardımı ile ve büro şeflerinin nezareti altında mümkünse çuvallara ve torbalara koyarak boşaltılmaya hazır hâle getirir. Çuval ve torbalar, bina yetkililerinin gerek görmesi hâlinde binanın henüz yanma tehlikesi olmayan kısımlarına taşınır. Yanan binanın genel olarak boşaltılmasına olay yerine gelen itfaiye amirinin veya en büyük mülki amirin emriyle başlanır.

10.5.4.3. Koruma ekibi boşaltılan eşya ve evrakı, güvenlik güçleri veya bina yetkililerinin göstereceği bir yerde muhafaza altına alır ve yangın söndürüldükten sonra o binanın ilgililerine teslim eder.

10.5.4.4. İlk yardım ekibi yangında yaralanan veya hastalananlar için ilk yardım hizmeti verir.

10.5.5. Yangından haberdar olan bina sahibi, yöneticisi, amiri ile acil durum ekipleri en seri şekilde görev başına gelip, söndürme, kurtarma, koruma ve ilk yardım işlerini yürütmek zorundadır.

10.6. Eğitim

10.6.1. Genel eğitim

10.6.1.1. Yapı, bina ve tesislerde oluşturulan Yangın Talimatındaki Acil Durum Ekiplerinin personeli; bina/tesis yetkilisi veya amirinin sorumluluğunda yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma ile ilk yardım faaliyetleri ve Havalimanı ARFF/itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı AFAD Yönetimi Şube Müdürlüğü/Sivil Savunma Uzmanlığı/Sivil Savunma Amirliği koordinasyonunda Havalimanı ARFF Teşkilatı, gerekirse mahalli itfaiye ve acil durum teşkilatlarından yararlanılarak eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır. Ayrıca ekip personeli ile bina/tesislerdeki diğer görevliler öncelikle güvenlik görevlileri, müracaat memurları, bina/tesislerdeki yangın söndürme alet ve edevatının nasıl kullanılacağı ve en kısa zamanda ARFF/itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konularında tatbiki eğitimden geçirilir.

10.6.1.2. Hizmet bina/tesislerde yılda en az bir kez olmak üzere Söndürme ve Tahliye Tatbikatı yapılır. Tatbikat Sonuç Raporu EK-D formata uygun olarak düzenlenerek ilgili makamlara gönderilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ				
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 72 / 82

10.6.1.3. Bu Eğitim ve Tatbikatlar; Merkez Teşkilatında Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı AFAD Yönetimi Şube Müdürlüğü koordinatörlüğünde, Taşra Teşkilatında ise Sivil Savunma Uzmanlığı/Sivil Savunma Amirliği koordinatörlüğünde planlanarak uygulanır. Bu konuda ARFF Teşkilatı tarafından eğitim desteği sağlanır.

10.7. Özel eğitim

10.7.1. Bünyesinde itfaiye birimi bulunduran Havalimanı, özel kuruluşlar ile diğer yapı, bina ve işletmelerde itfaiye birimi personelinin eğitimi, kendi imkânları ile kendi kuruluşlarınca, Havalimanı ARFF biriminden yararlanılarak yapılır. Bu kuruluşlar, ilgili mevzuatına uygun şekilde yangın eğitimi veren özel okul, kurs ve dersanelerden eğitim hizmeti alabilirler.

10.8. Denetim

10.8.1. Bu Yönerge hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı, haberli veya habersiz olarak denetlenir. Denetimler:

10.8.1.1. Merkez Teşkilatında; Genel Müdürlük Müfettişleri ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı AFAD Yönetimi Şube Müdürlüğü ile görevlendirilecek diğer birimler,

10.8.1.2. Mülki Amir veya görevlendireceği heyet,

10.8.1.3. Taşra Teşkilatı ve Teşkilleri; Genel Müdürlük Müfettişleri, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı AFAD Yönetimi Şube Müdürlüğü Havalimanı Başmüdürlükleri ve Havalimanı Müdürlüklerince; kendilerine bağlı bulunan Seyrüsefer Yardımcı İstasyonları ve diğer mahaller ile denetim sorumluluğunu üstlendikleri Kiralanmış Terminaller/Mütemmimleri ve Havalimanlarının denetimleri, Sivil Savunma Uzmanı/Sivil Savunma Amiri Başkanlığında ve ilinde Havalimanı ARFF Personelinde bulunduğu heyetler marifetiyle yaptırılır. Denetim yetkisine haiz kişiler denetim sonuç raporlarını; bağlı olduğu makamlara sunarlar.

10.8.1.4. Havalimanı sınırları içinde bulunan özel yapı, bina, tesis ve işletmeler, Kuruluşumuz düzenlemelerine ve mevzuatına uygun olarak ayrıca bunların bağlı veya ilgili olduğu bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşlarının müfettişi, kontrolör veya denetim elemanları tarafından denetlenir. Bina sahibi, yöneticisi ve sorumluları denetim elemanlarınca binaların arzu edilen bütün bölümlerini ve teçhizatını göstermek, istenilen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır. Denetim sonunda eksik bulunan ve giderilmesi istenilen aksaklıklar ile talep edilen önlemlerin öngörülen uygun süre içerisinde ilgililerce yerine getirilmesi mecburidir.

10.9. İşbirliği protokolü

10.9.1. İtfaiye teşkilatı bulunan belediyeler, havalimanları ile meydana gelebilecek yangınlarda karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği amacıyla aralarında protokol düzenler.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 73 / 82

10.9.2. Protokolde; personelin eğitimi, bilgi değişimi, kullanılan araç, gereç ve malzemenin standart hâle getirilmesi, müşterek tatbikatların yapılması ve muhtemel yangınlara müdahalenin hangi şartlarda yapılacağı hususları yer alır. Protokol düzenlenmeden evvel bu kurumların ve itfaiyelerin sorumluluk bölgelerinde diğer itfaiyenin yardımını gerektirecek büyüklükte bir yangın meydana gelirse, yardım talebini alan itfaiye teşkilâtı kendi bölgesinde meydana gelebilecek diğer yangınlara karşı zafiyet yaratmamak koşuluyla yardım isteyen itfaiyeye gerekli ve yeterli desteği mevzuata uygun olarak göndermek zorundadır.

10.10. Ödenek

10.10.1. Kamuya ve özel sektöre ait yapı, bina, tesis ve işletmelerde; Bu Yönergede belirtilen sistem ve tesisatın yapımı ile araç-gereç ve malzemenin temini, bakım ve onarımı için ödenek ayrılır. Binaların yangından korunması için yıllık bütçelere konulan ödenek başka bir amaç için kullanılamaz.

10.11. Kamuya Ait Yapı, Bina, Tesis Ve İşletmelerde Ödenek

10.10.1. Kamuya ait yapı, bina, tesis ve işletmelerde yangınla mücadele için gereken giderler;

10.10.2. Yangınla mücadele amacıyla alınması zorunlu olan mal ve hizmetlerde herhangi bir sebep ileri sürülerek kısıtlama yapılamaz.

10.12. İç Düzenlemelerin Hazırlanması

10.12.1. Bu Yönergenin yürürlüğe girmesinden itibaren Genel Müdürlük Merkez Teşkilatında Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı AFAD Yönetimi Şube Müdürlüğü, Taşra Teşkilatında Sivil Savunma Uzmanlıkları ve Sivil Savunma Amirliklerince Havalimanı Başmüdürlükleri ve Havalimanı Müdürlüklerine ait bina, tesisler ve Seyrüsefer Yardımcı İstasyonları ile diğer mahallerin özellikleri dikkate alınarak (personel sayısı, kat, bölüm vb.) EK-A da örneği yer alan Yangın Emniyet Talimatını hazırlar veya hazırlatırlar.

10.12.2. Havalimanı Başmüdürlükleri ve Havalimanı Müdürlüklerince; denetim sorumluluğunu üstlendikleri Kiralanmış Terminaler/Mütemmimleri ve Havalimanlarının bu mevzuata uygun kendi Yangın Emniyet Talimatlarını hazırlatmalarını sağlar.

10.13. İç Düzenlemelerin Kapsamı ve Yürütülmesi

10.13.1. Yangın önleme ve söndürme konusundaki iç düzenlemelerde; bu Yönergede yer alan hususlardan, acil durum ekiplerinin sayısı, personelin adı ve görevleri, ihtiyaç duyulan araç, gereç ve malzemenin cinsi ve miktarı, söndürme araçlarının kullanma usulleri, eğitim ve bakım hususları, nöbet hizmetleri ile gerek görülecek diğer hususlar düzenlenir. Bina yerleşimini, bina iç ulaşım yollarını, yangın bölmelerini, yangın duvarlarını, yatay bölmeleri, cepheleri, söndürücü sistemi, uyarıcı sistemi ve su besleme üniteleri ile itfaiyeye yardımcı olabilecek diğer hususları gösterir plân ve krokiler bu düzenlemelere eklenir.

10.13.2. Yangın önleme ve söndürme konusundaki iç düzenlemeler yapı, bina, tesis ve işletmenin sahibi, yöneticisi veya amiri tarafından yürütülür.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 74 / 82

10.14. Mevcut Binalar Hakkında Uygulanacak Hükümler

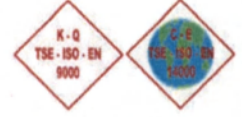
10.14.1. Mevcut yapılardan, 12/6/2002 tarihli ve 2002/4390 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe uygun yangın tedbirleri alınmış olan yapılarda, bu Yönetmelik hükümlerine göre ilave tedbir alınmaması asıldır. Ancak, yapı sahibi isterse bu Yönetmelik hükümlerine göre ilave tedbirler alabilir.

10.14.2. 19/12/2007 tarihinden önce yapı ruhsatı başvuru dilekçesi eki yapı projeleri ilgili idaresince onaylanmış olan yapı, bina, tesis ve işletmeler de bu Yönetmeliğin uygulanması açısından mevcut yapı olarak kabul edilir.

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
75 / 82**

**ONBİRİNCİ BÖLÜM
Yönetmeliğe Aykırılık Hâlleri**

11.Son Hükümler

11.1. Yönetmeliğe aykırılık hâlleri

11.1.1. Bu Yönerge hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, aykırı hareketin suç veya kabahat teşkil etmesine göre 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5236 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılır.

11.1.2. İlgili mevzuatta öngörülen diğer yaptırımlar saklıdır.

11.2. Yürürlükten Kaldırılan Ve Uygulanmayacak Hükümler

11.2.1. Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" yayımı tarihinden önce yürürlüğe konulmuş bulunan imar, yapı, deprem ve afet ile ilgili yönetmeliklerin, bu Yönetmeliğe aykırı olan hükümleri uygulanmaz.

11.3. Mevcut binalar hakkında alınacak tedbirler ile ilgili yapım süresi

11.3.1. Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Onuncu Kısmında belirtilen mevcut binalar için yangına karşı alınması gereken tedbirler, bina sahibi ve yöneticisi ile kurum amirleri tarafından 1 yıl içinde yerine getirilir. Bu süre içerisinde, alınacak tedbirlerin gerekli kıldığı tesisatın yapımına başlanılmış ise, yapım süresine bağlı olarak ilgili idare tarafından 1 yılı aşmamak üzere yapım süresi tanımlanabilir.

11.4. Yönetmeliğe aykırı diğer mevzuat hükümlerinin uyumlaştırılması

11.4.1. Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" yayımı tarihinden önce yürürlüğe konulmuş bulunan imar, yapı, deprem ve afet ile ilgili yönetmeliklerin bu Yönetmeliğe aykırı olan hükümleri, ilgili idarelerce Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 1 yıl içinde bu Yönetmeliğe uygun hâle getirilir.

11.5. Yürürlük

11.5.1. Bu Yönerge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

11.6. Yürütme

11.6.1. Bu Yönerge hükümlerini Genel Müdür yürütür.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ			
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 76 / 82

11.7. Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

11.7.1. 12/6/2002 tarihli ve 2002/4390 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan "Bina/Tesislerinin Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" ile 21/07/2005 tarihli ve B.11.0.İMİ.0.00.00.01/248 sayılı "Ulaştırma Bakanlığı Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi" gereği hazırlanan 27/12/2002 tarih ve B.11.2.DHM.0.75.00.00/961 sayılı "Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Bina Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi" yürürlükten kaldırılmıştır.

11.8. Birlikte Kullanma

11.8.1. Bu Yönerge; Bakanlar Kurulunun 27/11/2007 tarihli 2007/12937 sayılı Kararı ile yayımlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" ile birlikte kullanılır.

Funda OCAK
Genel Müdür

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI YÖNERGESİ				
Yönerge No: 33	Yür. Tarihi: 13/09/2009	Değ. Tarihi: 27/12/2017	Değ. No: 01	Sayfa: 77 / 82

ONİKİNCİ BÖLÜM

EKLER

- EK-A YANGIN EMNİYET TALİMATI
- EK-B YANGIN EKİPLERİ
- EK-D TATBİKAT SONUÇ RAPORU

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
79 / 82**

YANGIN EKİPLERİ

EK-B

7126 Sayılı Savunma Kanununun 13, 19, 20, 30 ve 40. maddeleri ile 6/3150 sayılı Tüzük hükümlerine ve 2007/12937 sayılı Yönetmelik esaslarına göre kurulan SÖNDÜRME,

KURTARMA, KORUMA ve İLKYARDIM ekiplerinde görevlendirilen personel çizelgesidir.

Acil Durum Ekipleri	Ekip Amiri	Ekip Yardımcısı	Amir	Servis Personeli	Toplam
1. Söndürme Ekibi					
2. Kurtarma Ekibi					
3. Koruma Ekibi					
4. İlk Yardım Ekibi					
Toplam					

EKİPLERİN GÖREVLERİ: Ekip başları kendi görevlerini yerine getirmekten, ekibini yönetmekten ve ekipler arasında işbirliği yapmaktan sorumludurlar.

1- **SÖNDÜRME EKİBİ:** Bu servis; bir servis amiri, gerekenlerde bir yardımcısı ile yeteri kadar ekip veya takımdan kurulur. İtfaiye gelinceye kadar, binada çıkan yangını söndürmeye çalışır, yangının genişlemesini önler ve itfaiye gelince yardımcı olur.

2- **KURTARMA EKİBİ:** Bu servis; bir servis amiri gerekenlerde bir yardımcısı ile yeteri kadar ekip yada takımdan kurulur. Yangın anında ilk önce can ve yangınlarda ilk kurtarılacak işaretli malları kurtaracaklardır.

3- **KORUMA EKİBİ:** Bu servis; bir servis amiri, gerekenlerde bir yardımcısı ile yeteri kadar personelden kurulur. Yangından kurtarılan eşyaları korurlar. Yangından ötürü personel arasında meydana gelecek panik ve kargaşalıkları önlerler.

4- **İLKYARDIM EKİBİ:** Bu servis; bir servis amiri, gerekenlerde bir yardımcısı ile yeteri kadar ekipten kurulur. Yangın sebebiyle yaralanan ve hastalananlara gereken ilkyardımları yaparlar.

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
80 / 82**

SÖNDÜRME EKİBİ

EKİPTEKİ GÖREVİ	ADI VE SOYADI	GÖREV YERİ VE ÜNVANI	EV ADRESİ VE İŞ/EV TELEFON NUMARASI
Ekip Amiri			
Ekip Amir Yrd.			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			

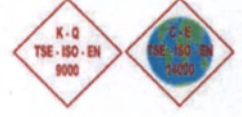
KURTARMA EKİBİ

EKİPTEKİ GÖREVİ	ADI VE SOYADI	GÖREV YERİ VE ÜNVANI	EV ADRESİ VE İŞ/EV TELEFON NUMARASI
Ekip Amiri			
Ekip Amir Yrd.			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
81 / 82**

KORUMA EKİBİ

EKİPTEKİ GÖREVİ	ADI VE SOYADI	GÖREV YERİ VE ÜNVANI	EV ADRESİ VE İŞ/EV TELEFON NUMARASI
Ekip Amiri			
Ekip Amir Yrd.			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			

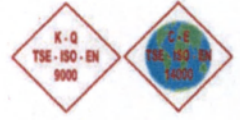
İLK YARDIM EKİBİ

EKİPTEKİ GÖREVİ	ADI VE SOYADI	GÖREV YERİ VE ÜNVANI	EV ADRESİ VE İŞ/EV TELEFON NUMARASI
Ekip Amiri			
Ekip Amir Yrd.			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			
Ekip Personeli			

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNA VE TESİSLERİN YANGINDAN KORUNMASI
YÖNERGESİ**

Yönerge No: 33

**Yür. Tarihi:
13/09/2009**

**Değ. Tarihi:
27/12/2017**

**Değ. No:
01**

**Sayfa:
82 / 82**

EK-C

TATBİKAT SONUÇ RAPORU

1. TATBİKATIN ADI :
2. TATBİKATIN TARİHİ :
3. TATBİKATIN KOORDİNATÖRÜ VE OYUNCU GRUPLARININ TEŞKİLİ:
4. TATBİKATIN İCRASI VE YÖNETİM ESASLARI:
5. TATBİKAT AMAÇ VE HEDEFLERİNİ GERÇEKLEŞTİRME DURUMU:
6. TATBİKATIN İCRASINDA NOKSAN OLARAK GÖRÜLEN HUSUSLAR:
7. TATBİKATTAN ELDE EDİLEN ÖNEMLİ SONUÇLAR:
8. ÖNERİLER:
9. SONUÇ: